

A

Allmänpolitik Motioner

Vänsterpartiets 45:e kongress

Jönköping 8-12 maj 2024

A 1 Vänsterpartiet Västerbotten, Nordmaling

Ge tillbaka på värden av naturresurserna!

Det kommunala utjämningsystemet fungerar inte. Idag går kommuner som Kiruna, Ragunda och Jokkmokk på knäna trots att de bistår med miljarder till statliga- och utländska bolag genom bland annat vattenkraft, vindkraft och gruvor. Det som kommer tillbaka genom utjämningsystemet är småsmulor. Trots att Kiruna kommun har den bästa produktionen av Sveriges 290 kommuner måste de spara på mjölken till skolbarnen och efterrätten till de äldre.

När samhällena monteras ner framför ögonen på medborgarna tappar de förtroendet för den etablerade politiken och söker svar från odemokratiska alternativ, eller passiviserar ner i soffan. Med det rämnar fackliga engagemang och studiecirklar, besöken på Folkets Hus uteblir. Vi hänger alla samman i en för närvarande väldigt lös tråd.

Här har såväl Vänsterpartiet som Socialdemokraterna mycket att skämmas över, och att ta igen. Vi måste tala öppet om det, människor törstar efter tydlighet och visioner.

Om vi någonsin ska bli ett relevant parti för arbetarna igen måste vi driva en tydlig politik med självförtroende som tar striden mot marknaden och centraliseringen. Bland annat genom att visa respekt för de som offrat skogar, älvar, fjäll och hela samhällena för att bygga det svenska välståndet. Nuvarande läge är inte anständigt, det måste vända nu.

Kommunerna som bistår med miljarder till statskassan, offrar närmiljö för klimatet med elproduktion och mineraler måste få mer tillbaka för att kunna möta utmaningarna i välfärden, bygga ut infrastrukturen och kunna satsa mer på idrott och kultur. De måste kunna erbjuda bättre villkor så fler vill stanna kvar inom de kommunala yrkesgrupperna. De måste kunna erbjuda framtidstro till ungdomarna och de nyanlända.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet driver en politik där mer av värden som skapas via naturresurser stannar kvar i kommuner/regioner

A 2 Enskild

Motion till Vänsterpartiets kongress 2024 avseende återställandet av indexering beträffande statsbidrag till kommuner och regioner

Under den ekonomiska saneringen av statens finanser sökte regeringen efter alla möjligheter att hitta åtgärder som syftade till att minska statens underskott. En av de åtgärder som vidtogs vid mitten av 90-talet var att avskaffa den indexering som skyddat statsbidragen från att reduceras i värde p g a av inflationen. Främst genom löne- och prisutveckling. Under tiden därefter har staten justerat statsbidragen mer utifrån det statsfinansiella läget än med utgångspunkt i att skydda kommunernas och regionernas ekonomi. Utfallet har därför varierat från att innebära besparingar till att i någon utsträckning medverka till att välfärden kunnat skyddas från besparingar till att kompenseras för demografiska förändringar. En åter-indexering skulle på ett helt annat sätt ge kommuner och regioner en säkrare grund för sin ekonomiska och verksamhetsmässiga planering. En annan viktig förbättring skulle vara att det blir möjligt att bedöma om riksdagens budgetbeslut om särskilda statsbidrag till kommuner och regioner kan förväntas leda till förstärkningar av främst bemanningen inom kommunernas välfärdsverksamheter. Det finns goda skäl för att återinföra den form av indexering av statens bidrag till kommuner och regioner där en grundläggande ekonomisk grund för kommunernas och regionernas finansiering garanteras samtidigt som det blir tydligt om och hur mycket extra realltillskott av bidrag som riksdagen beslutat om.

Föreslår kongressen besluta

att uttala sitt stöd för att vårt parti i riksdagen ska verka för att statens bidrag till kommuner och regioner åter ska vara indexerade för att skydda värdet när kostnader för priser och löner ökar

Hans-Erik Persson, Skellefteå

A 3 Degerfors

Motion gällande det minskade skatteunderlaget för staten

Vi har hög skatt på arbete och låg skatt på kapital. Hur ska vi få tillbaka en välfärd att vara stolta över när de som har mer inte behöver vara med och bidra längre?.

Från 90-talet till idag har skattekvoten minskat drastiskt. Det är tyvärr inte så konstigt då bland annat 2003 slapp ägare med mer än 10 procent av aktierna i ett bolag skatta på utdelningar och försäljningar. 2004 avskaffades arvsskatten och gåvoskatten. 2006 sänktes skatten på utdelningar i fåmansföretag under vissa villkor från 30 procent till 20 procent. 2008 - 2012 sänktes bolagsskatten från 28 procent till 22 procent. 2018 sänktes den till 20,6 procent. 2012 infördes investeringskonton (ISK) där vinster och utdelningar är skattefria och där finns endast schablonbelopp.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet på ett tydligt sätt driver frågan om en jämlikare beskattning som ett prioriterat område

A 4 Enskild

Satsa på statliga program för att säkra invånarnas grundläggande materiella behov

De ekonomiska och sociala klyftorna i samhället har vuxit kraftigt och fortsätter att växa. Det bidrar till att samhället slits isär. Tilliten mellan människor minskar och därmed acceptansen inom befolkningen för att gemensamt möta miljö- och klimatkrisen. Allt fler är idag trångbodda och har svårt att få pengarna att räcka till de mest grundläggande behoven. Välfärden monteras ned eller blir otillgänglig för många. En systematisk satsning, med utbyggnad av välfärden och bostadsbyggande, för att minska de ekonomiska och sociala klyftorna i samhället blir ett viktigt bidrag till att möta miljö- och klimatkrisen effektivt.

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen får i uppdrag att under kongressperioden verka för en lagstiftning om en miniminivå för den kommunala välfärden och en skatteväxling mellan stat och kommun för att säkra finansieringen

Ulf Brändström, Hammarby-Skarpnäck

A 5 Enskild

Progressiv statskommunal enhetsskatt

Skillnaderna i kommunal och regional skatteutdebitering är stora. I år, 2024, är den lägsta sammanlagda utdebiteringen 28,98 procent (Österåker) och den högsta 35,3 procent (Degerfors). Det innebär en skillnad på 6,3 procentenheter; över 20 000 kr per år för en medianinkomsttagare. Skillnaderna i kommunernas och regionernas utdebitering beror inte i första hand på olika politiska ambitioner, utan på skilda behov och kostnadsstrukturer kopplade till demografi, geografi, befolkningsförändring m.m. Det kommunala kostnads- och inkomstutjämningsystemet förmår inte hantera dessa skillnader fullt ut och de otillräckliga statsbidragen förstärker problemet. Utjämningsystemet utreds för övrigt igen, *En ändamålsenlig*

kommunalekonomisk utjämning, dir. 2022:36 (redovisning 3 maj). Det är osannolikt att utredningen löser dessa problem.

Ett annat problem är att kommunalskatten är ”platt”, dvs inte progressiv. Alla (i en kommun) betalar samma procent i kommunalskatt oavsett inkomst. När de statliga inkomstskatterna sänks och kommunalskatterna ökar, försvagas successivt progressiviteten i skattesystemet.

Partiet har tidigare drivit kravet på en progressiv statskommunal enhetsskatt, som innebär att all skatt tas in av staten, som sedan fördelar ut medel till kommunerna efter invånarantal och behov. Den sannolikt senaste riksdagsmotionen med detta förslag lades 1980 som en partimotion (Lars Werner m.fl.): *Om en progressiv statskommunal enhetsskatt, 1979/80:611*. (Samma år lade f.ö. Esse Petersson (FP) en motion med samma titel, men för honom var det de dittills ökande kommunalskatterna som var det problem som skulle stävjas.)

En statskommunal enhetsskatt är givetvis inte en okomplicerad reform. En rimlig och rättvis beräkning av kommunernas skilda kostnadsstrukturer kommer även i fortsättningen vara en utmaning. Den kommunala självstyrelsen brukar betraktas som i stor utsträckning beroende av beskattningsrätten, som i internationell jämförelse är omfattande i Sverige. Skulle självstyrelsen inskränkas om beskattningsrätten tas bort, helt eller till största delen? Skulle enhetsskatten ge staten ett effektivt verktyg att hålla nere resurserna till välfärden, som Esse Peterson tänkte sig? Skulle den å andra sidan förhindra att högerkommuner skär ner på välfärden för att kunna sänka skatten?

Jag menar, utan att i dag ta ställning, att det finns goda skäl att åter ta upp idén om en progressiv statskommunal enhetsskatt till diskussion i partiet.

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen uppdras att utreda och inleda en partidiskussion om införandet av en progressiv statskommunal enhetsskatt

Mats Einarsson, Botkyrka

A 6 Enskild

En rättvis fastighetsbeskattning

Vänsterpartiet i Tanum vill ha en fastighetsbeskattning som gynnar åretruntboende. Tanum är en turistkommun med hög efterfrågan på bostäder och höga fastighetspriser. Sedan 2019 har 565 nya bostäder, främst småhus i kustområden, byggts. Samtidigt har antalet nya folkbokförda invånare bara ökat med 56 personer under samma tid. Kommunens mål med byggandet har i flera år varit att öka inflyttningen. Arbetskraft söks av flera företag, i skola, äldreomsorg och övrig kommunal service. Kommunen har stort behov av ökade skatteinkomster för att kunna bevara en god standard i välfärden för sina invånare. De senaste åren har nedskärningar skett. Många vill bo i kustsamhällena, men de höga huspriserna stoppar många med normal inkomst från att köpa hus här. Mer än hälften av småhusen i kommunen c:a 60 procent eller 6 700 av småhusen är fritidshus och står tomma och mörka under större delen av året. Det är tråkigt för samhällslivet samtidigt som kostnaderna för hållbar samhällsutveckling, infrastruktur, service och vård får bäras av de åretruntboende som har en genomsnittlig eller låg svensk inkomst. Året runt bor här c:a 13 000 invånare men sommartid 80-100 000 delårsboende och besökare.

Sedan 2008 finns en fastighetsavgift som beräknas på 0,75 procent av taxeringsvärdet, men med ett skattetak som i år är 9 525 kr som ska betalas av alla fastighetsägare till den kommun där fastigheten står. På det sättet kan kommunen få en inkomst även från fritids- eller delårsboende. De senaste åren ökar delårsboendet. Men sedan 2013 är fastighetsavgiften helt borttagen för de 15 första åren för nybyggda hus. Det betyder att för de 565 nya hus som byggts i Tanum sen 2019 betalar de fritids- eller delårsboende ingen avgift eller skatt alls till kommunen. Utländska medborgare betalar ju heller ingen inkomstskatt i Sverige.

Stora turistländer som Spanien, Frankrike och Italien har olika former av fastighetsbeskattning. De som äger fritidshus betalar fastighetsskatt eller delar av inkomstskatten till sina fritidshuskommuner. På stora besöksmål tas nu ibland en stor "besöksavgift" ut.

Vänsterpartiet i Tanum vill att Vänsterpartiet ska verka för en mer rättvis fastighetsbeskattning som gynnar åretruntboende i turistorterna. Vi vill att utländska medborgare ska betala en procent av taxeringsvärdet för sitt fritidsboende till sin fritidskommun utan att omfattas av subventionerat skattetak, att delårsboende betalar inkomstskatt till delårskommunen motsvarande minst två månaders inkomst och att reglerna för fastighetsavgiften för nybyggda hus förändras och betalas från att huset är färdigbyggt, men att kommunerna själva får bestämma om de vill ta bort fastighetsavgiften för de första åren för folkbokförda invånare i kommunen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för en mer rättvis fastighetsbeskattning som gynnar åretruntboende och hållbar samhällsutveckling i turistkommunerna

Siv Bergström, Tanum

A 7 Upplands Väsby

Kommunal markvärdesavgift

Markvärdesavgift är en avgift eller skatt på fast egendom, det vill säga mark eller tomt. Flera europeiska länder har infört någon slags markvärdesavgift, bland annat Danmark. Där beskattas mark årligen med en procentsats på 1,6 procent av taxeringsvärdet och obebyggd mark med 3 procent. I Danmark innebar markvärdesavgiften intäkter på nästan 19 miljarder DKK, motsvarande 29 SEK miljarder, för kommunerna under 2021.

Idag köper byggbolag mark i spekulationssyfte utan att bygga på den. Det är en lönsam affär eftersom mark generellt ökar i värde över tid på grund av offentliga investeringar, oavsett om ägaren gör egna förbättringar. En avgift på fast egendom motverkar markspekulation och kan i förlängningen även minska risken för bubblor på bostadsmarknaden. Genom att införa markvärdesavgift finns det möjlighet att gynna effektiv markanvändning, främja bostadsbyggande och minska ekonomisk ojämlikhet. För att avgiften inte ska drabba vanligt folk, till exempel den som äger en villatomt, bör markägare med fast egendom på 2 000 kvadratmeter eller mindre undantas från avgiften. Mark som inte är byggbar, exempelvis jordbruksmark eller brukad skog, undantas också från avgiften.

Det råder stor brist på hyresrätter med hyror som vanliga människor har råd med och de få hyresrätter som byggs nu kommer på grund av rådande ekonomiska läge att hyressättas mycket högt. Byggnadssektorn har avstannat och vi behöver undvika den situation som rådde under den ekonomiska krisen på 90-talet, med en mycket låg byggtakt och genomgående högt satta hyror. En markvärdesavgift skulle innebära intäkter till kommuner som kan finansiera produktionen av hyresrätter med rimliga hyror.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att en markvärdesavgift införs på fast egendom

A 8 Enskild

Gynna decentralisering och landsbygdsutveckling

Storstäder gynnas kraftigt av samhällsutvecklingen. Människor och verksamheter söker sig till de stora metropolerna i jakten på en bättre framtid. Samtidigt finns det redan idag hos många en stark önskan till ett mera decentraliserat samhälle. En omställningsrörelse växer sig starkare. Under de senaste årtiondena har det tagits en rad politiska initiativ i Sverige för decentralisering och landsbygdsutveckling. Myndigheter har flyttats ut från centrum och myndigheter för att gynna landsbygdsutveckling har skapats. Dessa politiska tendenser måste stärkas systematiskt. Människor och verksamheter som väljer att flytta till små samhällen och glesbygd måste ges skattemässiga fördelar. Infrastruktur som kollektivtrafik, vägar, energiförsörjning och bredband måste byggas ut.

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen verkar för att riksdagen tar initiativ till ett miljonprogram för landsbygden innehållande ett kraftigt skatteavdrag för den som permanent bosätter sig i glesbygd, kommunal solcells- och vindkraftskatt och Sverigepriser i kollektivtrafiken

Ulf Brändström, Hammarby-Skarpnäck

A 9 Enskild

Stävja skatteplanering genom avgift på interna transfereringar

För att minska skatteplanering och säkerställa en rättvis beskattning är det viktigt att samhället vidtar åtgärder. Många företag utnyttjar kryphål i skattelagstiftningen genom att dela upp bolaget i flera enheter. Dessa enheter fakturerar varandra inbördes med högre kostnader än vad som är motiverat, vilket minskar den totala skattskyldigheten, vilket underminerar skattesystemet.

Vi har sett ett flertal exempel där bolag delas upp och delar av bolagen flyttat utomlands för att undvika beskattning. I flera fall ser vi också hur dessa ser till att plocka russin ur kakan genom att ta ut franchise- eller licensavgifter från dotterbolagen.

Denna internfakturerings och liknande transaktioner har gjort att den skatt som borde betalats till den svenska statskassan har uteblivit eller beskattats lägre i ett land där den nya hemvisten för ”moderbolaget” befinner sig.

Därför bör det utredas hur en procentuell transfereringsavgift kan införas på det kapital som strömmar mellan delar inom en koncern eller liknande företagskonstruktioner, såsom del- eller helägande i varandra, eller där familjemedlemmar delat upp företag mellan varandra och transfererar kapital mellan sina bolag för att undvika skatt.

Till detta kan ytterligare åtgärder införas: Kräv att företag rapporterar alla interna transaktioner tydligt och öppet. Offentliggör dessa rapporter för att skapa insyn och möjliggöra granskning. Samarbeta med andra länder för att harmonisera regler kring interna transaktioner och transfereringsavgifter.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen verkar för att införa en transfereringsavgift på alla transaktioner mellan olika enheter inom en koncern eller liknande företagskonstruktioner

Björn Abelli, Laholm, Göran Eriksson, Halmstad

A 10 Solna

Skatteväxling mellan varor och tjänster

Basen i vårt skattesystem är skatt på arbete inklusive arbetsgivaravgifter. Det gör att det kostar mycket att anställa en person, men denne får sen bara ut ca hälften av vad hen kostar. Vi har dessutom punktskatter på varor vi vill minska konsumtionen av, t ex alkohol och tobak.

Den höga kostnaden på arbete gör att det ofta inte lönar sig att reparera trasiga produkter. Det är billigare att slänga och köpa nytt, vilket inte är bra för miljö och klimat.

En skatteväxling mellan arbete och varor skulle ge oss ett klimat- och människovänligare samhälle. Vi skulle ha råd att köpa tjänster av varandra. Och genom högre pris på fysiska varor skulle efterfrågan och produktion och därmed klimatpåverkan minska. En ständig tillväxt av varuproduktion är omöjlig, men byte av tjänster har liten klimatpåverkan.

Jag vet att det är att svära i kyrkan, men jag anser att ROT- och RUT-avdragen är en bit på vägen, de bör bara utformas på ett mer jämlikt sätt.

En invändning kan vara att detta framför allt gynnar höginkomsttagare. Men efter en tid bör det bli en anpassning och de borttagna arbetsskatterna och avgifterna bör ersättas av progressiva förmögens- och arvsskatter samt fastighetsskatt.

Varor kan beskattas med höjd moms och andra varuskatter, t ex punktskatter på önskad konsumtion. Konsumtionsskatter är bättre än produktionsskatt (vilket Birger Schlaug föreslår) eftersom de belastar svensk och utländsk produktion lika.

Den stora och ökande produktionen av fysiska varor är i längden ohållbar på en begränsad planet. Tjänster däremot kan ha positiv påverkan.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för en skatteväxling mellan varor och tjänster.

A 11 Enskild

Minska inkomstjämligheten!

Det är knas att en del borgare i Sverige idag tjänar hundratals gånger mer än andra. Det måste till ett inkomsttak. Det skulle inte bara öka jämlikheten i landet, utan även utöka statskassan som kan komma alla till del. Exakt i vilken nivå vi lägger taket kan diskuteras, men normal takhöjd är 2,40 så låt oss börja där.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen driver frågan att införa en statlig skatt som innebär att marginalsikten kan uppgå till 100 procent vid 2,4 inkomstbasbelopp

Bore Sköld, Umeå

A 12 Enskild

Vinstdelning

I väntan på att svenska folket ska inse att det är mer rätt att de som arbetar i och skapar vinster i företaget och är beroende av dess utveckling och fortbestånd då ska ha möjlighet att påverka det.

I väntan på att svenska folket ska inse att det är bättre för ens välbefinnande att man får förtroendet att kunna påverka sin arbetsmiljö så att man känner sig trygg.

I väntan på att man inser att gemensamt ägande/statligt ägande är tryggare än en vinstdriven kapitalägares.

I väntan på dessa insikter kan det inte vara mer än rätt att de som skapar vinster i företaget också ska ha lika del som de som satsat kapital.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska arbeta för att lika stor del av vinsten som delas ut till aktieägarna delas ut till de anställda i form av bolagetsaktier som förvaltas av respektive lokala fackförening inom företaget.

curt benckert, Linköping

A 13 Enskild

Solidaritetsprinciper

Ett samhälle som är mer jämställt funkar bättre än ett ojämnt samhälle. De redan rika blir rikare och de fattiga blir fattigare är ju tyvärr en utveckling som vi inte kan acceptera i ett socialistiskt samhälle.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tillsätter en arbetsgrupp som utreder återinförandet av förmögenhetsskatt

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 14 Enskild

Vänsterpartiet ska verka för att införa medborgarlön

Vänsterpartiet presenterade 2023 riktlinjer för en ny ekonomisk politik i en debattartikel i DN:

"Gårdagens teorier om privatiseringar, pressade ersättningsnivåer och skattelättnader för höginkomsttagare har misslyckats. Nu presenterar vi nya principer för att uppnå tillväxt och full sysselsättning."

Men jag är mycket tveksam till målen tillväxt och full sysselsättning.

Med tillväxt menar man vanligen att BNP skall växa år efter år. Varför? Nuvarande BNP är mer än tillräcklig om man ändrar innehåll och fördelning.

Och full sysselsättning? Arbete har två huvudanledningar: försörjning och att producera varor och tjänster. Allt mer produceras av allt färre genom rationalisering och automatisering. Dessutom bör vi minska vår varukonsumtion av klimatskäl.

Genom att införa medborgarlön kan vi frikoppla försörjning från arbete. Jobben har inget egenvärde. Vad innebär målet om full sysselsättning? Inte försörjning. Inte produktion. Bara att alla ska vara sysselsatta. Med vad har ingen betydelse, bara man inte slår dank.

Det är bra att vi lämnar nyliberalismen. Men partiets nya ekonomiska politik är bara en återgång till keynesianismen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att medborgarlön införs i Sverige

Björn Bränngård, Solna

A 15 Enskild

Medborgarlön speglar det universella människovärdet och lägger grunden för demokrati

När det kommer till principen om det universella människovärdet och alla människors lika värde, så är det få politiker som inte skulle skriva under på den. Men om samma politiker skulle avkrävas en uppgift om hur stort detta värde skulle kunna tänkas vara i kronor och ören så blir det andra tongångar. ”Inte kan väl någon få ersättning för ingenting?”

I ett samhälle där familjen Persson, H&M:s ägare, kan få 5,9 miljarder i utdelning (våren 2023) helt utan krav på motprestation, kan alltså inte en rimlig medborgarlön tillåtas därför att ”inte kan väl någon få ersättning för ingenting?” Det måste ändå vara höjden av hyckleri!

I högerkrafternas Sverige skulle det ta ett butiksbiträde i någon av H&M:s butiker 18 000 år att arbeta ihop 5,9 miljarder kronor – en summa som familjen Persson får i handen enbart för att de äger bolaget. Det finns inget som helst krav på motprestation för den utdelningen som ändå butiksbiträdet, fabriksarbetarna och vanligt folk arbetat ihop! Det lönar sig då sannerligen inte att arbeta i Sverige!

Om våra ägarklaner kan tillåtas ta sin utdelning genom aktien bara för att de äger, så är det helt rimligt att löntagarna ska kunna tillåtas en grundläggande medborgarlön som trygghet när de utför samtliga funktioner i samhället, inklusive driver de bolag som ägarklanerna så skamlöst livnär sig på!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tydligt och med kraft kräver medborgarlön och driver opinion för den samma och att Vänsterpartiet lämnar ständigt återkommande reformförslag i riksdagen för medborgarlön och arbetar på alla nivåer för att få igenom dessa reformer

Jörgen Andersson, Hagfors

A 16 Enskild

V bör ha andra mål än ”tillväxt och full sysselsättning” i sin ekonomiska politik

Vänsterpartiet presenterade riktlinjer för en ny ekonomisk politik i en debattartikel i DN:

"Gårdagens teorier om privatiseringar, pressade ersättningsnivåer och skattelättnader för höginkomsttagare har misslyckats. Nu presenterar vi nya principer för att uppnå tillväxt och full sysselsättning."

Men jag är mycket tveksam till målen tillväxt och full sysselsättning.

Med tillväxt menar man vanligen att BNP skall växa år efter år. Varför? Nuvarande BNP är mer än tillräcklig om man ändrar innehåll och fördelning. Ständig tillväxt är omöjlig på en begränsad planet.

Och full sysselsättning? Arbete har två huvudanledningar: försörjning och att producera varor och tjänster. Allt mer produceras av allt färre genom rationalisering och automatisering. Dessutom bör vi minska vår varukonsumtion av klimatskäl.

Genom att införa medborgarlön kan vi frikoppla försörjning från arbete. Jobben har inget egenvärde. Vad innebär målet om full sysselsättning? Inte försörjning. Inte produktion. Bara att alla ska vara sysselsatta. Med vad har ingen betydelse, bara man inte slår dank.

Det är bra att vi lämnar nyliberalismen. Men partiets nya ekonomiska politik är bara en återgång till keynesianismen.

Föreslår kongressen besluta

att tillväxt och full sysselsättning inte ska vara målet med Vänsterpartiets ekonomiska politik

Björn Bränngård, Solna

A 17 Gnesta

Vänsterpartiet behöver lämna Pensionsgruppen

Vänsterpartiet bör lämna Pensionsgruppen då de kräv på att vara med i gruppen, att ställa sig bakom systemets grundprinciper och att inte motarbeta dem, inte överensstämmer med Vänsterpartiets feministiska arbete eller partiets politik överhuvudtaget.

Att stödja och försvara "livsinkomstprincipen" gör att nuvarande pensionssystem slår hårt mot kvinnor som jobbar mest deltid, har lägre löner och är hemma mest med barnen.

Dagens pensionssystem är grovt kvinnoförtryckande och behöver göras om helt och hållet från början och inte "lappas och lagas" med höjda ersättningar då och då.

Pensionsgruppen är en odemokratisk grupp utan insyn, utan offentliga protokoll och där beslut tas bara om alla är överens.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet lämnar Pensionsgruppen för att V ska arbeta fritt för ett nytt pensionssystem för alla med jämlika villkor för både män och kvinnor med skäliga pensioner att leva på

A 18 Kungsholmen

Ekonomisk demokrati - bättre stöd för demokratiskt företagande

Det är dags för vänstern i Sverige att sätta ekonomisk demokrati på agendan. Med ekonomisk demokrati kan man mena flera saker, men låt oss här fokusera på personalkontrollerat företagande. Sådana demokratiska företag kan ha olika driftsformer- ekonomiska föreningar, aktiebolag, Kooperationen, etc. Det viktiga är att de anställda har makten. I Sverige är dock den här typen av företag relativt få, jämfört med många andra länder, som t.ex. USA, Spanien, England, Italien och Frankrike.

Vi får genom val vart fjärde år ta ställning till svåra frågor som skatter, sjukvård, utbildning och utrikespolitik. Men på den arbetsplats där vi tillbringar åtta timmar om dagen, och har unika kunskaper, har vi liten eller ingen makt alls. Det borde vi ändra på.

Som framhållits av många behövs demokratiskt företagande inte bara för att skapa ett mer hållbart och jämlikt samhälle, utan också för att motverka den ökande utbrändheten orsakad av dåliga arbetsförhållanden.

Att verka för demokratiskt företagande kan innefatta många saker, bl.a. att:

Skapa finansiella och juridiska stödstrukturer för demokratiskt företagande (ex.vis. via kreditgarantifonder eller en statlig bank).

Föreslå reformer som gör det lättare för anställda att ta över ägandet av företag vid generationsskiftet eller vid hot om nedläggning. Detta är speciellt viktigt för att stödja fortsatt drift av företag i landsorten och glesbygden.

Föreslå specifika associationsformer för demokratiskt företagande, som ex.vis. kooperativa modeller för delningsekonomin.

Föreslå lämpliga anpassningar av socialförsäkringssystemet.

Föreslå ändringar av skatteregler, och regler för offentlig upphandling, så att demokratiska företag gynnas (som är fallet i flera andra länder).

Stödja kooperativ samverkan i Sverige.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet skall aktivt arbeta för att förbättra möjligheterna för demokratiskt företagande i Sverige

A 19 Enskild

Beskatta kapitalet som en del av klimatpolitiken

Beskattningen av kapitalet har kraftigt begränsats i Sverige de senaste årtiondena. En allt större andel av samhällets totala ekonomi behärskas idag av privata intressen som banker och internationella storkoncerner. Detta begränsar det politiska systemets möjligheter att effektivt parera miljö- och klimatkrisen. En systematisk ökning av beskattningen av kapital och stora förmögenheter skulle bidra till att öka kraften i miljöpolitiken.

Föreslår kongressen besluta

att ge partistyrelsen i uppdrag att under kongressperioden verka för att Sveriges riksdag beslutar om en statlig skatt på företag relaterad till produktionens miljöbelastning

Ulf Brändström, Hammarby-Skarpnäck

A 20 Enskild

Inför differentierad skatt på livsmedel

För att klara klimatomställningen måste vi använda välriktade politiska styrmedel som bidrar till att skynda på klimatomställningen inom samtliga områden som bidrar till utsläpp. Ett av dem är livsmedelsproduktionen, som står för en ungefär lika stor del av utsläppen som transportsektorn. Inom livsmedelssektorn är det köttet och andra animalier som står för de stora utsläppen och en ökande vegetabilisk kost skulle leda till mindre utsläpp. Därför är det nödvändigt att priset på kött och andra animalier höjs, medan priset för vegetabilier minskar. Istället för att enbart höja skatten på det som släpper ut mycket är en sänkning av skatten på livsmedel som är bättre för miljön en framkomlig väg. Då ges såväl individer som verksamheter ökade möjligheter att ställa om sina livsmedelsinköp utan att det behöver märkas i plånboken.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska verka för att införa en differentierad skatt på livsmedel, så att livsmedel som orsakar höga utsläpp blir dyrare för konsumenten än livsmedel som orsakar låga utsläpp

Daniel Nilsson Brodén, Älvsjö-Fruängen

A 21 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav

Motionen ”Totalrenovera Sverige” har vunnit stort stöd bland vänsterns föreningar. Förslaget går ut på att ändra det finanspolitiska ramverket så att statens överskottsmål och krav på amortering skrotas. Detta för att möjliggöra investeringar i välfärd och en klimatomställning i stil med konceptet ”Green New Deal”.

Motionens intention är väldigt god. Vi behöver både stärka välfärden, slussa in arbetslösa i samhällsviktiga jobb och kickstarta en snabb och genomgripande grön omställning. För detta krävs garanterat stora statliga investeringar. Frågan är om ökad belåning är vägen framåt.

Det pratas allra mest om en ”klimatomställning” – bort från vårt beroende av fossila bränslen. Detta är helt nödvändigt för att säkra en bebod planet. Förhoppningsvis inser också vänstern att i dagens mångfacetterade ekologiska kris med accelererande artutrotning, växande plast- och kemikalieföroreningar, avskogning, utfiske, eroderade matjordar och övergödning så måste en omställning gå mycket längre än fossilfrihet. Vi behöver snabbt komma bort från vårt överutnyttjande av naturen i alla dess former, och byta slit och släng-konsumtionen mot cirkulära flöden, kvalitet, samt byta materiell överkonsumtion mot tjänster, välfärd och fritid.

Även om en svensk Green New Deal skulle adressera dessa utmaningar missar motionen några viktiga förhållanden: Investeringarna minskar fossilberoendet först flera år i framtiden. Vi måste bryta kurvorna av utsläpp och miljöförstöring redan i år. Vi minskar inte miljöpåverkan genom att göra **mer** utan genom att göra **mindre**. Investeringar måste kombineras med avveckling. Lån måste betalas tillbaka och förutsätter alltså ökade skatteintäkter i framtiden. Det kräver antingen BNP-tillväxt med ökad konsumtion, eller ökade skatteupptag i framtiden. Följden blir att antingen sätta sitt hopp till grön tillväxt, eller låta våra barn för finansieringen. Full sysselsättning borde inte uppnås med hjälp av tillväxt utan genom att vi delar på jobben, genom minskad arbetstid och ovillkorad ekonomisk trygghet mellan jobb. Motionen specificerar inte vart lånen ska tas ifrån. Lån från statligt kontrollerade fonder och från överskott inom offentlig sektor riktar om kapital från smutsiga till gröna investeringar. Kommer lånen från bankerna riktas däremot inte kapital om (vidare förklaring längre ner). De två stora problemen med det finanspolitiska ramverket är att den offentliga sektorns överskott inte används till samhällsnyttiga investeringar och att skattesänkningar inte har något utgiftstak.

Utveckling

1. Sannolikt finns en stor risk att klimatsystemet når en tipping point kring 2 graders uppvärmning. Sedan tippar hela jordsystemet över i ett självuppvärmande läge där vi inte kan stabilisera temperaturen och där det blir allt mer omöjligt att bo på jorden. Om vi ska ha en chans att hålla oss mellan 1,5 och 2 graders uppvärmning måste de största utsläppsminskningarna ske **nu** inte senare. För varje år som utsläppen ökar eller inte minskar tillräckligt (tillräckligt är ungefär 7–12 procent per år beroende på hur mycket vi tar in det globala klimaträttvise-perspektivet) så blir det svårare och svårare att vända utvecklingen. Om inte Sverige kan klara denna utmaning, vem ska då visa världen att välfärd och grön omställning är möjligt att kombinera?

Därför bör vi göra de snabbaste minskningarna de närmsta åren. Samtidigt som vi bygger upp grön energi och infrastruktur, vilket innebär utsläpp och stor miljöbelastning, måste utsläppen ner från både konsumtion och produktion **nu**. De senaste årens globala utveckling har visat att bygga ut förnybar energi inte motar bort fossila bränslen utan läggs till så att vi får mer energi. Det som motar bort fossila bränslen är att göra det dyrare. En bättre princip än lån är därför att progressiva miljöskatter och inställda investeringar i motorvägar, flygplatser etc. får betala för klimatomställningen och beskattning av de rikaste får bekosta välfärden. Vad gäller styrmedel för konsumtionen finns smarta förslag som gör att det inte drabbar låginkomsttagare och landsbygdsbor oproportionerligt såsom personliga utsläppskvoter eller carbon fee and dividend, som testats i Kanada.

Det keynesianistiska tankesättet att investera sig ur lågkonjunkturer bygger på att ökad köpkraft ska betala igen staten i form av skatteintäkter (alltså BNP-tillväxt). Idag är konsumtionen långt ifrån hållbar. Vi måste gå från materiell slit-och-släng-konsumtion till mer tjänster, offentlig välfärd och cirkulära flöden. Men att byta en typ av konsumtion mot en annan genererar inte tillväxt. Att öka tillväxten inom återvinning och personliga tjänster är väldigt svårt (lyssna till detta podavsnitt med tillväxtforskaren Mikael Malmaues).

2. Det finns ett historiskt väldigt starkt samband mellan ökad global BNP-tillväxt, ökad global handel och ökad miljö- och klimatpåverkan (ibland kallad The Great Acceleration). Ska Sveriges ekonomi fortsätta växa med över två procent om året är ekonomin dubbelt så stor 2050. Hur kan vi begära av Gretas generation att

leva hållbart med en dubbelt så stor ekonomi när vi själva inte klarar detta idag? Flera vetenskapliga studier har kommit fram till att det inte finns några belägg för att visionen om grön tillväxt är möjlig.

Men även om grön tillväxt skulle vara möjligt är det riskfyllt att förlita sig på den, såsom börserna, bankerna och även politikerna idag gör. Många framtidsprognoser som inte tar hänsyn till en grön omställning visar på avtagande tillväxt. Vänstern borde ta tåten i att omforma ekonomin så att sociala och ekologiska mål kan nås oavsett om BNP går upp eller ner (mer om detta i motionen ”*Frihet från tillväxtberoendet*”).

3. Att ”skapa jobb” för jobbens skull är ganska absurt. Att däremot identifiera viktiga uppgifter i samhället som behöver göras och sedan låta oss dela rättvist på det arbete som behövs göras – det borde vara målet för ett socialistiskt parti. Välfärden och en grön omställning behöver mycket arbetskraft. Dels ska de som idag är arbetslösa och kan jobba arbeta här, men dels kommer många jobb försvinna när ohållbara verksamheter skalar ner eller lägger ner. Politiken måste skapa en brygga och utbildningsstöd för dessa människor till de nya samhällsviktiga jobben. Men att vi i detta projekt inte lyckas ”skapa” tillräckligt nya jobb borde inte vara ett problem, utan en möjlighet. Det betyder att vi kan korta arbetstiden, låta fler arbeta och på så vis ta vara på vinsterna av den ökade produktiviteten som smart och förnybar teknik kommer ge.

4. Det finansiella kapital som staten förfogar över (som t.ex. AP-fonderna) som redan är investerat i olika saker kan riktas om mot en grön omställning. Om staten lånar av svenskarnas pensionsbesparingar investerar vi i vår framtid samtidigt som lånen och räntan betalas tillbaka till svenska medborgare, vilket återförs till ekonomin och gör att staten också ökar skatteupptaget. Likaså kan staten låna via statsobligationer på den fria marknaden (så kallade gröna obligationer). I dessa fall riktar staten om kapital från smutsiga investeringar till gröna och samhällsnyttiga investeringar.

Men lånar staten direkt från bankerna lånar bankerna inte av någon annan aktör utan skapar nya pengar – de kan sägas låna av framtiden. Det är så våra digitala pengar skapas, vilket Riksbanken själva skriver t.ex. här. Lånar staten via statsobligationer från bankerna så ger detta bankerna säkerheter att öka sin övriga utlåning. Denna typ av utlåning ökar de totala skulderna i samhället. Enda sättet att samhället ska kunna betala tillbaka alla lånen med ränta är genom BNP-tillväxt.

5. Av tidigare nämnda anledningar vore ett balansmål för offentlig sektor klokt. Om dock det finanspolitiska ramverket krävde att den offentliga sektorns överskott användes till hälften välfärd och hälften investeringar i grön omställning så hade kapitalet kommit till god användning. Att som nu investera det i värdepapper utan samhällsnytta är slöseri med resurser. Ett ramverk med tvingande satsningar på välfärden skulle också till viss del kompensera för välfärdens ständigt ökade kostnader.

Att staten lånar och lånar ut pengar är bra, men att det finns regler för att inte öka skulderna för mycket är bra, eftersom våra barn måste ta notan.

Däremot är det helt ologiskt att skattesänkningar inte behandlas på samma sätt som statliga utgifter. Detta är en anledning att borgerliga regeringar kan komma undan med att sänka skatter och finansiera välfärden med lån. När vänsterregeringar får ta över skulderna kan de inte satsa på välfärden för att de enligt ramverket måste prioritera skulderna. Ett utgiftstak måste också gälla skattesänkningar. Dessutom borde även statsbudgeten skilja på långsiktiga investeringar och driftskostnader såsom svenska kommuner gör med hjälp av en driftsbudget och en investeringsbudget där investeringskostnaderna belastar kommande driftsbudgetar allteftersom investeringen skrivs av och/eller lån betalas tillbaka.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för massiva offentliga investeringar för att göra samhället fossiloberoende, klimatsmart, energieffektivt och cirkulärt. Men att detta i första hand ska finansieras med skatter

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 22 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 2

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiets linje är att tillföra resurser till välfärden, men genom beskattning av ohållbar privat verksamhet

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 23 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 3

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för att det nuvarande överskottet som offentlig sektor tvingas ha måste investeras i välfärd och grön omställning

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 24 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 4

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för att införa ett utgiftstak för skattesänkningar i det finanspolitiska ramverket

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 25 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 5

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för att införa en investeringsbudget till den ordinarie statsbudgeten, likt så som görs i svenska kommuner.

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 26 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 6

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet kombinerar gröna investeringar med progressiva ekonomiska styrmedel som gör miljöförstöring, utsläpp, fossil energi och varor med stort ekologiskt fotavtryck generellt dyrare

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 27 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 7

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för att rikta om kapitalet i AP-fonderna från ohållbara verksamheter mot investeringar i en grön omställning i Sverige

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 28 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 8

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet även använder progressiva ekonomiska styrmedel för att fasa ut överkonsumtionen av materiella varor, industrikött och flygresor

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 29 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 9

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Klimatavgift med utdelning och koldioxidransonering utreds som kandidater till att utgöra bärande delar av Vänsterpartiets politik för en rättvis klimatomställning

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 30 Enskild

Totalrenovera Sverige utan tillväxtkrav del 10

Se A 21

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt söker samarbete med den växande grupp systemkritiker och miljöaktivister som ifrågasätter politikens prioritering av och ekonomins beroendeförhållande till BNP-tillväxt. Detta för att gemensamt arbeta för en grön jämlik omställning och ett finanspolitiskt regelverk som använder resurser till just detta utan att skjuta kostnader på framtiden

Hannes Anagrius, Skärholmen

A 31 Enskild

Fonder för ökad demokrati i samhället

LO-ekonomen Rudolf Meidner skrev 1975 i LO:s tidning:

” Vi vill beröva kapitalägarna deras makt, som de utövar just i kraft av sitt ägande. All erfarenhet visar att det inte räcker med inflytande och kontroll. Ägandet spelar en avgörande roll. Jag vill hänvisa till Marx och Wigforss: vi kan i grunden inte förändra samhället utan att också ändra på ägandet.”

Det var sant då och det är lika sant nu. Den politiska makten har visat sig allt för svag för att på allvar försvara demokratin mot kapitalägarnas dominans i samhället. 20 av de 21 största bolagen kontrolleras av familjer, eller klaner som det skulle kunna kallats i ett annat sammanhang. 7 av de 15 största bolagen på börsen är kontrolleras enbart av Wallenbergklanen.

Wallenberg, Lundberg, Persson, Rausing – det handlar inte om pengar eller lyx; det handlar om makt, lobbying och korruption.

När skolan, vården, omsorgen och inflytandet på arbetsplatsen stadigt försämras måste vanligt folk luras att peka finger på varandra: kvinnor mot män, arbetslösa mot arbetande, invandrare mot infödda, tjänstemän mot arbetare osv – allt för att klanernas odemokratiska kontroll inte ska hamna i ljuset. Och framför allt ska folket förmås att förakta den politiska makten – det vill säga vår enda chans till inflytande i ett samhälle vi inte själva äger rätten till.

Ägandet visar sig därför vara centralt i kampen för demokrati och folkligt inflytande.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet driver ständigt återkommande kampanjer för att väcka medvetenhet hos våra fackförbund att deras medlemmars enda möjlighet till varaktigt inflytande är att skapa kollektiva fonder där löntagarna över tid köper upp de stora industriella produktionsmedlen i samhället

Jörgen Andersson, Hagfors

A 32 Enskild

Avskaffa myndigheternas ockeravgifter!

Enligt 9 kap. 5 § Brottsbalken ska “Den som vid avtal eller någon annan rättshandling utnyttjar någons trångmål, oförstånd, lättsinne eller beroendeställning till att bereda sig förmån, som står i uppenbart missförhållande till motprestationen eller för vilken motprestation inte ska lämnas, [...]” dömas för ocker. Trots det, är det idag lagligt för olika myndigheter att ta ut ockeravgifter.

CSN, Transportstyrelsen och andra myndigheter har i dagsläget rätt att ta ut olika avgifter om en betalning inkommer för sent. CSN har t.ex. rätt att ta ut en påminnelseavgift på 450 kr, medan Transportstyrelsen har rätt att ta ut en tilläggsavgift på 500 kr. Det är alltså fullt möjligt att en faktura på 9 kr för trängselskatt från Transportstyrelsen kan komma att kosta 509 kr om man betalar 1 dag för sent. Det är ett påslag på över 56

gångar så mycket som det ursprungliga beloppet (+5655,5556 procent). Detta bör ställas i kontrast till övrig lagstiftning som enbart tillåter påminnelseavgifter på maximalt 60 kr.

Detta är ekonomiskt vansinne och moraliskt förkastligt. Svenska myndigheter ska inte ägna sig åt ockerverksamhet. Det skadar myndigheternas förtroende och slår dessutom hårdast mot de som är mest ekonomiskt utsatta. Svenska myndigheter står inte över lagen och bör endast få ta ut 60 kr i påminnelseavgifter, precis som alla andra avtalsparter.

Jag yrkar därför:

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att avskaffa alla undantag i de lagar och förordningar som tillåter olika myndigheter att ta ut oskäliga påminnelseavgifter eller tilläggsavgifter, samt verka för att dessa avgifter begränsas till den nuvarande normen på 60 kr

Shadi Saber, Backa

A 33 Enskild

Ändrade beskattningsförhållanden mellan män och kvinnor

Kvinnor och män har fortfarande inte lika lön för lika arbete och kvinnor har en sämre livsinkomst och därmed sämre betalningsförmåga än vad män har.

Det är män som står för den absoluta största delen av utövat våld mot kvinnor, barn och andra män och i samhället i stort med mycket stora kostnader för sjukvård, blåsljusverksamheten, hela rättsväsendet (advokater, rättegångar, fängelse m.m.) försäkringssystemen och för medföljande lidande för alla dem som utsätts.

Därför bör det vara rimligt att gruppen män också tar större ansvar för att betala mer och det kan göras genom att skatteuttaget fördelat mellan män och kvinnor förändras.

Föreslår kongressen besluta

att skatteuttaget bör förändras så att män är med och betalar i högre grad för mäns samhällskostnader. Det kan göras med en procentuell skattefördelning om 60 procent (män) och 40 procent (kvinnor) på den totala inkomstbeskattningen i Sverige

Ewa Fagerström, Gnesta, Lena Staaf, Gnesta

A 34 Enskild

Socialistisk ekonomi

Vänsterpartiet bedriver för närvarande en kapitalistisk ekonomisk styrning. Den tar sig uttryck i att vara lite mer folklig i sina krav än Socialdemokraterna. Det är en politik som försöker mildra de negativa konsekvenserna för folket av det kapitalistiska systemet. Att det Socialdemokratiska styret misslyckats är ju uppenbart när fler miljardärer än någonsin finns i Sverige medan det gått åt andra hållet för folket.

Genom sin politik har Socialdemokraterna skapat ett inbillat välstånd genom utnyttjande av fattigdomen i andra länder. Genom att skapa en medelklass som inte längre vill kalla sig arbetare fast de går till jobbet varje dag. En medelklass som socialiserar sig med kapitalet för att de är rädda att förlora sitt välstånd. En medelklass som förlorat sin klassanalys och solidaritet med de sämre ställda.

Genom att hela tiden sträva efter ökad vinst och därmed ökad försäljning, så exploateras jorden på ett negativt sätt. Det tar sig i uttryck i bl.a. försämrat klimat. Det är därför viktigt att Vänsterpartiet tar ut en strategi för en socialistisk ekonomi. En ekonomi som tar hänsyn till miljön och vår egen försörjning.

Föreslår kongressen besluta

att partiet utreder hur en socialistisk ekonomi kan komma att se ut och hur övergången ska gå till
Curt Benckert, Linköping

A 35 Vänsterpartiet Göteborg

Deponering av hyra borde inte vara ett giltigt skäl för uppsägning av hyresrätt

På dagens bostadsmarknad är det många hyresvärdar som agerar på ett dåligt sätt eller i direkt strid med svensk lagstiftning. Tyvärr är de myndigheter och domstolar som hanterar tvister mellan hyresgäster och hyresvärdar allt för långsamma och tandlösa vilket resulterar i en känsla av uppgivenhet och rättslöshet bland många hyresgäster. Skulle man vara så missnöjd med sin hyresvärd att man vill flytta så sätter den rådande bostadsbristen käppar i hjulet för en.

Det finns dock en annan väg att gå, nämligen att deponera sin hyra hos länsstyrelsen. På det viset kan man med ekonomiska påtryckningar förmå hyresvärderna att åtgärda de brister som man upplever som hyresgäst. Tyvärr är det få som vet om det och ännu färre som vågar sig på det pga. risken för att bli uppsagd. Regelverket är otydligt och ger upphov till en osäkerhet om huruvida man kan eller inte kan bli uppsagd när man deponerar sin hyra hos länsstyrelsen. Därför behöver regelverket bli tydligare och säkrare. Det är orimligt att hyresgäster inte kan ta till konfliktåtgärder på samma säkra villkor som arbetstagare gentemot arbetsgivare eller som konsumenter gentemot näringsidkare.

På samma sätt som anställda är skyddade mot uppsägning vid strejk, så bör hyresgäster också vara skyddade mot uppsägning vid deponering av hyra. På samma sätt som konsumenter kan vägra betalning vid felande varor eller tjänster, så bör hyresgäster kunna deponera sin hyra utan att riskera sina hem.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för lagstiftning som innebär att deponering av hyra inte är ett giltigt skäl för uppsägning av hyresrätt

A 36 Vänsterpartiet Göteborg

Skarpare sanktioner mot hyresvärdar som missköter sig!

Det finns tyvärr alldeles för många dåliga hyresvärdar som åsidosätter sina lagstadgade skyldigheter och som betar sig uselt gentemot sina hyresgäster. Det kan gälla allt från åsidosatt underhåll till regelrätta trakasserier av hyresgäster. Tyvärr så är de sanktioner och åtgärder som hyresnämnden kan ta till mot hyresvärdar som missköter sig inte tillräckliga för att få bukt med problemen och många hyresgäster upplever en stor frustration och rättslöshet. Därför bör skarpare sanktioner införas i avskräckande syfte.

I fall där hyresvärderna agerat på ett sätt där det är uppenbart att denne inte är en lämplig hyresvärd och där förutsättningar för åtgärder och förbättringar inte finns så bör värderna kunna dömas till tvångsförsäljning i tillägg till tvångsförvaltning. Utöver det bör fastighetsförbud i uthyringssyfte införas i likhet med djurförbud och näringsförbud.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för lagstiftning som skärper de sanktioner och åtgärder som hyresvärdar kan dömas till, genom att till exempel verka för lagstiftning som inför möjligheten att döma hyresvärdar som grovt åsidosatt sina lagstadgade skyldigheter till tvångsförsäljning av fastigheter i uthyrningssyfte i de fall där tvångsförvaltning inte anses vara en tillräcklig åtgärd, samt införa möjligheten att döma hyresvärdar till fastighetsförbud i uthyrningssyfte

A 37 Birka-Vasa

Stärk allmännyttan

Bostadskris. Det byggs för lite och det som byggs är ofta ouppnåeligt för vanliga inkomstagare. Byggherrarna är ovilliga att kapa i vinstmarginalen och de verkar i en oligopolmarknad, lägg därtill att investeringsstödet till byggande är borta sedan länge. Då talar högerregeringen om social housing. Ännu ett missgrepp i borgarnas bristande bostadspolitik, som leder till segregering och stigmatisering, men inte ger en enda lägenhet i tillskott till den krisande bostadssituationen.

Allmännyttan, som har en normerande roll, har i flera kommuner fått i uppdrag att bygga, inte mycket, ledtiderna är långa och kostnaderna höga med hyror som konsekvens. Genom åren har den allmännyttiga bostadsförsörjningen alltmer marginaliserats. Byggrätterna som tilldelas allmännyttan är för få, brandskattningen av bostadsbeståndet genom utförsäljning av hyresrätter till bostadsrätter har varit stor och indragningen av eventuella överskott till kommunerna har utarmat de allmännyttiga bostadsbolagen.

Kort sagt: det behövs en satsning på allmännyttan och en snabb ökning av lägenhetsbeståndet.

Och läget efter nollrättefesten öppnar för möjligheten att köpa in bostäder till allmännyttan. Flera av de riktigt stora bostadsföretagen (Heimstaden, SBB m.fl) har hamnat i ekonomiska svårigheter efter spekulativa köp. Här öppnar sig en väg för allmännyttan att förmedla beståndet av bostadslägenheter.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att allmännyttiga bostadsbolag får mandat och resurser att köpa in bostäder till det allmännyttiga beståndet

A 38 Kungsholmen

Sluta missgynna kooperativa hyresrätten

I en tid där bostadsbristen har blivit fast cementerad och inte längre är en temporär verklighet utan har gett en hel generation av unga en lycka till-klapp på axeln och där ensamstående föräldrar, pensionärer och nysvenskar också är hårt drabbade så krävs det att vi som parti skapar lösningar som är baserade på verklighetens problem. Därför behöver vi svara upp på problemen med den förda marknadsstyrda bostadspolitiken och därmed "marknadiseringen" av allt ifrån hur kommuner arbetar med markanvisning och detaljplanering till renoveringar, hutlösa presumtionshyror, växande andrahandsmarknad med mera. Många av dessa problem har partiet lokalt liksom nationellt ett svar på.

Men något där vi kan bättra på är frågan om *vad* vi ska bygga. Allmännyttan är inte längre vad det en gång var. Med nya allbo-lagen som trädde i kraft för över tio år sedan så klargjordes att det klockrena verktyget med att tillskapa och förvalta bostäder utan vinstintresse inte längre gick. Allmännyttan ska nu istället agera vinstdrivande likt privata aktörer på bostadsmarknaden. Nu senaste åren ser vi också hur olika hyresvärdars framställan vad gäller hyreshöjningar har varit rekordhöga. Inte nog med att privata fastighetsägare yrkar på + tio procent, även allmännyttiga bostadsbolag gör detta. Allmännyttiga Gotlandshem yrkade hösten 2023 exempelvis på 17 procent i hyreshöjning.

Visst påverkas hyresnivåerna (eller snarare hur mycket bolaget vill höja hyran) något beroende på ägardirektivet, det vill säga om det är en borgerlig eller socialistisk majoritet som styr kommunen men det är fortfarande ett vinstintresse inblandat och inte "tillförlitligt" nog (att en röd majoritet ska vinna varje val, i alla kommuner med en allmännytta).

Utöver hyresnivåerna - både vad gäller hyreshöjningar och de höga nyproduktionshyrorna (presumtionshyror) - så ser vi hur bostadsbolag systematiskt arbetar med mer eller mindre omfattande "renovräkningar". Det vill säga att med stöd av bruksvärdesprincipen så gör hyresvärdar en "onödig" standardhöjning i ett hem när det ska stamrenoveras eller när den tomläggs. Dessa standardhöjningar medger sedan en möjlighet att höja hyran kraftigt i förhandling med Hyresgästföreningen.

Omfattande renoveringar av eftersatta miljonprogramsområden har pågått i många år nu med följden att beståndet av lägenheter med överkomliga hyror är på väg att renoveras bort. Detta har även lyckats locka till sig utländska riskkapitalbolag som ser detta som en väldigt förmånlig affär.

Varför ska vi, som ett socialistiskt parti, vilja att fler ska bo på detta sätt?

En lösning borde vara kooperativa hyresrätter, genom ägarmodellen (det vill säga att en förening centralt äger fastigheter, istället för hyresmodellen med dess "blockhyrning" av en fastighet som medför högre hyror). Man får hyresnivåer som är till "självkostnadspris", fritt från spekulation från riskkapitalister och där man genom stadgeskrivningar även kan skydda mot framtida utförsäljningar och ombildningar. Funkar det som det ska så innebär det dessutom en lägre hyra än jämförbara hyresrätter och en klart lägre insats än jämförbara bostadsrätter.

Ett gott exempel på kooperativa hyresrätter genom ägarmodellen är SKB (Stockholms Kooperativa Bostadsförening) som senaste tio åren har haft en snitthöjning av hyran på 1,1 procent. En höjning som ligger strax under inflationen dessutom - långt lägre än vad något bostadsbolag, privat som allmännyttigt kan erbjuda. Boende inom den kooperativa hyresrätten har även stort självbestämmande och boinflytande (precis som i bostadsrätten) och står sig bättre än den "vanliga" hyresrätten, där boinflytande kan tecknas i begränsad form mellan en hyresgästförening och hyresvärd.

Tyvär är den kooperativa hyresrätten idag en missgynnad boendeform när det kommer till att tillskapa nya lägenheter, vilket rent ekonomiskt leder till att nyproduktionshyrorna och insatserna är högre än vad de kan vara. Några exempel på detta är 1) att lagfartskostnaderna vid förvärv av fastighet (1,5 procent för bostadsrättsföreningar men 4,5 procent för kooperativa hyresrätter), 2) att en lägenhet inte kan ses som säkerhet vid lån för insatser (blancolån med högre ränta istället för bostadsrättens vanliga bolån) och 3) ofördelaktiga lån för byggande (okunskap bland många banker samt ogenerösa kreditgarantier från Boverket). Allt detta beror delvis på politisk okunskap och för att den kooperativa hyresrätten ansågs som en experimentell boendeform fram till år 2002 då boendeformen fick sig en egen lag. Dock kvarstår det att den kooperativa hyresrätten som boendeform regleras lite av ett lapptäcke av olika lagar där ingen ordentlig översyn har gjorts för att gagna boendeformens fulla potential.

Låt oss därför tillsammans som parti verka för fler bostäder utan vinstintresse, fler bostäder med boinflytande och fler bostäder som är skyddade från spekulation. Kooperativa hyresrättens tidiga historia (där den växte fram under 1900-talets första hälft med SKB, Riksbyggen och HSB i tätén) är starkt sammankopplat med att man just i bostadskrisens tid och med hög arbetslöshet (för byggarbetare) ville tillskapa just det ovannämnda.

Låt oss därför tillsammans som parti skapa bättre förutsättningar för befintliga liksom framtida kooperativa hyresrätts-aktörer så att fler kan bo i bostäder utan vinstintresse, med boinflytande och utan någon spekulation!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för en mer sammanhållen lagstiftning som resulterar i att den kooperativa hyresrätten inte längre missgynnas i jämförelse med andra boendeformer

A 39 Kungsholmen

Bygg fler bostäder helt utan vinstintresse

I en tid där bostadsbristen har blivit fast cementerad och inte längre är en temporär verklighet utan har gett en hel generation av unga en lycka till-klapp på axeln och där ensamstående föräldrar, pensionärer och nysvenskar också är hårt drabbade så krävs det att vi som parti skapar lösningar som är baserade på verklighetens problem. Därför behöver vi svara upp på problemen med den förda marknadsstyrda bostadspolitiken och därmed "marknadiseringen" av allt ifrån hur kommuner arbetar med markanvisning och detaljplanering till renoveringar, hutlösa presumtionshyror, växande andrahandsmarknad med mera. Många av dessa problem har partiet lokalt liksom nationellt ett svar på.

Men något där vi kan bättre på är frågan om *vad* vi ska bygga. Allmännyttan är inte längre vad det en gång var. Med nya allbo-lagen som trädde i kraft för över 10 år sedan så klargjordes att det klockrena verktyget med att tillskapa och förvalta bostäder utan vinstintresse inte längre gick. Allmännyttan ska nu istället agera vinstdrivande likt privata aktörer på bostadsmarknaden. Nu senaste åren ser vi också hur olika hyresvärdars framställan vad gäller hyreshöjningar har varit rekordhög. Inte nog med att privata fastighetsägare yrkar på +10%, även allmännyttiga bostadsbolag gör detta. Allmännyttiga Gotlandshem yrkade hösten 2023 exempelvis på 17% i hyreshöjning.

Visst påverkas hyresnivåerna (eller snarare hur mycket bolaget vill höja hyran) något beroende på ägardirektivet, det vill säga om det är en borgerlig eller socialistisk majoritet som styr kommunen men det är fortfarande ett vinstintresse inblandat och inte "tillförlitligt" nog (att en röd majoritet ska vinna varje val, i alla kommuner med en allmännytta).

Utöver hyresnivåerna - både vad gäller hyreshöjningar och de höga nyproduktionshyrorerna (presumtionshyror) - så ser vi hur bostadsbolag systematiskt arbetar med mer eller mindre omfattande "renoveringar". Det vill säga att med stöd av bruksvärdesprincipen så gör hyresvärdar en "onödig" standardhöjning i ett hem när det ska stamrenoveras eller när den tomläggs. Dessa standardhöjningar medger sedan en möjlighet att höja hyran kraftigt i förhandling med Hyresgästföreningen.

Omfattande renoveringar av eftersatta miljonprogramsområden har pågått i många år nu med följderna att beståndet av lägenheter med överkomliga hyror är på väg att renoveras bort. Detta har även lyckats locka till sig utländska riskkapitalbolag som ser detta som en väldigt förmånlig affär.

Varför ska vi, som ett socialistiskt parti, vilja att fler ska bo på detta sätt?

En lösning borde vara kooperativa hyresrätter, genom ägarmodellen (det vill säga att en förening centralt äger fastigheter, istället för hyresmodellen med dess "blockhyrning" av en fastighet som medför högre hyror). Man får hyresnivåer som är till "självkostnadspris", fritt från spekulation från riskkapitalister och där man genom stadgeskrivningar även kan skydda mot framtida utförsäljningar och ombildningar. Funkar det som det ska så innebär det dessutom en lägre hyra än jämförbara hyresrätter och en klart lägre insats än jämförbara bostadsrätter.

Ett gott exempel på kooperativa hyresrätter genom ägarmodellen är SKB (Stockholms Kooperativa Bostadsförening) som senaste tio åren har haft en snitthöjning av hyran på 1,1%. En höjning som ligger strax under inflationen dessutom - långt lägre än vad något bostadsbolag, privat som allmännyttigt kan erbjuda. Boende inom den kooperativa hyresrätten har även stort självbestämmande och boinflytande (precis som i bostadsrätten) och står sig bättre än den "vanliga" hyresrätten, där boinflytande kan tecknas i begränsad form

mellan en hyresgästförening och hyresvärd.

Tyvärr är den kooperativa hyresrätten idag en missgynnad boendeform när det kommer till att tillskapa nya lägenheter, vilket rent ekonomiskt vilket leder till att nyproduktionshyrorna och insatserna är högre än vad de kan vara. Några exempel på detta är 1) att lagfartskostnaderna vid förvärv av fastighet (1,5% för bostadsrättsföreningar men 4,5% för kooperativa hyresrätter), 2) att en lägenhet inte kan ses som säkerhet vid lån för insatser (blancoån med högre ränta istället för bostadsrättens vanliga bolån) och 3) ofördelaktiga lån för byggande (okunskap bland många banker samt ogenerösa kreditgarantier från Boverket). Allt detta beror delvis på politisk okunskap och för att den kooperativa hyresrätten ansågs som en experimentell boendeform fram till år 2002 då boendeformen fick sig en egen lag. Dock kvarstår det att den kooperativa hyresrätten som boendeform regleras lite av ett lapptäcke av olika lagar där ingen ordentlig översyn har gjorts för att gagna boendeformens fulla potential.

Kooperativa hyresrätten behöver inte vara den enda vägen framåt för att skapa fler bostäder utan vinstintresse. Ett alternativ skulle kunna vara att vi verkar en svensk variant av den så omtalade "Wien-modellen" (Genossenschaftswohnungen, vilket Boverket översätter till "medlemsbostäder"), men då kan det behövas en ny typ av associationsform och boendeform.

Låt oss tillsammans som parti verka för fler bostäder utan vinstintresse, fler bostäder med boinflytande och fler bostäder som är skyddade från spekulation!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar aktivt för att skapa lagrum som möjliggör byggandet och initiativ från fler aktörer till bostäder helt utan vinstintresse.

A 40 Birka-Vasa

Vem äger fastigheten

Hyresgäster har det i allmänhet svårt. Som kollektiv har de betydligt lägre inkomster än de med ägt boende och får ägna mer av sin disponibla inkomst till boendet. Den utvecklingen har skenat de senaste decennierna. Det som inte syns i statistikens anonymitet är att mycket av den utvecklingen sker bortom förhandlingsordningen mellan fastighetsägare och hyresgäster. I storstäderna, och nu med snabb spridning i övriga landet, görs hyreslägenheter till hotell, lågt räknat i Stockholm fler än 15 000 enligt en färsk rapport. Till det kommer uthyrning genom mellanhänder och bulvaner och s.k. blockuthyrningar där hyresgästen får en skyhögt hyra. Och svartkontrakt är inte ovanligt, men med kriminaliseringen av både köpare och säljare av hyreskontrakt för lägenheter är det näst intill omöjligt att veta omfattningen och vilka som står bakom handeln. Att allt fler hyresgäster lever under ockerliknande förhållanden är dock omvittnat.

Hur har det blivit så illa? Ja en given förklaring är att bostadsbristen utnyttjas av fastighetsägarna på ett otillständigt sätt. En gång i tiden kallades de för hyreshajar. Hyresmarknaden lockar till sig spekulanter som inte har för avsikt att iakttä god sed i hyresförhållandet och långsiktigt ägande.

Det är inget nytt, för bostadsbrist och utnyttjande har Sverige haft förut. Det som bl.a. skiljer är att det sedan år 2010 är fritt fram för spekulation och ocker. Det året avskaffade högerregeringen en lag från 1975 som föreskrev att förvärv av hyresfastighet skulle förhandsprövas för att mota de värsta spekulanterna och oseriösa köparna. Det var inte en helt effektiv lag, men den tjänade preventivt mot oseriösa fastighetsspekulanter och höll avarterna i hyresförhållandena någorlunda borta. Idag är det fritt fram för hyreshajarna och konsekvenserna för de som hyr sin bostad är förskräckande tydliga. Så tydliga att en offentlig utredning tillsattes 2022 med syftet att ta ställning till hur en modern och effektiv förhandsprövning av förvärv av hyresfastigheter bör utformas. I remissvaren avstyrker fastighetsägarna som väntat en ny lag. Kommuner, särskilt drabbade av oegentligheter vid hyresfastighetsförvärv, tillstyrker.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att lagstiftning om förhandsprövning vid förvärv av hyresfastighet införs med skarp granskning av fastighetsköparens avsikter

A 41 Vänsterpartiet Värmland

Nationalisera elsystemet

Just nu pågår en elkris som innebär svåra tider för löntagare, pensionärer, ensamstående föräldrar, villaägare och småföretagare. Men denna elkris har för de stora elbolagen, deras aktieägare och direktörer inneburit ökade vinster och fantastiska lönekuvert. Detta är oacceptabelt.

Lika oacceptabelt är att ett socialistiskt parti inte tar tillfället i akt att kräva nationalisering av hela Sveriges elsystem. Förslaget med Sverigepriser är långt ifrån tillräckligt då produktionen fortfarande skulle styras av elbolagens vinstintresse.

Om vi nationaliserade hela Sveriges elsystem skulle vi säkerställa en rationell, miljövänlig och demokratisk energiplan för hela Sverige. Visst, vi skulle inte bli immuna mot problem eller störningar men ingen skulle behöva se sig ruinerad och blottlagd till förmån för några få individers vulgära ocker.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet med kraft och tydlighet driver frågan om förstatligandet av svensk elproduktion och svenskt elnät

A 42 Enskild

Motion om att godkänna grönt bidrag för stödtjänster till Svenska kraftnät

Bakgrund

Eftersom vi (ALLA) befinner oss i ett klimatnödläge och att tiden är den avgjort viktigaste faktorn för att hindra vidare katastrof. Då är alla bidrag och förslag stora som små viktiga för att hjälpa oss att komma närmare det förhandlade

Parisavtalet på maximalt 1,5 graders uppvärmning av jorden. Många villaägare har senaste åren investerat i solceller på sina tak och sedan förra året har många fler köpt batteri för att kunna bli mer självförsörjande på egenproducerad el.

Eftersom vindkraftelen och solelen ökat mycket i Sverige har det blivit viktigare att balansera produktion och förbrukning av el, att hålla frekvensen nära 50 Hz. Många batterier från leverantörer har idag inbyggd elektronik som är anpassad för att stödja vårt gemensamma kraftnät, att jämna ut skillnaden mellan produktion och förbrukning. För att upplåta batterikraft till Svenska kraftnät för sin balansering så får ägaren av batteriet ersättning.

Syfte

Att få många intresserade att köpa batterier till sina solcellsanläggningar för att hjälpa Svenska kraftnät, oss alla som framgent behöver mer el för omställningen, att göra kraftnätet mindre sårbart och att jämna ut flaskhalsar vid överföring av el från olika delar av Sverige.

Mål

Att det blir en lagändring så stödtjänster blir godkänt för grönt bidrag.

Föreslår kongressen besluta

att godkänna motionen

Lars Gatu, Mora

A 43 Lerum

Vänsterpartiet har i alla tider drivit frågan nej till kärnkraft

Kärnkraften är för samhället en ödesfråga då den fortfarande innebär stora säkerhetsrisker och en utbyggnad kommer att medföra oerhörda kostnader som skattebetalarna väntas stå för.

Vi har ännu inte löst avfallsfrågan, vilket innebär att vi vältrar över problemen på framtida generationer.

Ingen förändring har skett i sakfrågan och kärnkraften var fram till nyligen en icke-fråga i Sverige då den ansågs olönsam. Det är i dagsläget främst politiker på högerkanten som åter fört upp kärnkraften på dagordningen, med hundratals miljarder av våra skattepengar för att gynna storfinansen. Det finns inget i teknikutvecklingen som föranleder att Vänsterpartiet skulle ändra sig i sakfrågan utan partiet måste aktivt driva frågan om nej till utbyggnad av kärnkraft och att Sverige successivt skall avveckla den kärnkraft vi har idag.

Kärnkraften löser heller på inget sätt det ökade behovet av el vi har idag, då alla planer och nybyggnation av kärnkraftsanläggningar tar oerhört lång tid. Den nya generationen kärnkraft i form av SMR finns ännu inte på plats någonstans i världen och de kräver enligt Vattenfall ny infrastruktur, nya lösningar för avfallshantering samt uppberedningsanläggningar för bränsleåtervinning osv, vilket kommer att kräva enorma investeringar i en icke-förnyelsebar resurs som fortfarande får betraktas som en säkerhetsrisk och en belastning på framtida generationer. Till detta kommer hela frågan om uranbrytning – skall vi göra oss beroende av importerad uran från exempelvis Ryssland eller ska vi köra över kommuner och tvinga fram uranbrytning i Sverige?

Sverige och Europa har ett ökande behov av elproduktion. Detta möts enligt oss genom förnyelsebara alternativ. Vänsterpartiet skall på ett än mer aktivt och kraftfullt sätt driva och uttala sig för förnyelsebar elproduktion såsom solcellsanläggningar och vindkraftverk.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet både på riksplanet och i samtliga kommuner stödjer utbyggandet av solceller och vindkraftverk

A 44 Lerum

Vänsterpartiet har i alla tider drivit frågan nej till kärnkraft 2

Se A 43

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tydligt måste säga nej till kärnkraft och kräva att dagens kärnkraft avvecklas och samtidigt än mer aktivt driva frågan om förnyelsebar elproduktion

A 45 Lerum

Vänsterpartiet har i alla tider drivit frågan nej till kärnkraft 3

Se A 43

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i varje kommun verkar för att solceller installeras på kommunala byggnader

A 46 Lerum

Vänsterpartiet har i alla tider drivit frågan nej till kärnkraft 4

Se A 43

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att kommuner och markägare får ta del av intäkterna för producerad vindkraftsel (enligt tysk modell) för att minska det lokala motståndet mot vindkraftsetablering

A 47 Enskild

Förstatliga järnvägstrafiken

Att kunna resa klimatsmart, säkert och snabbt borde vara i allas intresse. För att detta skall kunna erbjudas hela befolkningen så behöver staten ha det totala ansvaret för hela järnvägsnätet, inklusive service och underhåll.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet skall driva frågan om att staten skall äga och ha det totala ansvaret för hela järnvägsnätet

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 48 Enskild

Utbyggnad av järnvägsnätet

Att kunna resa/pendla, och även frakta gods på ett miljövänligt, säkert och kostnadseffektivt sätt är en framgångsfaktor för miljön och resenärer.

För att detta skall vara möjligt behöver järnvägsnätet byggas ut. Detta leder då också till fler arbetstillfällen.

Föreslår kongressen besluta

att vänsterpartiet aktivt skall verka för att det görs en nationell inventering som grund för hur en utbyggnad av järnvägsnätet skall gå till

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 49 Enskild

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är ett både bra, säkert och miljövänligt alternativ för pendlare/resenärer. Tyvärr tenderar kollektivtrafiken att skena iväg och bli dyrare. Detta främjar ju inte ett ökat användande av kollektivtrafiken. Såklart drabbar detta mest grupper med svag ekonomi.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tillsätter en arbetsgrupp som utreder möjligheten till behovsanpassad taxa för kollektivtrafik

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 50 Enskild

Ökad kontroll av utländska lastbilar genom transpondermärkning

Många har länge upprörts över hur mycket fusk det är i åkeribranschen. Arbetslivskriminaliteten verkar få fortgå från år till år. Numera finns det chaufförer som kör lastbil i Sverige för utländska åkare till slavlöner. Det är också känt att stora företag som IKEA gärna använder de "billiga" utländska åkerierna som ofta hämtar med sig oskattad diesel och tankar här.

Mycket står på spel. Det handlar på sikt om möjligheten till drägliga arbetsvillkor för alla lastbilschaufförer i Sverige. Andra problem är att skattepengar försvinner utomlands och åkare som sköter sig hamnar efter i låglönekonkurrensen.

Förslaget handlar om att alla utländska lastbilar måste sätta fast en transponder som administreras av lämplig myndighet vid alla större gränsövergångar. Transponderna ska vara kopplad till lämplig myndighet och kunna övervaka att cabotage-regler åtföljs och hur länge ett utländskt transportfordon befunnit sig i Sverige och för att därefter kunna erlagga ägare till fordonet erforderlig vägskatt.

Transpondern tas bort vid utresa ur landet.

Om cabotage-regler åtföljs och vägskatt inbetalas kan det vara en viktig pusselbit för att minska social dumping i transportbranschen. Det krävs såklart mer, men förslaget kan gillas av både vänster som höger (om de tänker långsiktigt).

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet på nationell nivå arbetar för att utländska transportfordon ska märkas med transponddrar vid inresa till Sverige. Detta för att göra det lättare att övervaka att cabotage-regler åtföljs och att vägskatt inbetalas efter den tid transportfordonet befunnit sig i Sverige

Anders Malmros, Svalöv

A 51 Vänsterpartiet Värmland

Bevara och skydda statens skogar till gagn för det allmännas bästa

Det intensiva kalhyggeskogsbruk både statliga skogsägare och skogsbolagen samt huvuddelen av de privata skogsägarna bedriver har pågått i dryga 60 år och blivit norm. Till största del utgörs det svenska skogslandskapet idag av människoskapade unga virkesåkrar av planterade och sådda granar eller tallar.

I Sverige använder vi inte begreppet plantage utan vi kallar det istället för "kulturskog", detta trots att träden många gånger är just planterade.

Tyvärr har det hårda kalhyggeskogsbruket ett flertal negativa baksidor. Växthusgaser släpps ut, tungmetaller lakas ur skogsmarken och ner i våra vattendrag och sjöar, mångfalden av växter, djur, svampar, lavar, mossor, insekter, fåglar osv minskar och många arter blir utrotningshotade och hela vårt ekosystem håller på att förändras i grunden. Samtidigt har vi internationella miljömål och naturvårdsåtaganden på oss att skydda minst 30 procent av landarealen i ekologiskt representativa naturtyper samt stoppa utarmningen av

biologisk mångfald. Vi har även krav på oss från EU att restaurera delar av landarealen till att åter bli mer funktionella ekosystem i skogslandskapet utanför våra skyddade naturreservat och nationalparker.

Sveaskog är svenska statens eget skogsbolag och Sveriges största skogsägare. Sveaskog äger 14 procent av Sveriges totala skogsmark, ungefär fyra miljoner hektar skog. Utöver detta tillkommer Fastighetsverket och Fortifikationsverket som är stora statliga skogsägare. Det gemensamma skogsägandet, statens ägor, ska användas till det allmännas bästa i form av kollager, biologisk mångfald, rekreation och urfolks rättigheter. Detta görs bäst genom att skydda all statlig skog förutom de delar som bör användas i bytespaket med skogsbolag, allmänningar, besparingar samt privata markägare som vill ha utbytesmark istället för pengar när deras skyddsvärda skogar ska bevaras långsiktigt.

Med anledning av de rådande miljöutmaningarna vi står inför, klimatkris samt kalhyggeskogbrukets hot mot den biologiska mångfalden anser vi att det är i allas vårt intresse att staten och Sveaskog tar sitt ansvar och på allvar skyddar skog, natur och den biologiska mångfalden.

Föreslår kongressen besluta

att Sveaskog, Fastighetsverket samt Fortifikationsverket skyddar all skog i sin ägo från framtida avverkning. Dessa ska skyddas och restaureras så att Sverige når de internationella miljömålen att skydda 30 procent av landarealen i ekologiskt representativa naturtyper som är av stort värde för biologisk mångfald

A 52 Vänsterpartiet Värmland

Bevara och skydda statens skogar till gagn för det allmännas bästa del 2

Se A 51

Föreslår kongressen besluta

att Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen får i uppdrag att identifiera privatägd och bolagsägd skog med höga naturvärden. Via förhandlingar kan sedan skyddsvärda skogar köpas loss eller bytas med marker från våra statliga virkesåkrar med lägre naturvärden som ska gå till skogsägaren om hen vill. De stora skogsägarna och skogsbolagen måste ta ett större ansvar och skydda mer skog frivilligt, minst tio procent och på så sätt dra sitt strå till stacken för att leva upp till de 30 procent som internationella miljömålen bygger på. På detta sätt kan vi ge skog med höga naturvärden ett långsiktigt skydd

A 53 Enskild

Klimatsmart skogsbruk

Skogen och dess unika egenskaper för att bidra till ett bättre klimat måste skyddas. Att privata skogsägare och stora skogsbolag har getts ett för stort utrymme att kalhugga stora områden leder inte till ett hållbart klimat eller främjande av ekosystem. Detta måste bromsas innan det är för sent!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt verkar för att ge skogsstyrelsen som tillsynsmyndighet ett ökat mandat och befogenhet att kraftigt minska kalhuggning

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 54 Enskild**Allmänpolitisk motion om gruvdrift**

Gruvor och täkter orsakar ofta allvarliga miljöproblem, som hotar både naturen och människors livsmiljö. Att en gruva planeras i skyddade naturområden, att urskog behöver huggas ner eller att grundvatten hotas är idag inte nödvändigtvis hinder för att få starta en gruva enligt dagens lagar.

Vi har, som en konsekvens av detta, bevittnat flera allvarliga miljökatastrofer, och fler är att vänta om vi fortsätter som idag. I Svärtråsk ledde två konkurser till en förstörd sjö och hundratals miljoner i saneringskostnader som skattebetalarna får stå för. I Mertainen avverkades 200 hektar urskogsartad skog och fastän gruvplanerna nu är lagda på is på grund av för låga marknadspriser på järnmalm, är skogen borta för alltid. I Laponia, en av Europas sista vildmarker och klassat som världsarv av UNESCO, finns det långt framskridna planer på gruvdrift i närområdet. Detta skulle dela samebyn Jåhkågasskas område i två, påverka rennäringen och förstöra en sjö med kringliggande skogar. Även Vättern, som ger dricksvatten åt 250 000 människor, hotas av gruvbrytning.

De negativa konsekvenserna av gruvbrytning är många och svåra. Stora områden förvandlas till sterila ökenlandskap, det medför stora koldioxidutsläpp, samt utsläpp av kemikalier till miljön. Allvarliga störningar såsom buller, skakningar och damm påverkar närboende, natur och djur. För samerna innebär gruvorna också en stor påverkan både på traditionell kultur och rennäringen.

Samhället behöver metaller och andra mineraler för många viktiga produkter. Men om de negativa effekterna är för stora måste vi låta hänsyn till människor och miljö gå före. Detta kräver stora förändringar av nuvarande regler och av mineralpolitiken.

De regler som ensidigt gynnar gruvindustrin, som att gruvbolagen undantas från vissa skatter – måste avskaffas. Vid all verksamhet måste en avvägning ske mellan samhällsnyttan och kostnaden, inte bara ”kronor och ören”, utan framförallt påverkan på natur, miljö och klimat, samt människors liv och hälsa. Lokalbefolkningens och urfolkens behov och synpunkter ska därtill respekteras.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt ska arbeta för förändringar i lagstiftningen kring gruvdrift så att denna tydligare sätter miljön och människorna före gruvindustrins vinstintresse. Vi ska samtidigt verka för att återbruk och återvinning av metaller och andra mineraler gynnas framför brytning av nya. Vi ska se detta som en del av den nödvändiga samhällsomställningen, som skapar nya typer av yrken och arbetstillfällen, där andra försvinner i takt med att gruvdriften minskar

Åsa Levin, Haninge, Petar Kotljarevski, Haninge, Patrik Olofsson, Haninge, Dali Kovacevic, Haninge, Sofia Abukar, Haninge, Felix Elfström, Haninge, Göran Johansson, Haninge

A 55 Enskild**Naturens rättigheter allmänt**

Klimat- och miljökrisen har lärt oss att vi inte kan forma mänskliga relationer och de mänskliga samhällena utan att tilldela den övriga naturen grundläggande juridiska rättigheter. Vi får inte upprepa misstaget att drömma om en frigörelse av människan utan att infoga naturen i stort som en del av denna dröm.

Människan har länge levt i föreställningen att vara överordnad den övriga naturen. Denna föreställning har blivit en utgångspunkt för en gränslös rovdrift med naturen som nu hotar mänsklighetens fortsatta existens. Om vi ska lyckas med att skydda oss mot detta hot måste ett framtida samhälle byggas utifrån ett helt nytt synsätt när det gäller människans förhållande till den övriga naturen. Naturen kan inte längre ses som ett objekt som utnyttjas för människans väl. I ett sådant förändrat samhälle utgår vi ifrån att den övriga naturen består av subjekt med egna legitima intressen som måste värnas.

Naturens rättigheter handlar om att balansera mänskliga behov med behoven för andra arter och för livet som helhet. Begreppet vilar på förståelsen att livet på jorden hänger samman i ömsesidiga beroenden.

Att betrakta naturen som ett eget subjekt med rättigheter är inte främmande för vårt rättssystem. Även subjekt som inte har förutsättningar att föra sin egen talan skyddas av lagstiftning. FNs Barnkonvention har ratificerats av Sveriges riksdag och integrerats i svensk lagstiftning. Utifrån denna lagstiftning tilldelas barn rättsliga ombud vid rättsprocesser utifrån denna lagstiftning. Aktiebolag kan endast föra talan i domstol via ombud.

Tanken på att tillförsäkra övriga naturen grundläggande rättigheter får ett allt större genomslag. Parlamenten i flera länder har redan integrerat denna tanke i ländernas rättssystem. Vissa floder, sjöar, berg och skogar betraktas där som rättsliga subjekt som kan driva sin sak inför domstol. Som exempel kan nämnas att Panamas högsta domstol enhälligt 2023 beslutade att koppargruvan Cobre Panamá strider mot konstitutionen, efter veckor av protester i hela landet. I domstolens beslut hänvisas till den nationella lagen om naturens rättigheter (lag 287 som antogs i februari 2022) som ett av skälen att inte tillåta gruvan. Även i Ecuador, det första och hittills enda landet i världen med naturens rättigheter inskrivna i grundlagen, har en domstol nyligen beslutat att en koppargruva hotar naturens rättigheter och inte får fortsätta. Gruvan ligger i en global "hotspot" för biologisk mångfald. Domstolen beslutade i mars 2023 att den chilenska kopparproducenten hade brutit mot lokalsamhällets rätt till samråd samt mot naturens rättigheter, och upphävde därför deras gruvdriftslicenser. I juli 2022 antog Spaniens kongress en lag som utser Mar Menor, Europas största saltvattenslagun, som juridiskt subjekt med rättigheter. I september ratificerades lagen av senaten. Mar Menor hotas av industriellt jordbruk med läckage av närsalter och bekämpningsmedel. Det finns flera exempel runt om i världen.

Denna utveckling måste få ett mycket starkare politiskt stöd i Sverige och världen. Om vi erkände att naturen har grundläggande rättigheter skulle vi lägga en hämsko på den rovdrift som människan utsätter naturen för och närma oss alla vår ursprungliga roll i livets väv.

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen ges i uppdrag att under den kommande mandatperioden ta initiativ till en statlig utredning som utreder förutsättningarna för att i lagstiftningen erkänna naturens rättigheter

Ulf Brändström, Hammarby-Skarpnäck

A 56 Enskild

Det behövs fler bönder inte färre

År 2007 fanns det 72 609 jordbruksföretag i Sverige. År 2021 fanns det 58 750 jordbruksföretag enligt Jordbruksverket.

Åkrar slås ihop och gårdarna blir större. Så har det alltid varit, men är det framtiden? Medelåldern bland lantbrukare är hög och den stiger.

Storskalighet inom jordbruket gör att marken kan odlas mer effektivt, men går det ihop med våra mål om biologisk mångfald, kolinlagring och möjligheten för individen att förverkliga sig själv? Idag är det svårt, nästan omöjligt att bli lantbrukare på heltid om man inte ärver en gård eller något liknande. Och även då är det svårt.

Ett annat stort problem med storskaliga jordbruk är att det gör vår matproduktion mer sårbar, vilket ett salmonellautbrott på ett av Sveriges största hönsreier visade ganska nyligen.

Bondeklassen har kanske inte varit våra starkaste allierade i kampen för socialismen, men idag visar marknaden sig kunna slå ut småbönder i en rasande takt och försvåra för nya entreprenörer på

jordbruksområdet genom höga markpriser. Affärskedjor har också visat sig kunna ta ut ohämmade profiter på böndernas arbete.

Idag finns ett startstöd för unga jordbrukare på högst 300 000 kronor, men det är kaffepengar om vi vill stärka Sveriges grad av självförsörjning och undvika storjordbruk av sovjetisk typ. Det kanske behövs skatteavdrag för nystartade jordbruk osv, men det överlämnar jag åt de som ska arbeta med detaljerna.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet utformar en aktiv politik som gör det möjligt för fler unga människor att bli jordbrukare inom både odling och djurhållning och som samtidigt gör att små och medelstora jordbruk ska gynnas på olika sätt framför storjordbruk som köper upp mindre gårdar

Anders Malmros, Svalöv

A 57 Enskild

För en hållbar jordbrukspolitik

Försörjningsförmågan är låg i Sverige när det gäller livsmedelsproduktion. Utvecklingen inom det svenska lantbruket har lett till allt färre stora lantbruksföretag. Utvecklingen har lett till lönsamhet och ökad konkurrenskraft för lantbrukare som kunnat bli större och mer effektiva men slagit ut desto fler. Service och sysselsättning på landsbygden minskar. Den lokala självförsörjningsgraden är väldigt låg i vissa regioner i landet. En alltmer insatsberoende produktion har ökat sårbarheten i livsmedelssystemet. Klimatförändringarna kommer att leda till att jordbruket kommer att påverkas av ihållande skyfall eller torka vilket kan medföra missväxt i många regioner och därför är det viktigt att det finns jordbruk i stora delar av landet.

Det huvudsakliga stödet i EU:s gemensamma jordbrukspolitik är ett direktstöd som delas ut per areal och djurenhet till alla jordbruksföretag. Detta påskyndar en koncentration av ägandet och ett marknadsinriktat jordbruk. Det industriella jordbruket har en stor negativ miljöpåverkan i form av stora utsläpp av växthusgaser, övergödning av sjöar och vattendrag, en inverkan på den biologiska mångfalden, stora monokulturer och en djurhållning som inte är bra för djuren. För närvarande går större delen av EU:s direktstöd till det mest miljöbelastande jordbruket.

Vi behöver därför en politik som syftar till att långsiktigt uppnå ett klimatneutralt självförsörjande jordbruk. Vi behöver också stärka skyddet mot att jordbruksmark, en ändlig resurs, exploateras. Vi behöver bidra till att ekologisk produktion kan få avsättning för sina produkter genom att kommuner och regioner i sina upphandlingar av livsmedel stöder ekologisk produktion.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet skall driva en jordbrukspolitik som skall gynna framväxten av ett jordbruk som producerar tillräckligt med mat och minimerar miljöbelastningar och maximerar miljönyttor

Göran Jakobsson, Västra Södermalm

A 58 Enskild

Möjlighet att välja vegetabilisk mat i offentlig sektor i hela landet

Idag är det upp till varje kommun att själva bestämma huruvida barn och elever ska erbjudas helt vegetabilisk mat (vegansk) i den offentliga verksamheten. Utsläpp från livsmedelskonsumtionen står för en betydande del av de totala utsläppen, och utöver närproducerad och ekologisk mat är animaliska livsmedel en stor del av boven i dramat. Vi ska uppmantra klimatsmarta val; inte motverka dem. För att det ska vara

möjligt att följa en vegetabilisk kost i offentligt finansierad verksamhet i hela landet måste den nationella nivån ta ett särskilt ansvar för att möjliggöra detta, istället för att det ska vara upp till varje kommun att själva besluta om det. Särskilt tydligt är det inom skolan och förskolan, där vissa kommuner hävdar att reglerna för skolmat sätter hinder för vegankost, medan andra kommuner gör en annan bedömning. Problemet med bristande tillgång till vegetabilisk mat kan dock även finnas i andra delar av den offentliga sektorn för såväl personal som brukare.

Att lösa problemet genom lagstiftning kan vara knepigt, men det torde finnas andra tillvägagångssätt för att angripa frågan nationellt, exempelvis inom ramen för SKR.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska verka för att det inom all offentlig verksamhet på statlig, regional och kommunal nivå ska vara möjligt för personal och brukare av verksamheten att följa en vegetabilisk (vegansk) kosthållning

Daniel Nilsson Brodén, Älvsjö-Fruängen

A 59 Enskild

Inför gradvis förbud mot aktiviteter som driver på klimatkrisen och därmed hotar mänskligheten

Lagstiftning är främst en bekräftelse på sådant som redan är brett accepterat i samhället. Men ofta kan lagstiftning också bidra till förändrade attityder om förändringarna genomförs varsamt och respektfullt. Idag blir människor allt mera medvetna om att klimatkrisen utsätter oss alla för stora faror som kan bli oåterkalleliga. Acceptansen för politiska beslut som bidrar till att motverka denna kris växer därför. Det gör att enskildas beteenden som tidigare inte ifrågasattes idag möts med motstånd. Detta kan bli en utgångspunkt för att steg för steg förbjuda små och stora aktiviteter som är uppenbart miljö- och klimatskadliga.

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen under den kommande kongressperioden verkar för förbud mot energislukande privata anläggningar i plan- och bygglagen, korta flygresor och privatjet

Ulf Brändström, Hammarby-Skarpnäck

A 60 Hammarby-Skarpnäck, Linköping, Vita Bergen, Västra Södermalm

Allians med civilsamhället för en rättvis omställning

Sverige måste omgående inleda arbetet för en rättvis klimatomställning. Vi måste

1. Öka takten 2. Förbättra styrning och samordning på regeringsnivå, regionalt och kommunalt 3. Ge folket insyn och inflytande 4. Verka mot ojämlikhet 5. Trygga Sveriges arbetstagare 6. Investera i omställningen 7. Stötta en rättvis omställning internationellt

Punkterna känns igen i Vänsterpartiets klimatpolitik, men listan är inte hämtad från våra dokument. Kravlistan återfinns i Allians för klimaträttvisa (ARK:s) appell till samtliga riksdagspartier att agera kraftfullt för att genomföra en heltäckande och rättvis klimatomställning i Sverige (www.ark-sverige.org/appell).

Under varje rubrik finns förslag som leder mot målet. Bland annat uppmanas till att ta fram en rättvis koldioxidbudget för Sverige, organisera regeringsarbetet och arbetet i regioner och kommuner för en samordnad omställning, göra en nationell plan för var jobb väntas försvinna och komma till samt se till att

alla kan skaffa sig de kompetenser som behövs. Här finns också konkreta förslag för både folkets och fackens aktiva delaktighet och involvering i omställningen.

Med en imponerande lista medlemsorganisationer – fackföreningar, Hyresgästföreningen, välkända svenska och internationella ideella föreningar, forskargrupper, organisationer för folkbildning med många flera, samlar ARK en betydande del av det svenska civilsamhället. ARK utgår från ILO:s riktlinjer för rättvis klimatomställning och är partipolitiskt obunden.

Vänsterpartiet ska föra en självständig politik. Det hindrar oss självklart inte från att ta stöd av civilsamhället eller att använda den kunskap som finns inom exempelvis fackföreningsrörelsen om hur vi gemensamt kan verka för en rättvis omställning. De sju kraven och de tillhörande förslagen i ARK:s appell är starkt förankrade och väl genomtänkta för ett realistiskt och effektivt arbete där omställningen blir en positiv möjlighet för alla.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ställer sig bakom de krav och förslag som formulerats av Allians för rättvis klimatomställning (ARK) i "Appell från civilsamhället till Sveriges politiska företrädare" daterad november 2022, och därmed antar ARK:s uppmaning till riksdagens partier att verka för en rättvis omställning

A 61 Enskild

Motion om att förbjuda tomgångskörning med fossildrivet fordon i hela Sverige

Bakgrund

Eftersom vi (ALLA) befinner oss i ett klimatnödläge och att tiden är den avgjort viktigaste faktorn för att hindra vidare katastrof är alla bidrag och förslag, stora som små, viktiga för att hjälpa oss att komma närmare det förhandlade

Parisavtalet på maximalt 1,5 graders uppvärmning av jorden. Många kommuner har idag förbud mot tomgångskörning men få personer blir bötfällda eftersom det inte har hög prioritet inom Polisen.

Syfte

Att få renare luft speciellt i städerna, att få fler människor att inse att det är klimatnödläge, att staten blir tydligare med att alla medborgare måste hjälpas åt och att bli ett tydligare parti som satsar på miljön.

Mål

Att det blir en lag senast 2025.

Föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen

Lars Gatu, Mora

A 62 Enskild

Bioenergins roll för att nå nettonollutsläpp av växthusgaser

Vi ska klara nettonollutsläpp av växthusgaser till 2040 och kampen för att komma bort från fossilenergi är hård och viktig. Men när det fossila nu förväntas ersättas med bioenergi måste vi även här ta med hela LCA (livscykelanalysen) i beräkningen av växthusgasutsläpp.

Bioenergi används till biodrivmedel inom industrin och i (kraft)värmeverk för fjärrvärme och elproduktion.

Eftersom minskade utsläpp av växthusgaser från bioenergi i beräkningar mest består av så kallade LULUCF dvs. skillnad mellan utsläpp i luften och upptag i markerna är det viktigt att dessa redovisas korrekt. Se Naturvårdsverkets rapport[1]. Mycket förväntas tas upp av skogstillväxt och där finns intressen från skogsbolag att vilja lyfta fram större möjlighet till upptag än vad som är sant enligt flera forskare.[2] Skogens upptag efter avverkningen tar lång tid. Konjunkturinstitutet har gjort en specialstudie[3] där de skriver om osäkerhet i beräkningar av balansen i utsläpp och upptag för skog och för olika grödor. Se även Lisa Röstlunds bok Skogslandet. Till detta kommer kampen för återställning av våtmarker i konkurrens med skogs- och jordbruk.

Det finns även ekonomiska intressen från kraftvärmeverk att elda importerat restavfall som de får betalt för. För det restavfall som importeras tas inte utsläpp från utrikes transporter med.

[1] National Inventory Report Sweden 2023

[2] Professorer Göran Finnveden <https://www.dn.se/debatt/hundratusentals-ton-koldioxid-ska-slappas-ut-i-stockholm/> och Anders Lindroth <https://www.dn.se/debatt/hundratusentals-ton-koldioxid-ska-slappas-ut-i-stockholm/>

[3] <https://www.konj.se/publikationer/specialstudier/specialstudier/2020-01-24-biodrivmedel-och-kolforraden.html>

Föreslår kongressen besluta

att vi noggrant med livscykelanalyser måste uppmärksamma och verka för att synliggöra de verkliga utsläppen av växthusgaser från alla energislag även från bioenergi

Anna Bång, Järfälla

A 63 Enskild

Klara klimatmålen i första hand med sparsamhet i stället för grön tillväxt!

Klimatet förändras på grund av utsläpp av växthusgaser. Den största källan är förbränning av fossila bränslen. En del kommer också från naturlig nedbrytning av organiska material.

Idag fokuserar man mest på hur vi kan ta fram fossilfria energikällor. Och det för att kunna fortsätta som vanligt med oförändrad eller ökad varuproduktion och resande. Men i stället bör vi i första hand se hur vi kan utnyttja det vi redan har på ett bättre sätt.

Produktionen behöver kanske inte öka om vi sparar genom bättre underhåll, reparationer och återanvändning. Dessutom bör vi utnyttja våra resurser bättre genom delningsekonomi. Idag står en genomsnittlig personbil still 95 procent av tiden.

I stället för att riva och bygga nytt kan befintliga byggnader byggas om då behov och krav förändras.

Genom en aktiv lokaliseringpolitik kan efterfrågan på jobb och bostäder samordnas på ett mycket bättre sätt. Idag saknas bostäder där det finns jobb och tvärtom på andra platser i Sverige. Och idag, med distansarbete, behöver man inte längre bo där man arbetar. För det krävs bra bredband i hela landet. Ja, i hela världen.

Återvinning av metaller och andra råvaror måste öka.

Vi måste värna och förstärka naturens egna redskap att läka. Hugg inte ner växande skogar! Skydda och återskapa våtmarker (en stor del av Sveriges utsläpp av växthusgaser kommer från utdikade myrar)!

Konsumtion av nötkött är mycket dåligt för klimatet och står för en stor del av våra utsläpp. Både metan från kossorna, men framför allt de stora arealer som krävs för att odla foder.

Först då vi har slimmat vår användning av varor och resor gäller det att producera den energi som behövs på ett klimatvänligt sätt.

Flera partier tror att utbyggd kärnkraft är en framtidslösning. Dagens kärnkraft är kanske klimatvänlig, men allt annat än miljövänlig, med uranbrytning och ett olöst avfallsproblem vi får leva med under hundratusentals år. Men den nya fjärde generationen som utnyttjar ratat bränsle och avfall och ger restprodukter med mycket kortare halveringstid kan vara en lösning. Inte på klimatet, utan avfallsberget.

Klimatarbetet fokuseras mot att ersätta fossil energi med förnybar. Men samtidigt bör vi undersöka hur vi i stället kan minska på behovet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiets politik ska vara att vi måste minska konsumtionen och behovet av energi för att rädda vår planet från klimatkatastrof. Det räcker inte med att enbart ersätta fossil energi med förnybar energi

Björn Bränngård, Solna

A 64 Vänsterpartiet Värmland

Inför sex timmars arbetsdag

Nu är det dags, färdigdiskuterat och slutförhandlat.

Den 4:e augusti 1919 togs beslutet att införa åtta timmars arbetsdag som norm i Sverige. Det är över hundra år sedan!

Vi har sedan 1800-talet haft en konstant stigande tillväxt och produktivitet (med undantag för fem kriser). Produktiviteten har även fortsatt öka de senaste 40 åren, arbetsproduktiviteten har ökat med 138 procent sedan 1980 enligt SCB. Det behövs alltså mindre arbetade timmar per producerad produkt. Samhället har tillräckligt med resurser för att införa allmän arbetstidsförkortning men hålls tillbaka av jakten på större vinster för en allt rikare borgarklass. Införandet av sex timmars arbetsdag är i arbetarnas och den stora majoritetens ekonomiska intresse och därmed är det Vänsterpartiets skyldighet som socialistiskt parti att driva frågan i riksdagen, men framförallt ute på gator och torg. Det är styrkeförhållandena i samhället som sätter ramarna för vad som är möjligt att uppnå parlamentariskt. Kravet på sex timmars arbetsdag måste därför aktivt drivas genom möten, media och demonstrationer för att få folkligt stöd.

Forskning visar att en sänkning av arbetstiden skulle påverka klimatet positivt. År 2022 röstade Kommunals kongress genom sex timmars arbetsdag. Senaste gången en motion om sex timmars arbetsdag låg på riksdagens bord var år 2005. Denna fråga har utretts och diskuterats inom och utom Vänsterpartiet i flera år, därför behövs inte fler rader av text i denna motion för att påvisa reformens positiva effekter för löntagare, kvinnor och klimat.

Nu är det färdigfjäskat för kapitalet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen motionerar om sex timmars arbetsdag med bibehållen lön för hela landet och alla löntagare i Sverige

A 65 Vänsterpartiet Värmland

Inför sex timmars arbetsdag del 2

Se A 64

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tillsammans inleder en kampanj för att få största möjliga stöd för reformen i övriga arbetarrörelsen och bland folket

A 66 Degerfors

Sex-timmars arbetsdag

Sex timmars arbetsdag är en reform för jämställdhet. Att få en bättre balans mellan arbete och fritid gynnar framförallt kvinnor och barnfamiljer. Redan 2007 presenterade Arbetslivsinstitutet en omfattande studie som visade att den upplevda hälsan förbättrades väsentligt för de som arbetade sex timmars arbetsdag. Heltidsnormen blir vid genomförande av reformen 30 timmar i veckan vilket också bidrar till att lösa deltidsfällan. Personal som arbetar sex timmarsdag känner sig mindre stressade vilket leder till minskad sjukfrånvaro, lägre sjukvårdskostnader och kostnader för a-kassa sjunker. Med sex timmars arbetsdag kan vi dela på jobben, fler kommer i arbete och betalar skatt.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att införa sex timmars arbetsdag

A 67 Enskild

Hållbart yrkesliv

Vikten av vila och återhämtning är grunden för ett hållbart yrkesliv. Det i sin tur ger goda förutsättningar för att möjliggöra en meningsfull och harmonisk fritid med mer tid för familj och vänner. Samt även en solidarisk tanke om att detta leder till ett ökat antal arbetstillfällen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt skall driva frågan om att införa 6-timmars arbetsdag som norm för alla arbetstagare

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 68 Uddevalla

Ändring i förtroendemannalagen!

Lag 1974:358 om facklig förtroendemannans ställning på arbetsplatsen.

3 § En arbetsgivare får inte hindra en facklig förtroendevald att fullgöra sitt uppdrag.

Många arbetsgivare kräver att få veta vad de fackligt förtroendevalda skall göra på den fackliga tiden. Arbetsgivaren har ofta uppfattningen att hen kan kräva en redovisning av den fackliga tiden och anser sig ha rätt att avslå ledighetsansökningar för de förtroendevalda. Vi anser att, även om det är arbetstid, är det på fackföreningens uppdrag de förtroendevalda jobbar och det är gentemot fackföreningen man står till svars för hur de använder sin fackliga tid. Inte arbetsgivaren.

Vi vill därför ha en tydlig skrivning i lagen att arbetsgivare inte ens får fråga vad de förtroendevalda gör under sin fackliga tid. Då det är en intern angelägenhet för fackföreningen och dess medlemmar.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar och verkar för att fackföreningarna själva förfogar över den förtroendevaldes fackliga tid utan arbetsgivarnas inblandning samt för ett förtydligande i lagen (1974:358)

A 69 Vänsterpartiet Uppsala län

Kriminalisera lönestöld

Att få lön för utfört arbete borde vara en självklarhet. I verkligheten blir tusentals människor bestulna på sin lön varje år. Med en ökad rörlighet av arbetskraft har det dessutom blivit vanligt att människor lurats att ta lån för att resa till ett annat land, t ex Sverige, för att arbeta. När de kommer fram kan de bli fråntagna sitt pass eller inte få någon lön för sitt arbete, så att de inte har råd att resa tillbaka hem.

Men även svenska medborgare kan råka väldigt illa ut på arbetsmarknaden. Många av fackföreningarnas förhandlingsärenden varje år gäller medlemmar som - trots att de har arbetat - inte har fått den lön som de har rätt till enligt sitt anställningsavtal, så kallad lönestöld. Risken att bli utan lön är störst i företag med få anställda och som saknar kollektivavtal. Facken kan ibland få arbetsgivaren att betala ut lönen efter kravbrev, betalningsuppmaningar, förhandlingar och i vissa fall stämning, men medlemmen har ingen rätt till skadestånd. De drabbade tvingas ibland vänta flera månader innan pengarna betalas ut. De riskerar en havererad ekonomi och svårigheter att betala sina räkningar. De kan inte förvänta sig något stöd i form av bidrag eller försäkringar och den som inte är medlem i facket tvingas anlita en advokat för egna pengar.

Vanliga orsaker till att anställda inte får den lön de har rätt till är:

- Företaget är konkursmässigt men ansöker inte om konkurs
- Företaget betalar för låg eller ingen slutlön, semesterersättning eller provision till den som slutat
- Företaget sätter i system att inte betala lön, arbetsgivaravgifter eller skatt
- Arbetsgivaren är okunnig om vilka lagar och regler som gäller
- Ekonomisk brottslighet

Trots att problemen under flera år har uppmärksamats har de åtgärder som vidtagits varit tämligen verkningslösa. Arbetsgivare kan fortfarande ägna sig åt systematiska bedrägerier och lura många anställda att arbeta gratis åt dem, t ex genom kedjor av underentreprenörer där alla skyller på varandra när den anställde vill ha sin lön. Arbetsgivare kan fortfarande systematiskt komma med en motfordran mot varje medarbetare som kräver att få ut sin lön. Arbetsgivare kan fortfarande anställa nya medarbetare varje månad och låta dem "provjobba" gratis i några veckor. När de kräver sin lön finns det inget skriftligt anställningsavtal och arbetsgivaren påstår att de inte arbetat, utan bara haft "praktik".

Arbetsgivare som lurar anställda att arbeta utan lön riskerar inget skadestånd eller åtal för bedrägeri. Arbetskraftsinvandrare och papperslösa är ännu mera utsatta än den stora grupp som är medlemmar i svenska fackföreningar och som får hjälp med sina lönekrav. Om de är skuldsatta eller saknar pengar för hemresa och inte talar svenska, kan de utnyttjas för många timmars arbete varje dag.

Det är nu hög tid att kriminalisera lönestölder.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att lagstiftningen ändras så att den möjliggör en straffskala där en anställd som inte får lön för sitt arbete ska ha rätt till skadestånd av arbetsgivaren, och

en arbetsgivare som vid upprepade tillfällen inte betalar lön eller utnyttjar anställda på ett grovt systematiskt sätt ska kunna dömas till fängelse

A 70 Enskild

Bort med vinstkrav mot samhäll

Sedan 1992 drivs Samhall som ett aktiebolag, från att tidigare ha varit en statligt kontrollerad stiftelse. Staten kräver ingen utdelning, men Samhall måste ändå långsiktigt göra fem procent i överskott. Det kan jämföras med Sveriges kollektivtrafik, där bolagen gör cirka tre procent i överskott. Det höga överskottskravet skapar stor press på Samhall och de anställda. Samhall har ett uppdrag från staten att erbjuda skyddade anställningar. Jobben ska vara meningsfulla och utvecklande. Idag finns dock mycket som tyder på att det långt ifrån alltid är så, istället larmas återkommande om arbetsmiljöproblem i Samhalls verksamheter. Det måste tas på allvar och mötas med en tydlig arbetsmarknadspolitik som värnar goda arbetsvillkor, inkludering och ett hållbart arbetsliv.

Föreslår kongressen besluta

att arbeta för att återupprätta och förbättra Samhall utifrån syfte och uppdrag och att arbeta för ett borttagande av Samhalls vinstkrav

Joakim Häggkvist, Mjölby

A 71 Enskild

Arbetsgivarpolicy

Rollen som arbetsgivare är sannolikt inte den som vi i Vänsterpartister är mest hemtama i. Vi ställer oss snarare på andra sidan - FÖR löntagarna MOT arbetsgivarna. Men verkligheten är att varje dag är vi med och tar personalansvar - ofta alldeles omedvetet.

Inte så många av oss har en central ställning i personalfrågor, men väldigt många sitter i styrelser och nämnder – och är därmed arbetsgivare. Det innebär ett ansvar, men också reella möjligheter att göra skillnad.

Och samtliga kamrater i partiet kan genom sin partiförening påverka dem som sitter i beslutande positioner. Således finns ett kollektivt ansvar för partiet på alla nivåer. Inte bara för välfärden som leverans utan också för dem som levererar.

Personalfrågorna inom offentlig sektor är - och kommer allt mer att bli - strategiskt viktiga, för välfärden och för en stor del av befolkningen som är anställda av kommuner och regioner. Därför måste vi stå på tårna! Därför måste vi formulera oss!

Här kommer de viktigaste skälen:

1) Kommuner och regioner kommer att behöva nyrekrytera uppemot en halv miljon nya medarbetare inom ett antal år. Dels beror detta på kommande pensionsavgångar, som blir många, dels på demografiförändringar, alltså vi är fler som blir äldre och som kommer att behöva omsorg och vård.

Vi står alltså inför en arbetskraftsbrist, där konsekvensen blir att man måste räkna med allt hårdare konkurrens mellan de offentliga arbetsgivarna sinsemellan - men också gentemot de privata.

Vi är således i en situation som vi inte är riktigt vana vid, där man inte längre kan ta för givet att det finns personal att tillgå. I en situation med brist på anställningsbar arbetskraft hamnar vi ofrånkomligen i ett läge där vi kommer att behöva tänka i helt nya banor om vi skall kunna upprätthålla den bemanning som krävs för att den personalintensiva välfärden skall hålla en anständig nivå.

Och den utvecklingen får vi inte överlåta till tjänstemännen eller till några få specialintresserade politiker. Den utvecklingen måste vi vara med och påverka som parti och sätta vår färg på!

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

2) Arbetsgivarfrågorna är i verkligheten välfärdsfrågor. Och välfärden är ju vårt huvudfokus. Alltså - när medborgare tar del av skola, vård, omsorg, bygglov, snöröjning, hela den offentliga identiteten, är det i huvudsak anställd personal man möter - direkt eller indirekt. Personal som förväntas erbjuda hög kvalitet i mötet med medborgarna.

Och egentligen är det väl allas vår ambition att den service som erbjuds av skattefinansierade aktörer skall vara vida överlägsen den som kommer från den privata sidan. Personal som trivs på jobbet, har en bra och utvecklande arbetsmiljö med vettig lön osv, som mår litet bättre, har förstås bättre förutsättningar att erbjuda god service.

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

3) Knappt tio procent av befolkningen arbetar inom kommunsektorn. Alldeles utan andra ”rationella” skäl är det en anständighetsfråga att personal som just vi har ansvar för mår bra och har ett arbetsliv som inte förstör utan som utvecklar.

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

4) Men för att vi skall kunna göra skillnad krävs dels ett mått av kunskap, dels en stor dos ideologisk tanke och känsla. Detta bör vi hjälpas åt att formulera!

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

5) Återigen - knappt tio procent av befolkningen är anställd i kommunerna. Om vi har möjlighet att visa dessa att Vänsterpartiet har både tankar, vilja och förmåga att se till så att kommunen eller regionen är eller blir en bra arbetsgivare kommer vi alldeles säkert att få sympatier och sympatisörer från den kretsen.

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

Vad är det då vi kan utveckla i ett samlat tänk kring offentliganställd personal?

Givetvis handlar det om rätt uppenbara saker - löner, arbetsmiljö, jämställdhet, hälsa, arbetstider, men också sådant som arbetets strukturer och organisering, synen på ledarskapets förutsättningar, analyser av hur mångfalden kan göras utvecklande.

Texterna bör förstås vara väl förankrade i vår människosyn, men också hämta inspiration och kunskap från modern forskning – samt inte minst processade tillsammans med arbetstagarorganisationerna.

Med en bra ideologisk plattform i bagaget kommer fler Vänsterpartister att kunna utmana om viktiga centrala uppdrag inom arbetsgivarrollen och därmed skapa förutsättningar att genomföra vänsterpolitik inom personalområdet och därmed välfärden.

DÄRFÖR BEHÖVS EN ”VÄNSTERPARTIETS ARBETSGIVARPOLICY”!

Föreslår kongressen besluta

att partistyrelsen ges i uppdrag att till kommande kongress återkomma med förslag om en Vänsterpartiets Arbetsgivarpolicy

Rolf Hansson, Motala

A 72 Enskild

Ökade jobbmöjligheter för autism, ADD och ADHD

I denna motion så önskar jag att poängtera att Vänsterpartiet borde få en bättre arbete kring folk med funktionsnedsättning. Samt att NPF-diagnoserna ADHD och ADD också ska kunna få tillgång till LSS, inte endast om man har autism. Jag som själv har högfungerande autism och ADD, skulle vilja se en utveckling där man försöker få folk från LSS och folk som är arbetslösa med funktionsnedsättning att få arbete. Där man via arbetsförmedlingen erbjuder stöd till folk med funktionsnedsättning på ett bättre sätt, och man utbildar arbetsgivare vad egentligen funktionsnedsättning är. Nu ser jag jättemånga arbetsplatser där arbetsgivare har fördomar kring funktionsnedsättning och inte riktigt vet vad NPF är. Jättemånga med både högfungerande autism och ADHD och ADD skulle kunna bli jättebra arbetstagare om dom fick rätt stöd från Arbetsförmedlingen, samt man skulle kunna dra ner på LSS om många med funktionsnedsättning fick jobba på riktiga arbetsmarknaden.

Föreslår kongressen besluta

att man för Vänsterpartiets kongress 2024 skapar ett styrdokument som används för kommunikation till arbetsgivare och arbetsförmedlingen för att lära ut till dessa parter hur man hanterar folk med autism, ADD och ADHD på arbetsplatsen, man utbildar dom helt enkelt

Stefan Alström Lisbeth Henricsson Curt Benckert Agneta Eriksson Maj-Britt Alström, Linköping

A 73 Enskild

Motion om jämlikhetsdata i kampen mot rasism

FN kritiserar Sverige för att man inte inför statistik som synliggör utsatthet och ojämlikhet på etnisk grund: så kallad jämlikhetsdata. Eftersom det inte förs en sådan statistik är det både svårt att styrka de rasistiska strukturer som finns i det svenska samhället och forma en precisionsbaserad politik mot rasism och segregering. Vi vet till exempel inte hur många muslimer som diskrimineras på arbetsmarknaden eller hur många människor med utomeuropeisk bakgrund det finns i Sverige. Jämlikhetsdata används för att bekämpa ojämlikheter precis som data baserat på kön och könsidentitet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska stå för införandet av jämlikhetsdata i kampen mot rasism

Gabriela Orlandi, Järfälla, Suzan Afshar, Järfälla, Sandra Jineh Eriksson, Järfälla, Lova Marcusdotter, Birka-Vasa, Alexandra D'Urso, Uppsala

A 74 Järfälla

Motion om positiv särbehandling i kampen mot rasism

Mot bakgrund av den cementerade rasismen vi ser i Sverige behöver Vänsterpartiet tydligare stå upp för missgynnade grupper och förebygga den orättvisa och systematiska underrepresentation av människor med invandrarbakgrund som råder på svenska arbetsplatser och högskolor. Enligt Diskrimineringsombudsmannen betyder positiv särbehandling åtgärder som innebär företräde, fördelar eller förmåner åt eftersatta eller underrepresenterade grupper, i syfte att uppnå reell jämlikhet i praktiken för personer i den gruppen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska stå för införandet av positiv särbehandling inom den svenska arbetsmarknaden och vid antagning till svenska högskolor.

A 75 Vänsterpartiet Halland

Obligatorium med barnomsorg dygnet runt

Vi har en förskoleverksamhet som gör det möjligt för våra medborgare att kunna arbeta oavsett hur deras familjeförhållanden ser ut, men bara så länge det är på dagtid. I flera kommuner har detta kompletterats med ”nattis”, där föräldrarna kan ha sina barn om de arbetar obekväma arbetstider. Tyvärr är detta inte obligatoriskt för kommunerna.

I dessa tider när alla kommuner och regioner drabbas av nedskärningar så är det alltid den ”frivilliga” verksamheten som ryker först, vilket drabbar dessa föräldrar, som i vissa fall blir tvungna att säga upp sig från sina jobb.

Ofta drabbar detta ensamstående kvinnor inom vård och omsorgssektorn, som är just en sådan verksamhet som kräver tillsyn av äldre och sjuka dygnet runt.

Föreslår kongressen besluta

att partiet i riksdagen driver frågan om att det ska bli obligatoriskt för kommunerna att bedriva förskoleverksamhet på dygnets alla timmar

A 76 Enskild

Avgiftsfri skolfrukt och matsäck nationellt 1

I Sverige ska skolan vara avgiftsfri, men under decennier har fruktstunden vuxit fram och blivit en stående punkt på schemat i framförallt lågstadiet. Till dessa fruktstunder förväntas barnen, eller snarare barnens föräldrar, skicka med en frukt. Skolorna har i vissa fall halvt fungerande system för hur den som inte har med sig frukt ska få en ändå utan att föräldrarna slutar skicka med frukt, eftersom ”nödfrukten” inte räcker till alla (skolorna har inte ekonomi för detta). Den vars föräldrar inte har skickat med frukt får alltså ofta ge sig till känna för att få en frukt. Dessutom uppenbarar sig givetvis en hierarki i klassrummet där vissa har med sig en häftig Minecraft-fruktlåda med jordgubbar, vindruvor och annanas medan en annan har med sig ett äpple i en plastpåse.

Frukt är ju oerhört viktigt och saknas i många arbetarklasshushåll. Så fruktstunden bör inte försvinna ur skolan, men vi bör stå för den gemensamt.

Vid utflykter är det också snarare regel än undantag att barnen ska ta med sig egen matsäck.

I Göteborg Stad har det rödgröna styret gått före och gett grundskoleförvaltningen i uppgift att budgetera för att föräldrarna inte ska behöva stå för detta själva, utan det ska finnas frukt och matsäck till alla barn. Men detta bör självklart utvidgas till alla Sveriges skolor.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska verka nationellt för avgiftsfri frukt till fruktstunderna åt samtliga lågstadieelever i Sverige

Emil Wingstrand, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Emelie Unger, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Sofia Alstam, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Lovisa Sjögren, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Sofia Nahlbom, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön

A 77 Enskild

Avgiftsfri skolfrukt och matsäck nationellt 2

I Sverige ska skolan vara avgiftsfri, men under decennier har fruktstunden vuxit fram och blivit en stående punkt på schemat i framförallt lågstadiet. Till dessa fruktstunder förväntas barnen, eller snarare barnens föräldrar, skicka med en frukt. Skolorna har i vissa fall halvt fungerande system för hur den som inte har med sig frukt ska få en ändå utan att föräldrarna slutar skicka med frukt, eftersom ”nödfrukten” inte räcker till alla (skolorna har inte ekonomi för detta). Den vars föräldrar inte har skickat med frukt får alltså ofta ge sig till känna för att få en frukt. Dessutom uppenbarar sig givetvis en hierarki i klassrummet där vissa har med sig en häftig Minecraft-fruktlåda med jordgubbar, vindruvor och annanas medan en annan har med sig ett äpple i en plastpåse.

Frukt är ju oerhört viktigt och saknas i många arbetarklasshushåll. Så fruktstunden bör inte försvinna ur skolan, men vi bör stå för den gemensamt.

Vid utflykter är det också snarare regel än undantag att barnen ska ta med sig egen matsäck.

I Göteborg Stad har det rödgröna styret gått före och gett grundskoleförvaltningen i uppgift att budgetera för att föräldrarna inte ska behöva stå för detta själva, utan det ska finnas frukt och matsäck till alla barn. Men detta bör självklart utvidgas till alla Sveriges skolor.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska verka för avgiftsfri matsäck till utflykter åt samtliga grundskoleelever i Sverige

Emil Wingstrand, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Emelie Unger, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Sofia Alstam, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Lovisa Sjögren, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Sofia Nahlbom, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön

A 78 Vänsterpartiet Värmland

Ungt föreningsliv

”Skolväsendet vilar på demokratins grund”. Så lyder läroplanen för gymnasiets första mening.

Under stycket ”Gymnasieskolans uppdrag” kan man även läsa följande: ”Huvuduppgiften för gymnasieskolan är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Utbildningen ska främja elevernas utveckling till ansvars-kännande människor, som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet.”

Då Sveriges välfärd och demokrati vilar på ett rikt och väl organiserat föreningsliv bör dess praktiska tillvägagångssätt förklaras och läras ut till svenska elever.

Enligt SCB så är 75 procent av den svenska befolkningen medlem i en förening och 29 procent av alla svenskar (16 år eller äldre) är aktiva i minst en förening, detta motsvarar ca 2,4 miljoner människor.

Föreningslivet spelar också en stor roll på landsbygden där det ofta är just ideella föreningar som driver evenemang och aktiviteter som annars kanske inte finns. Föreningslivets livskraft och reproduktion är därför direkt sammanlänkad med landsbygdens fortlevnad.

Skolan bör därför lära ut och förklara föreningslivets betydelse och demokratiska struktur.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att läroplanen och andra relevanta styrdokument i skolan överses till förmån för att svenska elever skall garanteras kunskap om föreningslivets demokratiska struktur, deras praktiska utövande och betydelse för det svenska samhället

A 79 Enskild

Förläng studiemedelstiden

Att ha möjlighet att finansiera sina studier med statligt erhållna studiemedel är en fin möjlighet vi har i Sverige. Efter tolv terminers heltidsstudier tar möjligheten till förmånliga lån och bidrag slut, förutom i form av det omställningsstöd som kommit på plats den senaste tiden. För de allra flesta som studerar inom universitet och högskola är tolv terminer mer än tillräckligt, men Vänsterpartiet ska vara ett parti som skapar goda möjligheter för människor att fördjupa sig i ämnen som intresserar dem och att byta yrkesbana flera gånger under livet.

Föreslår kongressen besluta

att partiet ska verka för att förlänga tiden en kan få studiemedel från dagens 240 veckor till 300 veckor

Daniel Nilsson Brodén, Älvsjö-Fruängen

A 80 Vänsterpartiet Västerbotten, Umeå

Snart är försäkringslösningar norm inom sjukvården!

Under många år har statsbidragens del av regionernas finansiering sjunkit. Det har fått till följd att alla regioner idag har svårt att klara budget. Den borgerliga regeringen och SD ger inte regionerna tillräckliga statsbidrag för att det ska gå att bedriva en god, jämlik och jämställd vård i hela landet. Det innebär att vi nu ser en förändring av hur sjukvården ska organiseras och vem som får tillgång till offentligt finansierad vård. När nu statsbidragen under en lång tid har minskat i värde har regionerna idag inte täckning för den verksamhet som bedrivs.

Den borgerliga regeringen och SD menar att regionerna själva ska lösa ekonomin och väljer att inte skjuta till tillräckligt med pengar. Konsekvenserna blir att sjukhus och vårdcentraler tvingas stänga och att personal varslas. I slutändan blir det medborgarna som får ta notan genom att de får en sämre hälso- och sjukvård. Det får konsekvenser i långa köer innan människor får den vård de behöver. Många har därför skaffat sig sjukvårdsförsäkringar, genom sin arbetsgivare eller bekostat dem själva, som garanterar vård snabbare än vad regionerna klarar av att genomföra.

Samtidigt svartmålas sjukvårdssystemet och i stället börjar de borgerliga nu lyfta försäkringsbaserade system som räddningen. Helt enkelt en kampanj för att göra om och marknadsisera svensk sjukvård. Trots SKR:s varningar svälter regeringen ut välfärden och privata sjukvårdsförsäkringar ökar. I förlängningen kommer fattiga människor stå utan sjukvård. Om vårt nuvarande, offentligt finansierade sjukvårdssystem slutar att leverera blir det de som har råd att hålla sig med heltäckande sjukvårdsförsäkringar som får vården. De andra blir utan.

Vi har sett förändringen under många år. De som har sjukvårdsförsäkringar hoppar över köerna och reser till exempelvis Stockholm för att få sin operation. Men nu när alla regioner har för lite pengar att bedriva verksamhet för och sjukvården drar ner verksamhet, står vi inför ett tydligt systemskifte där det blir de rika som får vård och de fattiga som blir utan. Utan att det varit någon debatt i riksdagen. Inga beslut om förändringen är fattade. Ändå sker det framför våra ögon.

Vänsterpartiet måste lyfta frågan så att det blir en tydlig politisk debatt om förändringen kring sjukvårdens finansiering och organisering.

Föreslår kongressen besluta

att kongressen ger riksdagsgruppen i uppdrag att lyfta konsekvenserna av försäkringslösningarna och marknadsiseringen i sjukvården via socialutskottet men också andra utskott där frågan har relevans, till exempel finansutskottet

A 81 Vänsterpartiet Fyrbodals

Tandvård för diabetespatienter

Vuxna personer med diabetes löper tre gånger högre risk att drabbas av tandlossning, många av dem har problem med munhälsan. Utöver tandproblem kan en försämrad munhälsa påverka diabetessjukdomen negativt genom förhöjda blodsockernivåer. Samtidigt avstår många från tandvård därför att de inte har råd. Det är orimligt att denna grupp med sämst tandhälsa samtidigt är den grupp som oftast avstår från tandvård eftersom det är svidande dyr.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet arbetar för att tandvården för diabetespatienter inkluderas i den övriga hälso- och sjukvården samt för att den ska ingå i högkostnadsskyddet

A 82 Enskild

Ja till högkostnadsskydd i tandvården

Tänderna tillhör vår kropp. Idag får du ett höftimplantat så gott som gratis medan merparten av ett tandimplantat bekostas av dig själv.

Denna reform skulle inte kosta samhället mer än rutavdraget gör men skulle hjälpa så många fler. Tandvården kommer med stor sannolikhet att kosta mindre när folk har råd att gå till tandläkaren i ett tidigt stadium.

Sjukvården kommer att kosta mindre i form av akuta besvär som bland annat sepsis och hjärt-och kärlproblem. Flera kroniska sjukdomar minskar om tandhälsan förbättras.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska arbeta för att genomföra högkostnadsskydd i tandvården

Börje Sandström, Tensta-Rinkeby-Spånga

A 83 Enskild

Munnen en del av kroppen

Att munnen och tänderna är en del av kroppen är ju en självklarhet, därför borde det vara lika självklart att tand och munhälsa omfattas av den allmänna sjukvårdsförsäkringen fullt ut som resten av kroppen gör. Alltså att tand och munhälsa inte får förbli en klassfråga.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt skall driva frågan om att tand och munhälsa skall ha samma taxa som övrig hälso- och sjukvård i enlighet med allmän sjukvårdsförsäkring

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 84 Enskild

Nya etiskt hållbara bedömningsmetoder av säräkemedel som skall ingå i högkostnadsskyddet

För ett år och tre månader sedan beslutade tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) att det livsavgörande läkemedlet Kaftrio skulle ingå i högkostnadsskyddet. Beslutet innebar att drygt 700 svenska cystisk fibros-patienter (CF) nu för första gången i världshistorien kunde se fram emot en ökad livslängd på mellan 30-50 år och en för dem aldrig tidigare upplevd livskvalitet. Sverige blev i och med det historiska beslutet det sista landet i Europa att godkänna Kaftrio som endel av högkostnadsskyddet.

Att TLV tillslut valde att godkänna läkemedlet var långt ifrån en självklarhet. TLV valde att avslå ansökan tre gånger. Kaftrio fanns vid denna tid redan tillgängligt sedan flera år tillbaka i andra länder. I Argentina och Indien valde man att kringgå patentet och utveckla en egen variant och för de få CF patienter som hade tillgång till pengar kunde medicinen beställas från utlandet till den otroliga summan av 300 tkr per månad. Vissa patienter valde att bli vårdflyktingar, men för majoriteten av alla svenska CF-patienter väntade sjukdom, död och förtvivlan. Alla CF-läkare, alla kliniska tester, alla etiska utvärderingar och alla externa kostnadsberäkningar av samhällsnyttan gav stöd för ett godkännande. Men TLV var fast beslutna att inte låta CF-patienter få sin behandling.

Inte förrän riksförbundet för cystisk fibros tillsammans med civilsamhället tillslut lyckades avslöja ett grovt jäv inom TLV:s högsta beslutande instans kunde läkemedlet godkännas. Så fort den jäviga personen i fråga försvann från den beslutande församlingen antogs Kaftrio.

Den 18:e november 2022 firade 700 CF-patienter tillsammans med anhöriga början på ett helt nytt liv.

Inom EU kategoriseras denna typ av läkemedel som "säräkemedel". De behandlar ovanligt förekommande sjukdomar vilket gör att kostnaden per behandling blir högre än hos mediciner som hanterar stora patientgrupper. Etiskt hållbara grunder för bedömningen av säräkemedel saknas i Sverige. Bedömning görs idag utifrån en generell ekonomisk formel framtagen någon gång i början på 70-talet. Modellen kallas för Quality-adjusted life year (QALY). I modellen ställs förväntad livslängd på en X-axel och livskvalitet ställs på en Y-axel. Detta ger ett s.k. QALY-värde som i sin tur kan ställas mot det på förhand bestämda monetära värdet av ett människoliv för att till sist fastslå vad en viss behandling får kosta. 2018 var QALY-värdet av ett liv enligt trafikverket värt 2,4 milj. kr och hos TLV 1 milj kr. QALY-modellen är lättmanipulerad och öppnar upp för ett godtyckligt bedömningsunderlag. Det är också oklart vad det är modellen egentligen mäter. I fallet Kaftrio var QALY-datan som användes vid de första bedömningarna helt verklighetsfrånvärd och förståelsen av de faktiska konsekvenserna ytterst bristfällig. Något sådant får aldrig hända igen!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt verkar för att ta fram nya, generösa och etiskt hållbara beräkningsmodeller för bedömning av läkemedel och säräkemedel som skall ingå i högkostnadsskyddet

Marcus Brander, Trollhättan

A 85 Enskild

Allmänpolitisk motion om funktionsrätt

Allmänpolitik Motioner A

Personer med funktionsnedsättning har samma rätt att vara delaktiga i samhället och att kunna leva ett gott och självständigt liv. Funktionsrätt handlar om individens rättigheter i olika samhällssituationer och om att kunna fungera i olika situationer, oavsett funktionsnedsättning och oavsett vilka hinder som finns inom olika samhällsområden. Vi har alla rätt till en fungerande vård, en fungerande skola, ett fungerande arbetsliv och en meningsfull fritid.

Inom socialpolitiken får frågor om funktionsrätt allt mindre utrymme, i ett samhälle med mindre resurser till välfärd och ökande social utsatthet. Att lagen om stöd och service, LSS, urholkats de senaste åren har påverkat både personlig assistans och stöd, såsom ledsagning och kontaktperson. Allt färre får möjlighet till egna fritidsaktiviteter och att kunna leva ett liv som vem som helst. Det riskerar att leda till isolering och utanförskap.

Många personer med funktionsnedsättning är de som har allra minst resurser att slåss för sin rätt, uttrycka sitt behov av stöd och få vara delaktiga på sina villkor. Det innebär att ett stort ansvar vilar på övriga samhället att värna denna grupps rättigheter och inkludering.

Vänsterpartiet måste mer aktivt lyfta dessa frågor och tillse att alla individer i samhället kan delta, och har rätten att leva fria, självständiga liv.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt arbetar med frågor gällande funktionsrätt så att personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att vara delaktiga i samhället och kunna leva ett gott, självständigt liv. Genom att verka för starkare rättigheter i lagstiftningen och mer resurser till välfärden kan vi möjliggöra detta, och skapa ett mer inkluderande samhälle

Åsa Levin, Haninge, Petar Kotljarevski, Haninge, Patrik Olofsson, Haninge, Dali Kovacevic, Haninge, Sofia Abukar, Haninge, Felix Elfström, Haninge, Göran Johansson, Haninge, Liv Zetterberg, Umeå, Marek Lakatos, Malmö, Alexandra D'Urso, Uppsala, Katja Laine, Eslöv, Monica de Santa Cruz, Kungsholmen

A 86 Enskild

LSS

Daglig verksamhet bedrivs i dag av kommuner där människor med funktionsnedsättning har arbete inom dagligverksamhet.

Summan kan vara 10 kr/timme, 40/timme. Så man betalar busskort, blir inget till nöjen. Och det är människor vi pratar om. Ersättningen skulle behöva höjas i alla kommuner till 150kr/timme.

Föreslår kongressen besluta

att sjukersättningen behöver höjas upp

Joakim Häggkvist, Mjölby

A 87 Enskild

LSS

Alla som bor i LSS-boenden ska känna trygghet. Att inte behöva oroas över att flytta 15 mil bort från mamma och pappa och släkten.

Föreslår kongressen besluta

att alla har rätt kunna ha sin LSS-bostad nära familj och vänner. Kommunen ska kunna tillgodose med personal som är utbildad inom autism, lif och npf diagnoser

Joakim Häggkvist, Mjölby

A 88 Enskild

Folk med ADHD och ADD rätt till LSS

Det ska inte endast vara de som har autism som ska ha rätt till LSS. Även folk med add och adhd borde ha rätt till LSS-insatser utan officiell autism diagnos.

Föreslår kongressen besluta

att bifalla denna motion som ett tillägg till partiprogrammet, där man börjar utarbeta ett riksdagsförslag att göra om LSS-lagstiftningen

Simon Arnoj, Linköping

A 89 Enskild

Lag för att förbättra samarbetet mellan västerländsk medicin (så kallad skolmedicin) och komplementär medicin, alternativ och traditionella medicin

Norge har infört det och på norska sjukhus och vårdcentraler kan erbjudas skolmedicin kombinerat med flera alternativa metoder. Idag finns klar skillnad mellan Sverige och Norge när det gäller inställningen bland personalen inom hälsovården. Flera läkare och sköterskor i Norge visar större acceptans och intresse för alternativa behandlingar.

I Norge följer hälsopersonalen lagtexten som lyder, du må driva en försvarlig verksamhet. Randall Sexton, med.dr. har arbetat i Nordnorge med bl a den samiska befolkningen. Han har skrivit en doktorsavhandling som handlar om psykiatri i Finnmarken i Nordnorge. Bakgrunden är att världshälsoorganisationen, WHO, har uppmärksammat och betonat vikten av att stimulera den traditionella medicinen och läkekonsten som finns i alla länder. "Folkmedicinen" och urfolkens behandlingsmetoder måste respekteras, tas tillvara och kombineras med västerländsk skolmedicin.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att införa en lag som förbättrar samarbetet mellan västerländsk medicin (så kallad skolmedicin) och komplementär medicin, alternativ medicin och traditionell medicin

Maria Westberg, Umeå

A 90 Enskild

Kriminalisera religiös omskärelse av minderåriga

I ett civiliserat samhälle har vi inställningen att barns utveckling av kritiskt tänkande och väg till livssyn skall respekteras utan pockande påverkan från omgivningen. En vuxen människas åtnjutande av religionsfrihet får inte gå ut över barnen. Allra minst fysiskt.

Dessvärre har mer än sekelgammal politisk feghet medfört att det i civiliserade Sverige fortsatt är lagligt för föräldrar att utsätta sina omyndiga söner för ett kirurgiskt ingrepp - utan akuta medicinska motiv. Syftet är vanligtvis att åsamka den omyndige en oåterkallelig religiös stämpel. En påtvingad tillhörighet, som det för

en ung själ kan bli mycket svårt att bryta sig loss från.

I 14 länder är det rentav belagt med dödsstraff att ”avfalla” från den religion, man från barnsben blivit påprackad. Så illa är det inte i Sverige, men ungdomar, uppväxta i vissa religiösa familjer, kan få mycket stora svårigheter att komma ut med tvivel i ateistisk riktning. Större svårigheter än att komma ut med en sexuell minoritetsläggning i en homofob miljö.

Nämnda integritetskränkning av barn är helt i strid med Barnkonventionens anda. Det mesta talar för att missförhållandet ökar i frekvens. Motargumentet - att en kriminalisering skulle driva verksamheten ”under jord” - kan ses som ett erkännande att problemet är stort. Men detta löses inte av lagstiftarnas kapitulation. Tvärtom - insikten att det inte är religionsfrihet att kränka sina söners integritet måste bli allmänt vedertagen. En kriminalisering skulle öppna för en debatt, där apologeterna måste komma fram ur dunklet och redovisa sina auktoritärt reaktionära värderingar och därmed väcka många till en insikt som kan främja integrationen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att omskärelser av omyndiga pojkar, på familjens initiativ och utan akut medicinsk indikation, kriminaliseras

Per Olof Trosell, Malung, Anne Marie Helmersson, Malung, Bertil Helmersson, Malung

A 91 Enskild

Stärk Systembolaget med utökade öppettider

Systembolagets statliga monopol på alkoholförsäljning är en grundpelare för ansvarsfull konsumtion. Hotet från högern att avskaffa monopolet hotar folkhälsan och ansvarsfull alkoholkonsumtion. Att utöka Systembolagets öppettider, inklusive söndagar, är nödvändigt för att tillgodose medborgarnas behov. Den förlängda tillgängligheten kan minska riskerna med överkonsumtion och främja en sundare alkoholkultur.

Att hålla stängt på söndagar har ingen giltig motivering längre och hindrar medborgarnas valfrihet. Utökade öppettider stärker Systembolagets roll som en trygg och kontrollerad försäljningsplats. Det är en skyddande åtgärd mot kommersiella intressen som prioriterar vinst över hälsa. Genom att stödja utökade öppettider markerar Vänsterpartiet sitt engagemang för medborgarnas välmående.

För att stärka monopolets integritet och bevara folkhälsan är det nödvändigt att agera. Att visa enighet i stöd för ökad tillgänglighet på Systembolaget är ett steg mot en sundare alkoholpolitik.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Systembolaget ska ha utökade öppettider och öppet på söndagar

Alexander Carvajal, Hässelby-Vällingby

A 92 Enskild

Vi ska vara stolta över vår narkotikapolitik del 1

Vänstern har varit pådrivande i en mängd viktiga frågor på området narkotikapolitik. Vår politik ligger nära forskningen och professionens förhållning till frågan. Vi är inte populisterna.

Under åren 2014 - 2018 drev socialutskottet narkotikafrågan hårt. Vi var ett av de partier som stod i fronten.

Det är utskottets förtjänst att vi fick två utredningar: Samsjuklighetsutredningen och Narkotikautredningen. Att frågan låg högt upp på dagordningen även medialt. Samsjuklighetsutredningen har plockat upp mycket

av det vänstern har drivit utifrån vår politik likaså Narkotikautredningen. En bekräftelse på att vår politik ligger nära forskningen och den evidens som finns.

När Sverige kriminaliserade narkotikabruk 1988 var tron på det narkotikafria samhället en ideologisk realitet. Syftet med lagstiftningen var att visa samhällets avståndstagande från ”knarket”. En straffri zon ansågs minska tilliten till rättsväsendet och straffhotet skulle avskräcka den som låg i riskzonen. År 1993 skärptes straffet och fängelse infördes i straffskalan, för att möjliggöra för polisen att vid skälig misstanke om narkotikabruk genomföra blod och urinprov, bland annat för att kunna sätta in vård.

Under perioden 1993–2022 har antalet anmälda narkotikabrott gått från drygt 40 000 till över 100 000 per år. I dag utgör över 90 procent av de anmälda narkotikabrotten innehav och eget bruk. Inte hajarna högst upp.

Det finns inga data som tyder på att kriminaliseringen följts av minskat och dyrare utbud av narkotika, färre öppna drogsener, minskat bruk i befolkningen, färre människor med problematiskt narkotikabruk, minskat vårdbehov, eller påföljder som lett till ökade rehabiliteringsinsatser.

För de flesta av indikatorerna är snarare det omvända sant. Särskilt allvarligt är att alla tillgängliga mått på utvecklingen av narkotikadödlighet pekar på en kraftig och långvarig ökning. Dagens nivåer innebär hundratals fler döda varje år jämfört med läget vid slutet av 1980-talet.

Narkotikautredningen gör det tydligt att Sverige kan bättre än så.

Sverige bör lämna den straffande och ineffektiva narkotikapolitiken och i stället satsa på vård, prevention och skademinimering. Detta samtidigt som vi lägger energin på skarpere tull- och polisinsatser som gör skillnad högre upp i maffiahierarkin.

Ett av Narkotikautredningens många förslag är överväga att föreslå riksdagen att ändra målet för narkotikapolitiken som helhet från ”ett samhälle fritt från narkotika” till ”ett samhälle med minskade skador av narkotika” Det förslaget borde vi göra till vår paroll.

Föreslår kongressen besluta

att ändra målet för Vänsterpartiets narkotikapolitik som helhet från "Ett samhälle fritt från narkotika" till "Ett samhälle med minskade skador av narkotika utifrån en restriktiv syn på narkotika."

Karin Rågsjö, Vita Bergen, Lotta Back, Flen, Jonas Karlberg, Umeå, Alexandra Thomasson, Malmö, Carina Örgård, Örgryte-Härlanda, Jonas Lindberg, Hägersten

A 93 Vänsterpartiet Västerbotten, m.fl.

Vi ska vara stolta över vår Narkotikapolitik del 2

Vänstern har varit pådrivande i en mängd viktiga frågor på området narkotikapolitik. Vår politik ligger nära forskningen och professionens förhållning till frågan. Vi är inte populisterna.

Under åren 2014–2018 drev socialutskottet narkotikafrågan hårt. Vi var ett av de partier som stod i fronten.

Det är utskottets förtjänst att vi fick två utredningar: Samsjuklighetsutredningen och Narkotikautredningen. Att frågan låg högt upp på dagordningen även medialt. Samsjuklighetsutredningen har plockat upp mycket av det vänstern har drivit utifrån vår politik, likaså Narkotikautredningen. En bekräftelse på att vår politik ligger nära forskningen och den evidens som finns.

När Sverige kriminaliserade narkotikabruk 1988 var tron på det narkotikafria samhället en ideologisk realitet. Syftet med lagstiftningen var att visa samhällets avståndstagande från ”knarket”. En straffri zon ansågs minska tilliten till rättsväsendet och straffhotet skulle avskräcka den som låg i riskzonen. År 1993

skärptes straffet och fängelse infördes i straffskalan, för att möjliggöra för polisen att vid skäligen misstanke om narkotikabruk genomföra blod och urinprov, bland annat för att kunna sätta in vård.

Under perioden 1993–2022 har antalet anmälda narkotikabrott gått från drygt 40 000 till över 100 000 per år. I dag utgör över 90 procent av de anmälda narkotikabrotten innehav och eget bruk. Inte hajarna högst upp.

Det finns inga data som tyder på att kriminaliseringen följts av minskat och dyrare utbud av narkotika, färre öppna drogscener, minskat bruk i befolkningen, färre människor med problematiskt narkotikabruk, minskat vårdbehov, eller påföljder som lett till ökade rehabiliteringsinsatser.

För de flesta av indikatorerna är snarare det omvända sant. Särskilt allvarligt är att alla tillgängliga mått på utvecklingen av narkotikadödlighet pekar på en kraftig och långvarig ökning. Dagens nivåer innebär hundratals fler döda varje år jämfört med läget vid slutet av 1980-talet.

Samsjuklighetsutredningen har kommit med en mängd förslag som på ett genomgripande sätt kan förhindra överdoser och samtidigt få beroende att komma i kontakt med vården.

Ett av förslagen är att initiera försök med hälsocentral i form av en lågtröskelverksamhet med brukarrum. Syftet skulle vara att undersöka om sådana verksamheter kan bidra till ökad hälsa bland narkotikaanvändare och därför bör vara en del av ett större utbud av lågtröskelverksamheter där flera hälsofrämjande och skadereducerande insatser erbjuds samtidigt.

I Danmark och i Norge, finns brukarrum där personer som injicerar narkotika kan göra det i för ändamålet särskilda avsedda miljöer under övervakning av hälso- och sjukvårdspersonal.

Folkhälsomyndigheten har föreslagit att behovet av och förutsättningarna för brukarrum ska utredas. Om behoven finns och förutsättningarna bedöms goda föreslår myndigheten ett pilotprojekt som sedan utvärderas.

Förslaget från Samsjuklighetsutredningen är att de bedömer att det bör genomföras ett försök med hälsocentral med brukarrum där det är möjligt att inta droger på ett säkert sätt samtidigt som andra hälsofrämjande insatser tillhandahålls. Det huvudsakliga skälet till bedömningen är att det skapar möjlighet att erbjuda sjukvård och hälsofrämjande åtgärder till personer som det annars är svårt att etablera kontakt med. Det kan också bidra till att skapa kontakter och kontinuitet som ger förutsättningar för annan vård och behandling. Ett försök skulle också ge underlag för frågor där ökad kunskap behövs när det gäller brukarrum. En sådan är vilken effekt verksamheten skulle ha på dödlighet och smittspridning.

Verksamheten bör ha sprutbyte, lämna ut naloxon, erbjuda behandling av hepatit C och ge utbildning om hur preparatet används och hur skaderisken vid narkotikaanvändningen kan minska. Specialistsjuksköterskor i psykiatri, distriktsköterskor, kuratorer och barnmorskor kan vara möjliga kompetenser på hälsocentralen.

Försöket skulle förutsätta en tidsbegränsad förändring av den straffrättsliga regleringen av innehav för eget bruk och eget bruk av narkotika. Straffriheten omfattar en brukardos narkotiska medel som injiceras. Narkotika som ska användas i brukarrummet ska uppvisas för personalen. Ett uppdrag inom ramen för en utredning kan vara att föreslå hur straffrättsliga regleringar kan anpassas så att det är möjligt att genomföra ett försök med brukarrum. Försöket skulle kunna vara treårigt och bedrivas av en myndighet på uppdrag av regeringen där intresserade regioner ansöker till myndigheten om att få bedriva försöket som följs upp och utvärderas.

Folkhälsomyndigheten, IVO och Socialstyrelsen är för att testa brukarrum som utredningen föreslår. Den enda relevanta remissinstansen som tvekar är SBU (Statens beredning för medicinsk och social utvärdering).

Det finns stark evidens för att det är en åtgärd som gör att personer i målgruppen skapar och upprätthåller relationer till hälso- och sjukvården. En utvärdering av de rum som finns i Norge visar att narkotikaanvändarna känner sig tryggare och att de lär sig injicera på ett sätt som minskar skador.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet föreslår att behovet av och förutsättningarna för brukarrum ska utredas. Om behoven finns och förutsättningarna bedöms goda föreslås ett pilotprojekt som sedan utvärderas

Lotta Back, Flen, Jonas Lindberg, Hägersten, Karin Rågsjö, Vita Bergen, Alexandra Thomasson, Malmö, Carina Örgård, Örgryte-Härlanda

A 94 Enskild

En ny, effektiv och progressiv narkotika- och rättspolitik, att-sats 1

Det är nog uppenbart för alla att förra valets största frågor var gängkriminalitet och brott och straff. Tyvärr lämnade Vänsterpartiet i princip walkover till högern i frågorna p.g.a. oviljan att ta debatten enligt den då rådande valstrategin.

Valresultatet har sagt sitt och det är nu dags att ompröva dels strategin, men även politiken. Vi menar att vi inte längre kan låta högern diktera debatten kring gängkriminalitet och brott och straff. Vi kan och ska inte vara tysta i en av dom viktigaste frågorna för många väljare och föreslår därför en helt ny, effektiv och progressiv narkotika- och rättspolitik som ska kunna bemöta och krossa högerns monopol på trovärdighet i frågorna, bekämpa gängen och minska deras inflytande, makt och pengar, minska vår narkotikadödlighet som tyvärr är högst i Europa och samtidigt omvandla en svart sektor till en vit sektor som kommer att ge skatteintäkter som kan användas för vård och brottsbekämpning. Den ska också ses i kontrast till regeringens extremt dyra och ineffektiva politik (regeringens politik kräver hela 16 nya fängelser enligt Kriminalvårdens kapacitetsrapport 2024-2033).

Vi föreslår att kärnan i den nya politiken ska vara en reglering av försäljning av cannabis, (förslagsvis hos Systembolaget), en komplett avkriminalisering av bruk av narkotika och straffskärpningar för brott där gärningspersonen varit påverkad, såsom drograttfylleri.

Vi är medvetna om att det är ett kontroversiellt förslag och vill därför redogöra för alla argument för en sådan politik. Till att börja med så bör man veta att den illegala narkotikahandeln uppskattas till mellan 4,5 och 11,3 miljarder kronor per och cannabisförsäljningens andel är den största och uppskattas till 40 procent (CAN Rapport 210, 2022, sidan 5). Cannabisförsäljningen utgör enligt Polisen en slags basinkomst för de kriminella gängen och det är här vi kan krossa gängens försörjning, inflytande och nyrekrytering. Med en reglering av cannabisförsäljning så skulle man kunna decimera de kriminella gängens försörjning, inflytande och makt, samtidigt som man gör en svart sektor vit och kan ta in enorma skatteintäkter som kan gå till vård, missbruksvård och brottsbekämpning. Avkriminaliseringen av narkotikabruk syftar till att få bukt på Sveriges höga narkotikadödlighet. Missbrukare drar sig för att söka hjälp då de stigmatiseras och riskerar rättsliga konsekvenser. Flera länder har redan gått den vägen med mycket goda resultat, t.ex. Portugal. Utöver det så har många andra länder gått i samma riktning vad gäller reglering av försäljning och avkriminalisering av narkotikabruk, nu senast Tyskland. Att Sverige och Vänsterpartiet håller kvar vid en ineffektiv, föråldrad, konservativ, ovetenskaplig och framförallt dödlig narkotikapolitik är beklagligt och är något vi hoppas kunna ändra på kongressen. Vi tror även på en balans mellan frihet och ansvar och menar därför att det är rimligt att man inför straffskärpningar för andra brott som begås när man är påverkad av alkohol eller narkotika, som t.ex. drograttfylleri. Slutligen så vill vi uppmärksamma faran med att avvakta i frågan. Det finns element inom högern som på sikt vill se en legalisering av cannabis, och vi tror att en legalisering är väldigt mycket farligare för folkhälsan och för det svenska samhället som helhet än en reglering. Vi behöver inte nämna alla avregleringar som resulterat i omfattande samhällsproblem för att gemene vänsterpartist ska förstå.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet initierar en omfattande översyn av vår narkotika- och rättspolitik

Shadi Saber, Backa

A 95 Enskild**En ny, effektiv och progressiv narkotika- och rättspolitik, att-sats 2**

Det är nog uppenbart för alla att förra valets största frågor var gängkriminalitet och brott och straff. Tyvärr lämnade Vänsterpartiet i princip walkover till högern i frågorna p.g.a. oviljan att ta debatten enligt den då rådande valstrategin.

Valresultatet har sagt sitt och det är nu dags att ompröva dels strategin, men även politiken. Vi menar att vi inte längre kan låta högern diktera debatten kring gängkriminalitet och brott och straff. Vi kan och ska inte vara tysta i en av dom viktigaste frågorna för många väljare och föreslår därför en helt ny, effektiv och progressiv narkotika- och rättspolitik som ska kunna bemöta och krossa högerns monopol på trovärdighet i frågorna, bekämpa gängen och minska deras inflytande, makt och pengar, minska vår narkotikadödlighet som tyvärr är högst i Europa och samtidigt omvandla en svart sektor till en vit sektor som kommer att ge skatteintäkter som kan användas för vård och brottsbekämpning. Den ska också ses i kontrast till regeringens extremt dyra och ineffektiva politik (regeringens politik kräver hela 16 nya fängelser enligt Kriminalvårdens kapacitetsrapport 2024-2033).

Vi föreslår att kärnan i den nya politiken ska vara en reglering av försäljning av cannabis, (förslagsvis hos Systembolaget), en komplett avkriminalisering av bruk av narkotika och straffskärpningar för brott där gärningspersonen varit påverkad, såsom drograttfylleri.

Vi är medvetna om att det är ett kontroversiellt förslag och vill därför redogöra för alla argument för en sådan politik. Till att börja med så bör man veta att den illegala narkotikahandeln uppskattas till mellan 4,5 och 11,3 miljarder kronor per och cannabisförsäljningens andel är den största och uppskattas till 40 procent (CAN Rapport 210, 2022, sidan 5). Cannabisförsäljningen utgör enligt Polisen en slags basinkomst för de kriminella gängen och det är här vi kan krossa gängens försörjning, inflytande och nyrekrytering. Med en reglering av cannabisförsäljning så skulle man kunna decimera de kriminella gängens försörjning, inflytande och makt, samtidigt som man gör en svart sektor vit och kan ta in enorma skatteintäkter som kan gå till vård, missbruksvård och brottsbekämpning. Avkriminaliseringen av narkotikabruk syftar till att få bukt på Sveriges höga narkotikadödlighet. Missbrukare drar sig för att söka hjälp då de stigmatiseras och riskerar rättsliga konsekvenser. Flera länder har redan gått den vägen med mycket goda resultat, t.ex. Portugal. Utöver det så har många andra länder gått i samma riktning vad gäller reglering av försäljning och avkriminalisering av narkotikabruk, nu senast Tyskland. Att Sverige och Vänsterpartiet håller kvar vid en ineffektiv, föråldrad, konservativ, ovetenskaplig och framförallt dödlig narkotikapolitik är beklagligt och är något vi hoppas kunna ändra på kongressen. Vi tror även på en balans mellan frihet och ansvar och menar därför att det är rimligt att man inför straffskärpningar för andra brott som begås när man är påverkad av alkohol eller narkotika, som t.ex. drograttfylleri. Slutligen så vill vi uppmärksamma faran med att avvakta i frågan. Det finns element inom högern som på sikt vill se en legalisering av cannabis, och vi tror att en legalisering är väldigt mycket farligare för folkhälsan och för det svenska samhället som helhet än en reglering. Vi behöver inte nämna alla avregleringar som resulterat i omfattande samhällsproblem för att gemene vänsterpartist ska förstå.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för lagstiftning som reglerar försäljning av cannabis genom en statlig aktör, likt Systembolaget

Shadi Saber, Backa

A 96 Enskild**För en human och evidensbaserad narkotikapolitik**

Med vetskap om de omfattande sociala och individuella konsekvenserna av den nuvarande restriktiva och straffbaserade narkotikapolitiken i Sverige, föreslår jag därför att Vänsterpartiet tar initiativ till en

omprövning av denna politik. En mer progressiv och evidensbaserad narkotikapolitik är nödvändig för att effektivt minska skadorna relaterade till narkotikaanvändning och för att främja folkhälsa och social rättvisa. Trots en extremt restriktiv drogpolitik har Sverige högst drogödlighet i hela Europa och en utbredd svart marknad. Resultatet är uppenbart: nuvarande politik fungerar inte.

Det behövs en omfattande översyn av narkotikaklassificeringen för att säkerställa att den baseras på vetenskapliga bevis om substansernas skadlighet och beroendepotential, snarare än på föråldrade uppfattningar och moralpanik.

Ett steg i detta är att verka för en avkriminalisering av innehav och bruk av cannabis för personligt bruk, som ett steg mot en mer human och rationell drogpolitik som skiljer mellan droganvändning och drogmissbruk på samma sätt som vårt samhälle hanterar alkohol, tobak och utskrivna mediciner.

Det behövs även en bred offentlig och vetenskaplig debatt om drogpolitikens framtida inriktning, med målet att utforska alternativa modeller som minskar skadorna av narkotika, främjar folkhälsan och respekterar mänskliga rättigheter.

Att blunda för potentialen och fortsätta klassificera dagens narkotika som enbart en drog är att blunda för vetenskapen. Cannabis är lagligt i flera områden i världen utan katastrofala resultat och terapeutiska värden i substanser såsom MDMA och LSD kan knappt utforskas i nuvarande svensk drogpolitik. Istället drivs den vetenskapliga utvecklingen kring dessa terapier och ämnen i andra länder och Sverige riskerar att prioritera moralpanik från 70-talet över modern utveckling och modern kunskap.

Vi måste erkänna att den nuvarande narkotikapolitiken inte bara har misslyckats med att förhindra drogrelaterade skador, utan faktiskt bidragit till att stigmatisera och marginalisera användare, vilket försvårar deras tillgång till vård och stöd och leder till fler skador och dödsfall. Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi har i rapporten "Bruk och straff" från november 2023 utvärderat den svenska kriminaliseringen av narkotika och även de ser problemen och utmålar svensk drogpolitik som ett absolut misslyckande. Att som vänsterparti stå kvar vid gamla felaktiga värderingar är skadligt för både folkhälsan och partiets framtid.

Nuvarande drogpolitik är inte bara ineffektiv, den är direkt skadlig. Skadlig mot de som riskerar beroende, skadlig mot rättsväsendet som måste tillbringa otroliga resurser för relativt ofarliga substanser såsom cannabis och skadlig mot folkhälsan. Och den är skadlig mot grundläggande vänstervärderingar.

Sverige står inför ett val av antingen att bejaka vetenskapen eller att kuva för moralism. Vänsterpartiet måste stå på sanningens sida om vi ska ha en framtid.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för en översyn av narkotikaklassificeringen med syfte att basera den på vetenskapliga bevis snarare än moraliska och politiska fördomar

Mia Mulder, Sollentuna

A 97 Enskild

För en human och evidensbaserad narkotikapolitik del 2

Se A 96

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tar initiativ till en avkriminalisering av innehav och bruk av vissa typer av narkotika för personligt bruk, som ett steg mot en mer human och hälsobaserad drogpolitik

Mia Mulder, Sollentuna

A 98 Enskild

För en human och evidensbaserad narkotikapolitik del 3

Se A 96

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet främjar en bred och inkluderande debatt om Sveriges framtida drogpolitik, med målet att utforska och implementera modeller som effektivt minskar skadorna av narkotikaanvändning

Mia Mulder, Sollentuna

A 99 Enskild

Missbruk ska inte bemötas med straff

Att individer med ett missbruk av både legala och illegala substanser ska erbjudas vård är något som Vänsterpartiet redan står bakom. Jag ser att det finns en problematik med att ha en kriminalisering av själva brukandet. Uppenbarligen använder människor olovligen cannabis och bidrar då till en ökad kriminalitet i samhället. Istället borde Vänsterpartiet driva en linje som inte gör att människor i utsatta situationer varken vill eller vågar söka vård i rädsla för repressalier. Vid en eventuell avkriminalisering så får staten inte kontroll och kan inte heller föra en restriktiv politik i likhet med vad vi önskar göra med exempelvis alkohol och tobak. Genom en legalisering kan staten istället likt vi gör med alkohol, sälja i egen regi på ett restriktivt sätt och samtidigt underlätta för dem som behöver vård och stöd. En person med missbruksproblematik ska aldrig straffas för sitt missbruk.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska driva frågan om legalisering av cannabis i statlig regi

Linus Elvin, Karlstad

A 100 Enskild

Legalisera cannabisförsäljning

Svensk narkotikapolitik är starkt inriktad på att straffa människor som gjort snedsteg i livet. Detta har inte lyckats eliminera droger från det svenska samhället utan har istället tvingat in dem i former som gör dem mer skadliga. Dessutom driver den hårda hållningen på ett system där cannabisförsäljning är en betydande inkomstkälla för kriminella gäng. Narkotikamissbruk ska bli en folkhälsofråga och vi måste utmana det svarta monopolet som driver på gängkriminaliteten, till förmån för ett statligt monopol med hårda krav på hygienisk och etisk produktion. Kriminalitet drivs inte av onda människor, utan av människor som gör rationella ekonomiska beslut, och om vi inte kan göra narkotikasmuggling olönsamt kan vi inte bryta gängens rekryteringsbas. Cannabisförsäljning bör bli mer som alkoholförsäljning, alltså med färre väpnade konflikter mellan säljare, färre missbrukare som fängslas och fler kontroller av kvalitet.

Inga droger, alkohol inkluderat, är bra. Anledningen till att de behöver vara lagliga är att skadeverkningarna av förbudet överväger skadeverkningarna av den väntade ökningen i bruk vid en legalisering.

Jämte avkriminalisering av bruk av alla droger, som Vänsterpartiet redan driver, är cannabislegalisering en av de viktigaste framtidsfrågorna i narkotikapolitiken.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska agera för att cannabisförsäljning, -bruk och -odling ska legaliseras och regleras för att minska skadeverkningarna av drogen i samhället

Mikael Eriksson, Nyköping

A 101 Enskild

Legalisera cannabis för en sundare drogpolitik

Det är hög tid att legalisera cannabis för att bryta det misslyckade kriget mot droger. Cannabis är den mest använda illegala drogen, och dess kriminalisering har inte minskat konsumtionen. Genom legalisering kan vi kontrollera marknaden och minska organiserad brottslighet. Individens rätt till självbestämmande över sin kropp och val måste erkännas.

Legaliserad cannabis avlastar rättssystemet från onödiga brottsfall och ger möjlighet till informerade val om hälsa och välbefinnande. Skatteintäkter från legalisering kan investeras i förebyggande åtgärder och behandling. Det är ett progressivt steg mot en ansvarsfull och evidensbaserad drogpolitik. Vänsterpartiets kongress bör anta en tydlig ståndpunkt för legalisering av cannabis. Det främjar en sundare samhällsinställning till droganvändning och gynnar hela samhället.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska vara för en legalisering av cannabis

Alexander Carvajal, Hässelby-Vällingby

A 102 Enskild

Statlig försäljning av cannabis? - Javisst!

I flera år har den illegala konsumtionen av cannabis ökat i vårt samhälle. Drogen finns lättillgänglig i många miljöer och är något som efterfrågas av många, såväl i rekreationellt som medicinskt syfte. Samtidigt leder cannabisens illegala status till annan brottslig verksamhet, både i form av ekonomisk brottslighet och i form av det brutala gängvåldet som drabbar så många människor. Polisen uppskattar att 500 miljoner kronor om året går till kriminella gäng genom cannabisförsäljning.

Att fortsatt hänvisa brukare av denna drog till den svarta marknaden som leder till ett ofattbart lidande, samtidigt som drogen i sig enligt många studier inte är skadligare för människors hälsa än alkohol och tobak, är ett oansvarigt politiskt vägval. Just alkohol och tobak är två droger som är betydligt vanligare och som skördar många människoliv årligen, samtidigt som de är tämligen normaliserade i vårt samhälle.

För att få ordning på den ökade efterfrågan på cannabis bör Vänsterpartiet ställa sig bakom en legalisering av användningen av drogen för rekreationellt bruk i reglerade former. För att kvalitetssäkra innehållet, reglera dess skadeverkningar och minska cannabisens roll i att finansiera kriminella gäng och dessutom generera ökade skatteintäkter bör drogen legaliseras. Legaliseringen bör dock ske inom ramen för ett statligt monopol, exempelvis genom att utöka Systembolagets uppdrag till att även omfatta försäljning av cannabis.

Det skulle minska ekonomisk brottslighet, exploatering av människor för smuggling och de svarta pengarna som finansierar kriminella gäng. Dessutom blir det betydligt säkrare för brukare av drogen eftersom innehållet kvalitetssäkras. Med en legalisering avstigmatiseras missbruk och fler kommer våga söka hjälp för sina problem.

Om inte en kontrollerad legalisering görs kommer de kriminella gängens finansiering genom cannabis fortsätta att öka, och många människor utsätts för risker, inte sällan livshotande. Konsumtionen kommer att öka alldeles oavsett om drogen legaliseras eller inte. Det är bättre att ta kontroll över situationen, än att låta den spåra ur okontrollerat.

Statlig försäljning av cannabis? Javisst!

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för en legalisering av cannabis för rekreationellt bruk inom ramen för ett statligt monopol

Daniel Nilsson Brodén, Älvsjö-Fruängen

A 103 Vänsterpartiet Västerbotten, Umeå

Sätt politikerpamparna i karantän!

Det är dags att täppa till alla dessa broilers möjlighet att slinka direkt in i näringslivet efter deras tid som folkets tjänare. Detsamma borde givetvis även gälla motsatsen, något som vi tyvärr kommer att ha svårt att lagstifta om. När Socialdemokraterna förlorade valet 2006 gick mer än varannan politisk tjänsteman till olika former av lobbyistjobb. När S sedan knep tillbaka makten från alliansregeringen 2014 gjorde 64 procent av de borgerliga tjänstemännen exakt samma sak, enligt en granskning från Dagens Samhälle. Den korruption som sker framför alla ögon när Moderater i Stockholm säljer ut fastigheter eller upphandlar tjänster i mångmiljonklassen, hoppar de gärna raka vägen över till de företag de själva just gynnat politiskt. Det måste få ett slut nu. Till och med KD motionerade 2007 om att sätta politiker i karantän. Vänsterpartiet borde inte vara sämre.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen motionerar om att införa en tid i karantän för avgående heltidsavlönade politiker för att gå över till näringslivsuppdrag

A 104 Gnesta

Vikten av att lyfta frågan om tjänstemanna- och politikeransvar

I tider som dessa då det allt oftare händer att tjänstemän och politiker inte svarar på frågor från media, kan hålla sig undan och visar på bristande ansvarstagande och det samtidigt när korruptionen i det svenska samhället ökar, är det mycket viktigt att just de som har ansvaret också tar det. Därför är det viktigt att V arbetar mer aktivt med frågan framöver.

Föreslår kongressen besluta

att frågan om tjänstemanna- och politikeransvar lyfts och får en ökad förankring i V:s dagliga politiska arbete

A 105 Vänsterpartiet Göteborg

Allmän motion rörande formerna för allmänna val

Det här är en motion som är lite formmässigt udda. Den föreslår nämligen att Vänsterpartiet ska ställa sig positivt till en utredning av formerna för valsystelet. Formerna för demokratin ska man vara försiktig med varför partiet inte bör ta ställning till systemet som föreslås nedan direkt, utan ställa sig försiktigt positivt

genom att vara för en utredning. Formerna för den parlamentariska demokratin påverkar utfallet av den. Därför bör formerna diskuteras precis som vad den besluta om. Som samhällskritiskt parti behöver vi vara öppna för att diskutera formerna för den parlamentariska demokratin så vi kan utveckla demokratin.

I skrivande stund, julhelgen 2023, ligger två av dagens riksdagspartier under fyraprocentsspärren till riksdagen (enligt poll of polls). Det är Liberalerna på 3,1 procent och Kristdemokraterna på 3,3 procent. Dessutom ligger Centerpartiet på 4,2 procent och Miljöpartiet de Gröna på 4,3 procent. I ett hypotetiskt scenario där dessa fyra alla får 3,9 procent i valet är det 11,6 procent av väljarna, utöver de som röstar på andra partier som inte kommer in i riksdagen, som inte representeras i riksdagen. Riksdagen kommer då inte att spegla folkets vilja, och objektivt vara sämre. (Även om riksdagen då skulle fatta bättre, i vårt tycke, beslut.)

Det finns flera sätt att lösa det problemet. Den här motionen föreslår ett system med reservröster. Kort: ""om det parti jag röstar på inte kommer in ska min röst i stället tillfalla det här andra partiet."" Det är ett system som gör att riksdagen, och andra valda församlingar, på ett bättre sätt representerar hela folkets vilja. Det utan att göra systemet mycket krångligare.

Ett dylikt system leder till att folk inte behöver tänka på strategiröster utan kan rösta på det parti som de anser vara bäst. Moderater behöver inte fundera på om de ska stödrösta på KD, utan kan rösta på Moderaterna eftersom en stor del av KD-röstare kommer rösta på M i andra hand. KD-röstare behöver inte fundera på om kd kommer hamna över spärren utan kan rösta på KD, vetandes att deras röster inte ""går till spillo"" utan tillfaller det parti de så önskar i andra hand.

V-väljare behöver inte vändas över att försöka rädda MP över spärren, eller försöka få Fi över spärren, då deras väljares röster inte går till spillo om de partierna inte kommer in i den valda församlingen.

Hur många reservröster man ska ha behöver utredas, personligen tror jag på minst tre. Men det behöver givetvis anpassas till hur valsedeln ska se ut, något som nu utreds som följd av Tidö-avtalet (den typ enda bra saken i Tidö-avtalet).

Det föreslagna valsystemet bygger på Single Transferable Vote-systemet (STV) som används för personval på Irland och Malta. Men här föreslås en parti-variant av samma system.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ställer sig positiva till en utredning av en modernisering av partivalssystemet i enlighet med motionen

A 106 Enskild

Sänkt rösträttsålder

Vår klimatkris kräver att alla blir medvetna om den, och gör vad en kan för att förhindra dess ödesdigra konsekvenser. Politikerna är en av de avgörande grupper som har makt att påverka detta skeende. Unga människor, som har framtiden för sig, har störst anledning att engagera sig. För att ge dom större utrymme till påverkan anser jag att rösträttsåldern ska sänkas till 16 år.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet motionerar i riksdagen om att ändra rösträttsåldern till att gälla fr.o.m. året då personen fyller 16 år

Kerstin Löfgren, Gnesta

A 107 Enskild**Reformera demokratin – ge rösträtt till alla barn genom att låta föräldrar ombudsrösta**

Vi står inför allvarliga problem med klimat- och krigshot. Trots situationens allvar finns det ingen samsyn i samhället för hur problemen ska lösas och inga tecken på att politiken tar barnens perspektiv på allvar. Redan på 80-talet drev Barnläkarföreningen frågan om att låta föräldrar ombudsrösta, för att på så sätt lyfta de angelägna orättvisorna i samhället och bättre få bukt med situationer som leder till ohälsa hos barn och ungdom. Även flera statsvetare drev frågan och lyfte risken med ett samhälle som får fler i åldersspannet 70-90 år, medan individerna mellan 0–18 (ca två miljoner individer) inte har någon representation alls i det demokratiska samhället. De vann inget gehör för sina strävanden.

Nu pratas det ibland om att sänka rösträttsåldern. Det kan ses som ett mindre bra förslag eftersom man i undersökningar som gjorts kommit fram till att ungdomar upp till 21 år har låg politisk mognad. Man är som mest kompetent att göra politiska val vid 30 till 70 års åldern, vilket talar **mot** att sänka rösträttsåldern och **för** att låta föräldrar ombudsrösta.

En grundtanke i en demokrati är att den som bor i ett land ska vara med och tycka till om hur landet ska styras. En medborgare = en röst. De som i vårt samhälle har möjlighet att rösta kallas ”demos” (de som har rätt till att rösta i ett land) i Sverige, alltså de som är 18 år och däröver. Den som är ”demos”, men som inte själv kan rösta på grund av olika funktionsvariationer eller av andra skäl, får ha en person som hjälp att ombudsrösta. Jag anser att det är anmärkningsvärt att individer/personer/medborgare under 18 år inte har en politisk röst i vårt demokratiska samhälle.

Tanken med den här motionen är att Vänsterpartiet ska arbeta för en reform som ger alla barn rösträtt från att de föds. Eftersom barnet inte har kompetens att rösta blir det föräldrarnas/vårdnadshavarnas ansvar att använda barnets röst i de politiska valen. Demokratins grundidé är också att den som är underställd kollektiva beslut ska ha möjlighet att delta i dem och påverka, men eftersom barnen saknar kompetens att välja så blir det föräldrarnas ansvar, på samma sätt som föräldrar i många andra situationer gör val för sina barn utifrån vad de anser är det bästa för barnet. Barn är på många sätt underställda kollektiva beslut under hela sin uppväxt i till exempel förskola, skola, vård och omsorg. På det här sättet kan barnens röster påverka det samhälle som de ingår i. Hur det rent praktiskt ska ske måste förstas utredas men att alla barn när de föds ses som individer med en politisk röst är viktigt och att vårdnadshavarna får använda den på det sätt som de tycker gagnar barnet på bästa sätt.

Alla svenska barn får en politisk fostran i skolan. I årskurs 6 ska de för att nå godkänt betyg i ämnet samhällskunskap ha grundläggande kunskaper om demokrati och mänskliga rättigheter och man kan därför förvänta sig att många barn har åsikter i frågan och att den politiska medvetenheten stärks genom den här reformen. Förhoppningsvis överlåter föräldern röstförandet till barnet tidigare än när hen uppnått 18 år, om man ser att barnet är moget för att ta eget ansvar för sin röst.

Konsekvenser för barnfamiljerna

Högre politisk medvetenhet, både för barn och föräldrar, eftersom man kan räkna med att det blir diskussioner i familjen när det blir aktuellt att välja vilket parti som bäst tar tillvara barnets rättigheter.

Konsekvenser för politikerna

Alla politiska partier får större fokus på barnens rättigheter. Det finns lagstadgat krav på det i Barnkonventionen men kraven behöver stärkas och tydliggöras.

Politiska partier kommer att ge större fokus på barnfamiljer eftersom det är två miljoner fler röster som står på spel. Barnfamiljer blir en mer angelägen väljargrupp.

Konsekvenser för samhället i stort

Vitaliserad politisk debatt. Äldre barn blir mer engagerade om de kan påverka på riktigt.

Allmänpolitik Motioner A

Det politiska röstningssystemet måste förstås ändras för att anpassas till att barnens röster också ska inkluderas.

Om föräldrar får ombudsrösta stärks väljarnas kompetens, till skillnad om rösträttsåldern sänks. Undersökningar visar (som beskrivs ovan) att man är som mest kompetent att göra politiska val mellan 30 till 70 års ålder.

Risken för ”gerontokrati” (nationell förgubbning) minskar, d.v.s. att för stor tyngd läggs på frågor för äldre medborgare eftersom den väljarkåren är störst. Den person som har rösträtt ser i första hand till sina egna intressen. Trots att många menar att de även röstar för att få ett samhälle som är bra för barnen så kan vi se, när vi tittar bakåt, att vi har röstat fram en politik som mycket lite tar hänsyn till att vi bör sträva efter ett hållbart samhälle för våra barn. Många barn och ungdomar mår idag dåligt och har svårt att känna framtidstro.

Klimatpolitiken får större tyngd. Barnen är de som i framtiden får ta konsekvenser av nuvarande politik så därför är det angeläget att ge dem större möjlighet att påverka.

En mer ansvarsfull satsning på förnyelsebara energikällor och ett stopp för planering av kärnkraft som ger svåra problem med kärnavfall för våra kommande generationer att hantera.

Ett samhälle med stort fokus på barn och ungdom blir ett bättre samhälle för alla, eftersom satsningar på barn och unga också kommer andra individer i samhället till del.

Rösträtt för barn kan innebära att samhället förändras i positiv riktning på liknande sätt som när kvinnor fick rösträtt. En stor grupp på ca två miljoner inkluderas i demokratin.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tar det här demokrati- och reformförslaget på allvar och fortsätter att utreda vilka konsekvenser det får för samhället

Anita Margareta Svantesson, Bollnäs

A 108 Enskild

Statsskick

Demokratiska principer måste alltid vara det rådande på alla nivåer i samhället. Att ämbeten går i arv går inte ihop med demokratiska principer, det främjar enbart ett godtyckligt synsätt. Att Sveriges högsta ämbete dvs. statschef skall utses utifrån demokratiska principer måste vara självklart.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att det tillsätts en arbetsgrupp som utreder hur Sverige kan ändra statsskick till republik

Peter Mikael Blom, Karlstad

A 109 Enskild

Gängrekrytering

Genom samverkan med civilsamhället och uppsökande verksamhet kan samhället förhindra att fler barn förloras till gängen. För detta behövs samverkan mellan kommunernas förvaltningar, näringslivet och civilsamhället där civilsamhället blir en aktiv part i det brottsförebyggande arbetet.

I stället för straff rikta in sig på positiva förebyggande metoder såsom uppsökande verksamhet med stöd åt unga i riskzonen med insatser efter skoltid. Att skolan får förutsättningar att arbeta med kompensatoriska insatser så att unga känner sig som en del av samhället och ges stöd för att inte hamna i utanförskap genom att klara av grund och gymnasieskola

Efterfrågan på barn som arbetskraft främst uppstår inom narkotikahandeln. I Barnkonventionens artikel 33 anges att staten ska ”förhindra att barn utnyttjas i den olagliga framställningen av och handeln med [narkotika]”.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet initierar att utreda i vilken utsträckning som respektive kommun gör insatser för att förebygga och därmed undvika gängkriminalitet samt hur ett socialistiskt alternativ ser ut och kommer dit

Curt Benckert, Linköping

A 110 Enskild

Den ekonomiska situationen för häktade

I Sverige kan man bli häktad med fulla restriktioner och därmed inte kontakta någon på utsidan. Det kan hända även om man i senare skede bedöms vara oskyldig. I ett sådant läge kan saker som att betala hyra och andra räkningar vara tämligen svårt. Det särskilt om man inte har någon på utsidan som självklart tar tag i det hela. Att skaffa en bostad i Sverige idag är inte alltid lätt, särskilt inte om man underlåtit att betala hyra tidigare. Och om man som häktad underlåter att betala sin hyra är sannolikheten att man blir vräkt stor. När man sedan släpps blir kostnaden för samhället stort.

Samhället skulle spara mycket lidande och oro om man, i den mån den häktade inte själv löser hyreskostnaden och andra löpande kostnader som inte kan sägas upp, står för kostnaden mot att den upptas som skuld för den häktade. Det skulle innebära att häktade, under häktningstiden, inte skulle bli vräkta för att de inte betalat räkningar de inte har fysisk möjlighet att betala.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen lyfter att häktade ska få praktiskt stöd att betala nödvändiga räkningar och i den mån de på grund av häktningen inte har monetära resurser att klara dessa stöd av staten i form av lån för dessa under tiden för häktning

Jesper Berglund, Backa

A 111 Enskild

För en progressiv och rättvis könstillhörighetslag

Med beaktande av de utmaningar och hinder som transpersoner runtom i världen står inför idag föreslår jag därför att Vänsterpartiet aktivt arbetar för en ny och mer inkluderande könstillhörighetslag. Den nuvarande lagstiftningen kring könstillhörighet är inte bara föråldrad utan även otillräcklig för att skydda och upprätthålla transpersoners rättigheter och värdighet. En progressiv reform av könstillhörighetslagen är avgörande för att säkerställa jämlikhet, rättvisa och respekt för alla människors självbestämmande och identitet.

Den nya lagen bör syfta till att möjliggöra en juridisk könsändring genom en enkel och respektfull process, utan krav på medicinska ingrepp eller diagnoser. Den bör också stärka stödet och skyddet för transpersoner, särskilt unga transpersoner, inom hälso- och sjukvården utan att begränsa denna ytterligare.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet tar ställning för en omfattande reform av könstillhörighetslagen med målet att förenkla och göra processen för juridisk könsändring mer inkluderande och respektfull

Mia Mulder, Sollentuna

A 112 Enskild

För en progressiv och rättvis könstillhörighetslag del 2

Se A 111

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att avskaffa kravet på kontakt med sjukvården och diagnoser som förutsättningar för juridisk könsändring

Mia Mulder, Sollentuna

A 113 Enskild

För en progressiv och rättvis könstillhörighetslag del 3

Se A 111

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet förbinder sig att stärka och utvidga rättigheterna och skyddet för transpersoner inom alla samhällssektorer, med särskilt fokus på hälso- och sjukvård

Mia Mulder, Sollentuna

A 114 Vänsterpartiet Fyrbodäl, Vänersborg

Motion gällande att aktivt arbeta för att riksdagen åter börjar efterleva skr. 2011/12:56, avseende att arbeta för att vitboken om romer åter börjar tryckas

Vänsterpartiet har en stolt historia av att ha arbetat för romers mänskliga rättigheter, där vi alltid varit i framkanten i arbetet mot antiziganism och exempelvis lade dåvarande kulturutskottets ordförande, partikamrat Siv Holma, fram förslag år 2009 avseende en samlad dokumentation om övergrepp mot romer. Riksdagen röstade bara två år efteråt för en långsiktig strategi för romsk inkludering (skr. 2011/12:56), där en vitbok om romer var själva grundstommen för riksdagens 20-åriga arbete för romsk inkludering. Vitboken släpptes år 2014 men har vid okänd tidpunkt slutats att tryckas utan att det finns ett beslut på tjänstemannanivå eller politiskt. Att vitboken inte går att spridas för att förmedla kunskap om antiziganism i Sverige, gör att romer fortsätter att bli beskyllda för sitt utanförskap på grund av okunskap om romer.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt arbetar för att vitboken om romer åter börjar tryckas (Den mörka och okända historien - Vitbok om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet, Ds 2014:8) och att

Vänsterpartiet för bästa spridning av vitboken börjar arbeta för att den tas in under Forum för levande historia

A 115 Enskild

Samiska flaggan

Sverige har en kolonial historia av olika övergrepp mot samer: tvångsförflyttningar, rasbiologi, assimilieringspolitik, politisk diskriminering, medicinska övergrepp och stöld av samisk mark. Denna historia gör sig påmind än i dag när det gäller osynliggörande av samisk mark, kultur och mänskliga rättigheter.

Föreslår kongressen besluta

att samiska flaggan ska hissas i Sveriges kommuner för att markera bemarkelsedagar eller samiska begivenheter. Det finns elva officiellt stadgade samiska flaggdagar. Samernas nationalsång ska naturligtvis spelas på nationaldagen. Alternativt att samiska flaggan får en egen flaggstång och alltid är hissad

Maja Lanka, Helsingborg

A 116 Enskild

Samernas rättigheter

Idag glöms urfolksperspektivet bort alldeles för ofta när viktiga beslut fattas.

Sverige har en kolonial historia av olika övergrepp mot samer: tvångsförflyttningar, rasbiologi, assimilieringspolitik, politisk diskriminering, medicinska övergrepp och stöld av samisk mark. Denna historia gör sig påmind än i dag när det gäller osynliggörande av samisk mark, kultur och mänskliga rättigheter.

Urfolk har speciella rättigheter som delvis skyddas genom ILO:s Konvention om ursprungsfolk och stamfolk, (ILO-169) och FN:s urfolksdeklaration. Sverige har inte anslutit sig till ILO-konventionen 169, men förbundit sig att följa FN:s urfolksdeklaration.

Föreslår kongressen besluta

att ILO 169 om ursprungsfolk och stamfolk ska ratificeras

Maja Lanka, Helsingborg

A 117 Enskild

Samernas rättigheter

Sverige har en kolonial historia av olika övergrepp mot samer: tvångsförflyttningar, rasbiologi, assimilieringspolitik, politisk diskriminering, medicinska övergrepp och stöld av samisk mark. Denna historia gör sig påmind än i dag när det gäller osynliggörande av samisk mark, kultur och mänskliga rättigheter.

Föreslår kongressen besluta

att den svenska regeringen i enlighet med urfolksdeklarationen bland annat ger det samiska folket inflytande och makt i saker som berör dem, slutar exploatera samisk mark utan fritt, informerat

förhandssamtycke och klimatomställer på ett sätt som är snabbt, rättvist och som bygger på samisk kunskap och respekterar samers rättigheter

Maja Lanka, Helsingborg

A 118 Vänsterpartiet Göteborg

Förbjud försäljning av fyrverkerier till allmänheten!

För varje år som går så är det fler och fler som höjer sina röster mot försäljningen och skjutandet av fyrverkerier. Faktum är att det är rätt dumt att fortsätta tillåta försäljning av fyrverkerier till allmänheten av väldigt många olika anledningar.

Anledningarna sträcker sig från att det är farligt och kan orsaka bränder och bortsprängda fingrar när oerfarna eller påverkade personer hanterar fyrverkerier på ett felaktigt sätt, till att det är väldigt dåligt för miljön. Utöver det så finns det många som upplever ett starkt obehag när det skjuts fyrverkerier. Detsamma gäller många djur som blir väldigt rädda.

Slutligen så bör man också nämna möjligheten att använda fyrverkerier som vapen. Då det ändå är sprängämnen som vi faktiskt pratar om, är det ganska märkligt att det är tillåtet att sälja fyrverkerier till allmänheten och tillåtet för allmänheten att skjuta fyrverkerier. Andra vapen som till exempel knivar, pepparsprej eller tasers regleras avsevärt mycket hårdare än fyrverkerier och får inte användas i allmänhet, inte ens i eget försvar. Vi menar därför att det är dags att införa ett förbud på försäljning av fyrverkerier till allmänheten och överlåta fyrverkerierna till utbildade pyrotekniker.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för lagstiftning som enbart tillåter utbildade pyrotekniker att skjuta fyrverkerier, samt förbjuder försäljning av fyrverkerier till allmänheten

A 119 Enskild

Flytta över huvudmannskapet från kyrkan till kommunerna

I Sverige är det Svenska Kyrkan som till största del har huvudmannskapet för att administrera och upplåta lokaler till begravingar ceremonier. Undantaget är kommunerna Stockholms stad och Tranås. Dock har det de senaste åren framgått med all tydlighet att Svenska Kyrkan inte sköter sitt huvudmannskap på ett tillfredställande sätt.

Idag är knappt hälften av alla som bor i Sverige medlemmar i Svenska Kyrkan. Och ändå är det Svenska Kyrkan man måste vända sig till. Det är många med andra trosinriktningar som får sämre tider på dagen, eller får höra att det inte finns någon möjlighet att tillgodose den avlidnes önskningar såsom att exempelvis få ligga med huvudet mot Mecka eller få ligga i jungfrulig mark. Istället hänvisas de runt till andra pastorat för att till slut kanske få möjlighet till en kistbegravning på traditionellt vis i någon av våra huvudstäder.

Jag anser inte att det är rimligt varken att anhöriga ska behöva åka två, tre timmar för att besöka en grav eller att de mindre pastoraten skyfflar över ansvaret på storstäderna. Även de som valt en borglig begraving brukar behandlas styvmoderligt.

En annan aspekt på det här är att alla vuxna människor som bor och är skrivna i Sverige betalar en speciell skatt för att kunna få den begraving man önskar (dock inte utomlands). Begravningskatten blev för ett antal år sedan enhetlig över landet i utjämnings syfte för att det så klart är dyrare för mindre pastorat än för större. Idag ligger begravningsavgiften på 27,7 öre, undantaget Stockholm och Tranås som inte ingår.

Dock är inte de här pengarna öronmärkta på ett tillfredställande sätt. Får pastoraten ett överskott kan det användas till den verksamhet de så önskar. Det innebär i praktiken att om du inte är troende, gått ur Svenska Kyrkan och vill ha en borglig begravning så kan du utan att veta om det vara med att finansiera kyrkans barntimme eller konfirmationsverksamhet i låt säga Mönsterås.

För Vänsterpartiet borde det vara en självklarhet att inte vilja stödja ett huvudmannaskap som styrs av en trosinriktning som knappt halva befolkningen bekänner sig till och dessutom behandlar alla som inte är medlemmar sämre.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att flytta över huvudmannaskapet för begravningar från kyrkan till kommunerna

Sara Stenudd, Älvsjö-Fruängen

A 120 Enskild

Allmänpolitisk motion om barns rätt

Varje barn har rätt till en uppväxt på lika villkor med möjlighet att vara delaktig och ha inflytande över sitt liv.

Vår syn på barn präglar hur vi tänker och agerar i frågor som rör dem. Att se barn som kompetenta människor, aktörer, som ska vara delaktiga i frågor som rör deras liv är en förutsättning för att vi vuxna ska ge barn rätt till inflytande, delaktighet och makt över sin situation. Utan denna syn finns en risk att barn aldrig tillfrågas eller ges möjligheten att påverka sina liv.

Barnrättighetsutredningen definierar begreppet *barnrättsbaserat synsätt* som att varje barn ska erkännas, respekteras och skyddas som rättighetsbärare med en individuell personlighet, egna behov och intressen samt personlig integritet. Varje barn ska ges möjlighet att få information, kunna uttrycka sina åsikter, och vara delaktiga utifrån sin förmåga.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet aktivt ska arbeta för att stärka barns rättigheter. Vi ska ha ett barnrättsbaserat synsätt och gå före i frågan om barns rättigheter. Vi ska fortsätta arbetet med att förverkliga barnkonventionen och principen att i varje läge se till barnets bästa. Barnkonsekvensanalyser ska göras tidigt i våra och samhällets övriga beslutsprocesser. Alla barns delaktighet och möjlighet att få yttra sig, oavsett förutsättningar, bakgrund och förmåga ska ses som en självklarhet, i beslut som påverkar dem. Barns rättigheter utgör en grund till kampen för jämlikhet, rättvisa och frihet för alla

Åsa Levin, Haninge, Petar Kotljarevski, Haninge, Patrik Olofsson, Haninge, Dali Kovacevic, Haninge, Sofia Abukar, Haninge, Felix Elfström, Haninge, Göran Johansson, Haninge, Liv Zetterberg, Umeå, Marek Lakatos, Malmö, Alexandra D'Urso, Uppsala, Katja Laine, Eslöv, Alfonso Allende, Malmö, André Ergin, Flen, Monica de Santa Cruz, Kungsholmen

A 121 Enskild

Stärka lagstiftningen kring besittningsrätt för våldsutsatta med barn

I en vardag där en våldsutsatt och barnen i familjen blir utsatta för våld är risken stor att den våldsutsatta stannar kvar i relationen och boendet då hen inte har möjlighet att flytta till ett nytt boende. Det blir en ond cirkel där våldsutsatta många gånger behöver flera försök i att flytta från våldsutövaren innan flytten blir permanent. Risken är att den våldsutsatta och barnen skadas på flera sätt under den processen. Det är skadligt

för barn att växa upp i hemmiljöer där våld förekommer mellan familjemedlemmar. Det dödliga våldet när det gäller våldsutsatta i nära relationer ökar och med det ökar även riskerna att barn växer upp utan tillgång till sina föräldrar.

Att stärka lagstiftningen kring de våldsutsattas rätt att bo kvar i gemensamma boenden är ett sätt att inte behöva rycka upp barn från deras boende. Med stärkta rättigheter kan samhället bättre ge ett stöd på hemmaplan för den våldsutsatta och barnen utan att hen behöver börja om deras liv på ny plats.

Föreslår kongressen besluta

att stärka lagstiftningen så att våldsutsatta med barn ska få större möjligheter att bo kvar i det gemensamma boendet, för att minska behovet av att behöva flytta eller rymma undan från våld av våldsutövaren mot hen själv och barnen

Romulo Vladimir Leif Åsbrink López, Solna

A 122 Vänsterpartiet Uppsala län, Eslöv, Linköping, Uppsala, m.fl.

Försvarsanslag grundad på kvalificerad och självständig omvärldsanalys

Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022, närmast jämförbar med Hitlertysklands överfall på Polen i september 1939, chockade den nära omvärlden. Skulle Moldavien och Baltikum bli nästa offer? Och vilka står därefter på tur? I det läget var det förståeligt att riksdagen i panik enades om att drastiskt höja försvarsanslagen.

Men efter mer än ett och ett halvt års krig kan vi konstatera att den ryska krigsmaskinen inte är så slagkraftig som befarat. Attackerna mot Kiev och Charkiv, Ukrainas två största städer, har framgångsrikt slagits tillbaka och drygt 80 procent av landets territorium kontrolleras nu av den ukrainska armén. Beslagtagn rysk krigsmateriel visar sig påfallande ofta vara ålderstigen.

Den ryska invasionsarméns ohyggliga övergrepp på civila vittnar inte om disciplinerade stridskrafter under professionell ledning utan för snarare tanken till terrorgrupper som Boko Haram och al-Qaida. Att föra krig mot ett lands civilbefolkning är ett svårt krigsbrott och de ansvariga kommer förhoppningsvis att lagföras vid Internationella brottmålsdomstolen i Haag.

Av regeringens budgetproposition för 2024 framgår att anslaget för det militära försvar höjs med 29 miljarder från prognosen för 2023 till totalt 119 miljarder kronor 2024, en ökning med 32 procent. Därmed har anslagsnivån fördubblats sedan 2020. Samtidigt höjs anslaget för det civila försvaret med drygt 0,8 miljarder eller en höjning på 14 procent. Det försämrade säkerhetspolitiska läget anges som motivering till denna enorma upprustning. Detta innebär att Sverige redan nästa år uppfyller Natomålet om att satsa två procent av BNP på försvaret, något som endast en fjärdedel av Natoländerna gör.

Även Vänsterpartiet ställer sig bakom denna kraftiga upprustning av det militära försvaret, vilket framgår av partiets budgetförslag där man utan motivering accepterar regeringens försvarsbudget och därmed Natos krav på två procent av BNP.

Men varför ska vi låta försvarsbudgetens storlek bestämmas utifrån en godtycklig siffra kopplad till den ekonomiska aktiviteten i landet istället för att låta behoven styra?

Sverige behöver en kvalificerad och självständig omvärldsanalys, som tar hänsyn till viktig ny kunskap som att vi hittills påtagligt överskattat den ryska stridsförmågan. Det duger inte att ensidigt förlita sig på Natonära tankesmedjor som Atlantic Council. Denna omvärldsanalys bör även beakta att Sverige inte ligger inom den ryska s.k. ”intressesfären”.

Natoländernas sammantagna försvarsbudget är, enligt fredsforskningsinstitutet SIPRI, mångfaldigt större än Rysslands och enbart de europeiska Natoländerna satsar sammantaget avsevärt mer på försvaret än vad

Ryssland förmår. En viss korrigerig av dessa siffror kan vara på sin plats med tanke på att Ryssland av hävd döljer en del försvarsutgifter under civila budgetposter, liksom att det lägre kostnadsläget gör det billigare än i väst att producera krigsmateriel. Men Natosidans resursövertag är så massivt att även en viss korrigerig av officiell rysk försvarsstatistik inte mer än marginellt förändrar helhetsbilden. Rysslands förhållandevis begränsade ekonomi, med en BNP bara tre gånger större än Sveriges, sätter tydliga gränser för landets försvarssatsningar.

Hur ökar vår säkerhet av att detta massiva försprång ytterligare utökas? Vore det inte klokt att satsa några av försvarsbudgetens 119 miljarder på sådant som ökar vår säkerhet i bred mening såsom klimatanpassning, en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel, fler vårdplatser och att stoppa gängvåldet?

I slutändan måste miljardrullningen till militären betalas. Risken är överhängande att våra redan hårt pressade välfärdssystem ytterligare utarmas för att finansiera upprustningen. Något som i sin tur hotar att driva på utvecklingen från skatte- till försäkringsfinansierad välfärd, från behovsstyrd till plånboksstyrd sjukvård, utbildning med mera. Ja hela den svenska modellen hotas av den Natoleda tsunamivågen av militär upprustning som rullar mot oss.

Föreslår kongressen besluta

att anslaget till det militära försvaret ska grundas på en kvalificerad och självständig omvärldsanalys och inte underordnas Natos planeringsmål om två procent av bruttonationalprodukten

Valter Mutt, Angered, Stig Henriksson, Vantör, Kalle Ohlsson, Majorna, Jack Ljunggren, Kortedala-Gamlestan-Bergsjön, Åke Ericsson, Nacka

A 123 Hammarby-Skarpnäck, m.fl.

Dumpa tvåprocentsmålet – häng inte med i krigshetsen!

I mars 2022 gjorde Vänsterpartiet en helomvändning i dess försvarspolitik när man plötsligt ställde sig bakom det s.k. tvåprocentsmålet, dvs. målet att två procent av Sveriges BNP ska läggas på försvaret. Det kommer innebära nästan en fördubbling av försvarsbudgeten och är händelsevis också den nivå som Nato rekommenderar sina medlemsländer att ligga på.

Samma månad gick Vänsterpartiet också ut med ett förslag om att lånefinansiera klimatsatsningar på en procent av BNP. Det blir aningen ironiskt då försvaret står för en stor del av landets utsläpp. Exakt hur stor del är hemligstämplat, men föreningen Svenska Freds uppskattar exempelvis att enbart transporterna inom försvaret motsvarar en tredjedel av inrikesflyget. Innebörden blir därmed att Vänsterpartiet förespråkar att vi ska lägga dubbelt så mycket på försvaret som på klimatet, samtidigt som utsikterna för att möta klimatmålen blir allt mer avlägsna. Det är en fördubbling av försvarsbudgeten samtidigt som vår välfärd går på knäna.

Den här kovändningen skedde till råga på allt endast en månad efter en kongress som antog följande formulering i valplattformen: "Vänsterpartiet anser att Sverige ska vara en röst för fred och rättvisa, inte för ökad militarisering."

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska dra tillbaka stödet för tvåprocentsmålet. Vänsterpartiet ska ta fram en självständig analys av hur mycket Sverige behöver spendera på försvaret, med ett fokus på civilförsvaret för att bättre kunna möta klimatkatastrofer och pandemier, och med betoning på avspänning, inte upptrappning. Hänsyn ska också tas till de klimatutsläpp som försvaret genererar

Lova Marcusdotter, Birka-Vasa, Monica De Santa Cruz, Kungsholmen, Patricia Olsson Escalante, Malmö, Berit Sjögren, Värmdö, André Ergin, Flen, Alexandra D'Urso, Uppsala, Thea Holmlund, Hägersten, Suzan Afshar, Järfälla, Gunilla Ryd, Malmö

A 124 Vänsterpartiet Västerbotten, Umeå

Motion om allmän välfärdsplikt

Kommuner och regioner befinner sig i en väldigt utsatt situation. Det råder en akut personalbrist i många av välfärdens verksamheter och över 100 000 lärare, sjuksköterskor, undersköterskor och andra välfärdsarbetare har valt att lämna sina yrken. Sjukskrivningarna bland kommunanställda är drygt 70 procent högre än bland privatanställda och de närmaste sju åren behöver kommuner och regioner anställa svindlande 410 000 personer. Fram till 2031 beräknas 169 000 sysselsatta tillkomma på svensk arbetsmarknad, vilket inte på långa vägar räcker för att möta personalbehovet i välfärden.

Samtidigt som det finns stora behov av arbetsmiljöförbättringar och gynnsammare villkor i många välfärdsyrken finns det inte tillräckligt med kollegor för att genomföra dessa och trots att det finns många positiva aspekter av välfärdsjobben är bilden i media oftast ensidigt negativ, vilket ytterligare försvårar personalförsörjningen. Det är en situation som är svår att lösa.

För att kunna bryta den negativa utvecklingen som gör det allt svårare att bemanna välfärdens verksamheter behövs det stora reformer för att förbättra situationen för anställda, som avskaffandet av delade turer och arbetstidsförkortningar. Men dessa reformer förutsätter ett omfattande inflöde av anställda för att avlasta ordinarie personal.

Därför föreslår vi att Vänsterpartiet ska verka för ett införande av en allmän välfärdsplikt efter gymnasiets sista år. Välfärdsplikten skulle utgöras av en årslång utbildning och tjänstgöring i den offentliga välfärdens verksamheter, där personlig lämplighet, intresse men också det offentliga behov avgör arbetsplats.

För att i kristider kunna bemanna viktiga kärnverksamheter inom exempelvis polis, sjukvård och räddningstjänst utreds nu en aktivering av en s.k. civilplikt. Civilpliktens huvudsakliga syfte är att skapa en reservstyrka för tjänstgöring i akuta lägen. Det är någonting som kan visa sig vara värdefullt när katastrofen är ett faktum, men det är inte i sig en lösning på den akuta personalkris som välfärden står inför även i fredstider.

Välfärdsplikten bör, till skillnad från den civilplikt som nu utreds, inte betraktas som en del av totalförsvaret och bör inte heller ha som omedelbart syfte att förbereda samhällsfunktioner för en kommande kris eller konflikt. Syftet ska snarare vara att stärka bemanningen i den offentliga välfärden och därigenom avlasta ordinarie personal, men också att successivt öka allmänhetens insyn och förståelse för välfärdsverksamheternas utmaningar och behov, såväl som tjusningen i att arbeta med människor. Välfärdsplikten innebär ett skifte där tjänstgöring i exempelvis skolan och omsorgen betraktas som en självklar insats för det gemensamma, och med samma värnplikt som militärtjänstgöring.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att en allmän välfärdsplikt - vilket innebär att unga människor efter fyllda 18 år kallas till tjänstgöring i en offentlig verksamhet som skolan, omsorgen eller sjukvården - utreds som en av möjliga vägar till att höja prestige och kunskapen om välfärdsarbete samt säkra personalförsörjningen och därmed möjliggöra förbättringar av arbetsmiljö och villkor i dessa yrken

A 125 Enskild

Ta polisen på allvar!

Polisen har med sitt våldsmonopol ett stort ok att bära i samhället. Det är en svår uppgift att följa lagar och inte diskriminera. För att åstadkomma detta skulle en bredare representation inom yrket vara önskvärt. För att möjliggöra en ökad representation bland poliser med avseende på såväl klass, etnicitet och kön, som geografi vore en inskolning i likhet med värnplikten en möjlig lösning.

En allmän värnplikt med ett polisspår skulle kunna tillgodose en bred bas av framtida polisstudenter, från olika bakgrunder och med olika politiska åsikter. Det är viktigt att detta säkerställs för att på sikt undanröja polisförakt och för att skapa tillit till ämbetet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiets riksdagsgrupp utreder om dagens allmänna värnplikt skulle kunna inkludera ett spår för polisyeket.

Bore Sköld, Umeå

A 126 Eskilstuna, Flen

Ett konsekvent Natomotstånd

Det står i förslaget till partiprogram att partiet säger nej till Nato-medlemskap. Man röstade också nej i riksdagen.

Men i övrigt har partiet legat ganska lågt när det gäller Natomotståndet. Till exempel alla de förnedrade tureerna för att blidka Turkiets despotiske ledare Erdogan. Och när Turkiet nu igen bombar kurdiska områden i norra Syrien och Irak är partiets röst ganska frånvarande i debatten. Det kan inte vara partiets uppgift att ”inte störa Nato-processen”

Värst av allt är att partiledningen, trots sitt Nato-motstånd, ställt upp mer eller mindre reservationslöst på kravet minst två procent av BNP till militär upprustning för att uppnå det krav Nato ställer. Vad världen behöver är militär nedrustning – inte kapprustning. Det är bara i den militära retoriken och logiken som man blir tryggare ju mer man beväpnar sig.

Menar man allvar med Nato-motståndet måste det följas upp i alla sammanhang. Att man konsekvent fortsätter att kritisera och avslöja vad Nato innerst inne är för något. Ta bara detta att det dominerande Nato-landet USA spionerar på sina Nato-vänner. Det är bara ett par år sedan det avslöjades att USA, via danska kablarna, spionerade på svenska politiker och vapenindustrier. Till och med Stefan Löfven sa att han var upprörd och att detta var oacceptabelt. Detta avslöjande skedde samtidigt som det pågick krigsövningar mellan Sverige och USA där USA fick lära sig att navigera i den svårnavigerade svenska skärgården.

Partiet måste fortsätta driva kritik och motstånd mot Nato även om vi blir medlemmar. Vi ska inte ”gilla läget” och tyst anpassa oss till den militaristiska retoriken som är förhärskande bland hökarna. Det är fredsduvorna som måste bli fler.

Föreslår kongressen besluta

att partiet driver ett konsekvent Nato-motstånd i ord och handling oavsett om vi är medlemmar i Nato eller inte

A 127 Eskilstuna, Flen

Inga utländska militärbaser i Sverige

Det avtal om fördjupat militärt samarbete som undertecknats av försvarsminister Pål Jonsson och USA:s försvarsminister Lloyd Austin innebär att USA får fritt och obegränsat tillträde till 17 svenska militärbaser. Avtalet ger USA ett snabbspår så att man kan agera ”snabbare utan att behöva vänta in beslut från Nato” om man tycker att Nato är för långsamt. Det är således ett avtal som står vid sidan om övrigt Nato-samarbete.

Om avtalet godkänns av riksdagen innebär det ytterligare militär upptrappning och att Sverige i ännu större utsträckning kommer att betraktas som måltavla av den lede fienden. Dessutom står det i avtalet att amerikanska militärer inte ska lyda under svensk lag utan under USA:s lagar.

Vi har redan sett exempel på hur USA-soldater brutit mot svensk lag genom att vid örlogsbesök i Stockholm gått på lägenhetsbordell där de utnyttjat prostituerade kvinnor från Ukraina. De ertappades av svensk polis bokstavligen talat med byxorna nere. Det slutade med att de efter polisförhör, där de erkände, kördes tillbaka till den amerikanska jagaren USS Forrest Sherman av amerikansk militärpolis, som om ingenting hänt.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet i riksdagen säger nej till avtalet som ger USA obegränsat tillträde till svenska militärbaser

A 128 Enskild

Lagstadga Sverige som kärnvapenfri zon

Den senaste tidens militära upptrappning är mycket oroande och farlig. Sverige har hamnat i en försvarsstrategisk rävsax. Vår region, Västernorrland, hamnar i skottelden mellan Ryssland och USA/Nato. Satsningen på en militäranläggning i Sollefteå var ingen slump, utan skedde på uppdrag av USA/Nato.

Nato har sina militära lager och resurser i Norge/Trondheim för att kunna möta ryssarna, eller anfalla alla som går rakt genom Sverige mot kusten och in i vårt län. Varje självständigt tänkande person måste inse att USA har kärnvapen både i sina B52:or och i sina sjöstridskrafter. Detta vet såklart även ryssarna och de har ca 6 000 strategiska kärnvapen, redo att användas mot oss. Om vi i lag beslutat att det inte får finnas kärnvapen inom vårt lands gränser, så blir det svårare för fiender att använda kärnvapen mot oss. Skulle de ändå välja att göra det, så är det ändå kört för vår region och vårt land. Dom länder eller områden som tvingas härbärgera dessa domedagsvapen blir naturligtvis själva ett mål för samma vapen.

Som nation fick vi inte ta ställning till Natomedlemskapet, utan beslutet togs snabbt och utan folklig förankring på ett mycket odemokratiskt sätt av sossar och borgare. Att inte anta en lag mot kärnvapen vore ett ytterligare övergrepp på det svenska folket. Sverige behöver ansluta sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och uppmana andra länder att göra detsamma. Vänsterpartiet borde agera med motioner som kräver Sverige som en kärnvapenfri zon, i riksdagen likväl som i varje kommun och region.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet driver kravet att Sverige omedelbart instiftar en lag som förbjuder kärnvapen på svenskt territorium i freds- och krigstid, vilket även inkluderar de eventuella utländska militära baserna i Sverige

Lars-Gunnar Hultin, Härnösand

A 129 Vänsterpartiet Sörmland, Eskilstuna

Om kampen mot kärnvapen

Man talar ibland om krigets lagar. Att det finns saker som är förbjudet i krig. Till exempel tortyr. Men användande av vissa vapen strider också mot krigets lagar. Det gäller bland annat kemiska och biologiska vapen, klusterbomber, bomber med utarmat uran och en del andra vapen. Men när det gäller det värsta av dem alla, kärnvapen, ryms dessa märkligt nog inom krigets lagar. Och nu ska Sverige till och med ingå i en militärpakt som bygger på kärnvapendoktrinen. Ett Nato-medlemskap innebär att det i praktiken blir locket på när det gäller svenskt kärnvapenmotstånd. Att den svenska rösten kommer att tystna.

När FN 2017 röstade om att anta konventionen om kärnvapenförbud var Sverige ett av de länder som röstade ja. Men efter beslutet om Nato-medlemskap har Sverige ändrat ståndpunkt genom att nu vägra ratificera FN-konventionen. Inget Nato-land har undertecknat konventionen. Sverige står nu i skamvrån som ett av de länder som vägrar ta klar ställning mot kärnvapen.

Vänsterpartiet måste vara en av de röster som fortfarande driver på för ett förbud av kärnvapen. Partiet ska stå sida vid sida med Svenska Läkare mot Kärnvapen, tecknaruppropet Nej till Kärnvapen och Nato och alla andra som vill förbjuda detta fruktansvärda vapen.

I riksdagen motionerar partiet om att Sverige undertecknar och ratificerar FN-konventionen om kärnvapenförbud. I samband med debatter och utfrågningar driver partiet frågan om kärnvapenförbud.

Föreslår kongressen besluta

att partiet parlamentariskt och utomparlamentariskt konsekvent driver frågan om kärnvapenförbud även om vi är medlem i Nato

A 130 Hammarby-Skarpnäck, m.fl.

Vänsterpartiet ska inte vara för vapenexport

Det har kommit till vår kännedom att de "politiska prioriteringarna" inför EU-valet, dvs vår valplattform inför EU-valet som antogs av partistyrelsen i december men som vid skrivande tidpunkt inte skickats ut till medlemmarna, innehåller en skrivning om att vi ska verka för ännu mer vapenexport till Ukraina. Att exportera ännu mer vapen är inte vägen framåt för fred, därav anledningen till att vårt gällande partiprogram explicit innehåller den enkla formuleringen "Svensk vapenexport ska avvecklas." Dessutom blir gränsdragningen ytterst subjektiv. Till vilka ska vi skicka vapen? I vilket syfte? Vad är slutmålet med vapenexporten och hur säkerställer vi att det inte bidrar till att trappa upp krig ännu mer?

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet inte ska driva eller godkänna vapenexport till något land, på något vis, eller i något sammanhang

Alexandra D'Urso, Uppsala, Nadja Al-Malki Gunnarsson, Farsta, Katja Laine, Eslöv, Monica de Santa Cruz, Kungsholmen, Berit Sjögren, Värmdö, André Ergin, Flen, Thea Holmlund, Hägersten, Suzan Afshar, Järfälla

A 131 Linköping, Norrtälje, m.fl.

Fredsdepartement

När konflikter och spänningar ökar ropar ekonomiska och politiska makthavare reflexmässigt på mer vapen och hårdare tag. Våld framhålls som den enda vägen till mänsklig säkerhet. Internationellt gäller militär upprustning och konfrontation. Nationellt satsas hellre på hårdare straff och allmän repression än att förebygga brottslighet genom satsningar på exempelvis skola och socialtjänst.

Rädda människor faller lätt offer för ett livsfarligt "vi och dom"-tänkande. Den som ifrågasätter krigslogiken avfärdas som naiv eller utpekas som något slags landsförrädare. Mönstret känns igen, från exempelvis tiden innan första världskriget. Då som nu finns ett militärindustriellt komplex som underblåser människors rädsla och driver på krigshetsen. Några få kan tjäna stora pengar på kapprustningen, på alla andras bekostnad. Krig är katastrofer både direkt och indirekt. Utöver lidande, död och förstörelse slukar krig enorma resurser som hade behövts till nyttiga ändamål. Zäta Höglund, Hannes Sköld och Fredrik Ströms kampskrift mot militarismen, *Det befästa fattighuset*, från 1913 är tyvärr fortfarande högaktuell. Den massiva militära upprustning som pågår i Sverige står i bjärt kontrast till den samtidiga nedrustningen av välfärden. Sverige

får inte bli ett befast fattighus. Vansinnesfärden mot avgrunden måste stoppas. Vi i Vänsterpartiet har ett ansvar att ta upp våra föregångares kamp mot militarismen.

De militära lösningarnas logik företräds av försvarsdepartement och krigsministerier i så gott som samtliga av FN:s medlemsstater. Det är högt på tiden att artikel 2 i FN-stadgan, som ställer krav på varje medlemsland att lösa konflikter utan våldsanvändning, växlas ut i praktisk handling. Sverige skulle kunna bidra till detta genom att inrätta ett särskilt fredsdepartement.

I USA motionerar kongressledamöter återkommande om att inrätta ett *Department of Peacebuilding*. Det senaste förslaget av Barbara Lee, inlämnat 2023, fick stöd av ytterligare 40 ledamöter. Tanken är att det nya departementet skulle ansvara för att främja förebyggande och lösning av konflikter med ickevåldsmetoder, både nationellt och internationellt, i samarbete med regionala och lokala aktörer. En viktig uppgift skulle vara att samla in och sprida kunskap om alternativ till militär och annan våldsanvändning. Lee tar upp ett brett spektrum av hot mot mänsklig säkerhet som behöver beaktas och understryker att förebyggande av våld har visat sig vara mycket kostnadseffektivt. Därtill framhåller hon vikten av att påverka normer och värderingar, att bygga en fredskultur, där utbildning genom hela skolgången har en nyckelroll. Därtill skulle en fredsakademi, motsvarande existerande militärakademier, inrättas. Våld i landet, inte minst skjutningar, skulle förebyggas genom metoder och program som utvecklas tillsammans med de berörda. Tolerans och respekt för alla grupper i samhället, oavsett etnicitet, sexuell läggning och andra olikheter ska främjas. Vidare skulle departementet driva på för nedrustning, särskilt av kärnvapen, och spela en viktig roll inom utrikespolitiken som motvikt mot Pentagon och hjälpa till att styra om USA:s relationer med omvärlden i en fredligare riktning. Fredsministern skulle arbeta tillsammans med utrikes- och försvarsministrarna och ingå i det nationella säkerhetsrådet. Detta lagförslag kan utgöra en utgångspunkt för diskussioner i andra länder, som Sverige, om ett fredsdepartements och en fredsministers möjliga uppgifter.

Det perspektiv som en sådan minister förväntas kunna bidra med, till exempel genom sina kontakter med världens freds- och konfliktforskare, borde kunna bidra till att regeringar och parlament i såväl större som mindre länder ska hitta bättre alternativ än att engagera sig i tragiska krig.

Fredsdepartement finns redan i några länder. *Ministry of Justice and Peace* i Costa Rica har fokus på att förebygga våld och främjande av fred inom landet genom satsningar på utbildning, sociala insatser och en kriminalvård som syftar till att rehabilitera människor efter avtjänat straff. Intressant i sammanhanget är att redan 1949 avskaffade landets dåvarande regering dess militära styrkor. Ett uttalat syfte var att frigöra resurser till välfärd, vilket lett till att invånarna erbjuds en förhållandevis god sjukvård och utbildning. Eftersom Costa Rica saknar militärt försvar har det varit nödvändigt att sköta landets internationella relationer genom diplomati och förhandlingar. Costa Rica har spelat en viktig roll i att förhandla fram fredsavtal i Centralamerika och i kampen mot kärnvapen.

I Kanada har socialdemokratiska och gröna partier ställt sig bakom kravet att upprätta ett fredsdepartement. Och när Labour i Nato-landet Storbritannien leddes av Jeremy Corbyn utsågs Fabian Hamilton till skuggminister för fred och nedrustning. I Sverige krävde Folkrikdagen för nedrustning 1982, med 300 deltagande organisationer, ett svenskt fredsdepartement som skulle ha ansvar för nedrustning, kontroll av vapenhandel, omställning från militär till civil produktion, fredsfostran och fredsforskning.

Sverige har genom åren haft olika departement och ministrar, allt utifrån vad som ansetts relevant och viktigt. Det är hög tid att freden ges status och resurser som eget politikområde. Ett fredsdepartement skulle komplettera och balansera utrikes- och försvarsdepartementen. De regeringar som hals över huvud beslutat att driva in Sverige i kärnvapenalliansen Nato och ställa om landet till en krigsekonomi, hade behövt en minister som visat på att mänsklig säkerhet är så mycket mer än skydd mot militära angrepp. Det handlar om sådant som att alla ska ha råd med mat och el, att det finns medicin på apoteken, att vi inte riskerar att dö i operationsköer, att barn får det stöd de behöver i skolan och att polisen kommer när det behövs, oavsett var vi bor, att vi har rent dricksvatten, och åtgärder för att mildra effekterna av klimatförändringen. En fredsminister hade kunnat visa på Costa Ricas exempel, och med stöd av forskning och erfarenhet påpeka att redan de i jämförelse med militärutgifterna försumbara resurser som nu satsas på fredsforskning, diplomati och civila fredskåror gör stor nytta. Vad gäller utrikespolitiken hade hen kunnat påminna om vad den

internationella kommissionen för nedrustning och säkerhet ledd av Olof Palme kom fram till 1982: gemensam säkerhet bygger man med sina potentiella motståndare. Fredsministern hade, med sitt departement som stöd, kort och gott kunnat vara en motvikt till krigslogiken, en förnufts röst i regeringen.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet verkar för att ett fredsdepartement inrättas i Sverige

Valter Mutt, Angered, Jacob Johnson, Uppsala, Anna Bång, Järfälla, Carl Åborg, Uppsala, Catarina Låth, Mariestad, Conny Hansson, Rättvik, Inger Björklund, Majorna, Niclas Hallander, Skövde, Therese Johansson, Järfälla, Nina Labbart, Hudiksvall, Katja Laine, Eslöv, Marianne Berg Ekbohm, Birka-Vasa

A 132 Birka-Vasa

Stärkande av Vänsterpartiets Internationalism genom samarbete med globala vänsterkrafter

I en tid av ökande globala utmaningar är det avgörande att Vänsterpartiet förstärker sitt engagemang för internationalism. Vi anser att samarbetet med andra vänsterkrafter i världen, både politiska organisationer och det civila samhället, är en oumbärlig del av vår politiska identitet. Samarbetet med stater och internationella organisationer, ersätter inte vår grundläggande vänsterinternationalism från ett klassperspektiv.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet stärker sina band med globala vänsterkrafter för att gemensamt adressera ekonomiska ojämlikheter och social rättvisa. Vi ska aktivt främja samarbete med likasinnade grupper och organisationer världen över, och därigenom skapa en starkare och mer enhetlig röst för arbetarklassen och dess rättigheter på den internationella arenan

A 133 Hammarby-Skarpnäck, m.fl.

Vänsterpartiet ska inte driva utvidgning av EU

Det har kommit till vår kännedom att de "politiska prioriteringarna" inför EU-valet, dvs vår valplattform inför EU-valet som antogs av partistyrelsen i december men som vid skrivande tidpunkt inte skickats ut till medlemmarna, innehåller en skrivning om att vi ska verka för att expandera EU till Ukraina. Att expandera ett nyliberalt projekt ännu mer går rakt emot alla våra principer. Det gynnar endast kapitalet. Därför yrkar vi att Vänsterpartiet *inte* ska driva det här, vare sig i EU-valet eller någon annan stans.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet inte ska driva att EU ska utvidgas på något sätt

André Ergin, Flen, My Järphed, Tensta-Rinkeby-Spånga, Claudia Velásquez, Helsingborg, Monica de Santa Cruz, Kungsholmen, Hodan Omar, Malmö, Katja Laine, Eslöv, Gunilla Ryd, Malmö, Jonas Karlsson, Vantör

A 134 Vita Bergen, Västra Södermalm

Förändra investeringsskyddet i frihandelsavtalet Ceta

En ökad handel bidrar till olika miljöproblem. När handelsliberaliseringarna leder till ekonomiska aktiviteter som är miljöbelastande såsom koldioxidutsläpp, påverkan på biologisk mångfald eller ökad användning av miljöfarliga kemikalier, påverkas miljön negativt.

Sverige ingår i ett frihandelsavtal mellan EU och Kanada kallad Ceta. I avtalet ingår en klausul ISDS (Investor State Dispute Settlement) vilken är en vanlig tvistlösningsmekanism i frihandelsavtal. Den ger investerare rätt till rättsliga processer gentemot regeringar i alla EU-medlemsländer och i alla Kanadas delstater.

Genom undertecknande av Ceta möjliggörs för företag att kunna stämma stater då de kan påstå att vissa lagar och regler, som är till för att skydda miljön, kan minska företagets vinster.

Avtalet är utarbetat främst för att ge ett starkt skydd till investerare, vilket skapar försämrade regler med hänseende till miljöskydd och djurskydd. Eftersom klimatet eller den biologiska mångfalden inte hamnar högt upp på någon investerares prioriteringslista kan detta bli förödande för miljön.

Föreslår kongressen besluta

att Sverige ska verka för att förändra investeringsskyddet i Ceta genom att införa ett tillägg i klausulen med att lagar som skyddar klimat och miljö inte ska lyda under möjligheten att utföra rättsliga processer mot några regeringar. Det ska alltså undantas möjligheten att stämma stater för regler, där miljön påverkas och bör skyddas

A 135 Hammarby-Skarpnäck

Vi behöver uppdatera vår Palestina-politik

Osloavtalet var redan när det skrevs 1993 till nackdel för det palestinska folket, men då fanns det i alla fall hopp om att båda parter skulle hedra avtalet och att freden var inom räckhåll. Det har nu gått 30 år. Israel har varit makalöst framgångsrika när det gäller att skapa "facts on the ground". Genom fysiska murar, bosättningar och nya gränsdragningar har det ursprungliga Palestina hackats i spillror. För att inte tala om den senaste tidens bombningar och fördrivningen av närmare två miljoner Gaza-bor.

Israels framfart, med stöd av USA, har gjort en tvåstatslösning om inte omöjlig så mycket, mycket svår. Ändå pratar Vänsterpartiet fortfarande enbart om en tvåstatslösning. Vi upprepar gång på gång att det är 1967-års gränser som gäller, trots att vi vet att förutsättningarna för två stater utifrån denna gränsdragning har förändrats radikalt.

Fler och fler fredsvänner tvivlar på att en tvåstatslösning över huvud taget är möjlig.

Vi skulle vilja tro att det kan finnas andra mindre segregeringar, till exempel en enstatslösning över hela Israel-Palestina där alla invånare har samma rättigheter. Ett multietniskt land där judar, muslimer, kristna, ateister och andra minoriteter på riktigt kan leva sida vid sida. Vi tycker att det är dags att vi förändrar vår Palestina-politik! Istället för att låsa fast oss vid en tvåstatslösning som det enda rätta borde vi erkänna att de förändringar som har skett sedan Osloavtalet har påverkat möjliga lösningar. Vi behöver vara mer öppna för att palestinierna och israelerna kan ompröva det gamla avtalet och vara kreativa för framtida lösningar.

Vi behöver också erkänna palestinska flyktingars rätt att återvända, och deras rätt att få tillbaka eller kompenseras för det land som exproprierats.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet öppnar upp för fler lösningar i Palestina-Israel-frågan än tvåstatslösningen med utgångspunkt i upphörande av Israels ockupation och bosättningar, flyktingarnas rätt att återvända, och där alla medborgare kan leva i fred och rättvisa

A 136 Järfälla, Malmö

From the river to the sea – Palestine will be free

Osloavtalet var redan när det skrevs 1993 till nackdel för det palestinska folket, men då fanns det i alla fall hopp om att båda parter skulle hedra avtalet och att freden var inom räckhåll. Det har nu gått 30 år. Israel har varit makalöst framgångsrika när det gäller att skapa "facts on the ground". Genom fysiska murar, bosättningar och nya gränsdragningar har det ursprungliga Palestina hackats i spillror. För att inte tala om den senaste tidens bombningar och fördrivningen av närmare två miljoner Gaza-bor.

Israels framfart, med stöd av USA, har gjort en tvåstatslösning om inte omöjlig så mycket mycket svår. Ändå pratar Vänsterpartiet fortfarande enbart om en tvåstatslösning. Vi upprepar gång på gång att det är 1967-års gränser som gäller, trots att vi vet att förutsättningarna för två stater utifrån denna gränsdragning har förändrats radikalt.

Fler och fler fredsvänner tvivlar på att en tvåstatslösning över huvud taget är möjlig.

Vi skulle vilja tro att det kan finnas andra mindre segregeringar, till exempel en enstatslösning över hela Israel-Palestina där alla invånare har samma rättigheter. Ett multietniskt land där judar, muslimer, kristna, ateister och andra minoriteter på riktigt kan leva sida vid sida. Vi tycker att det är dags att vi förändrar vår Palestina-politik! Istället för att låsa fast oss vid en tvåstatslösning som det enda rätta borde vi erkänna att de förändringar som har skett sedan Osloavtalet har påverkat möjliga lösningar. Vi behöver vara mer öppna för att palestinerna och israelerna kan ompröva det gamla avtalet och vara kreativa för framtida lösningar.

Vi behöver också erkänna palestinska flyktingars rätt att återvända, och deras rätt att få tillbaka eller kompenseras för det land som exproprierats.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet öppnar upp för fler lösningar i Palestina-Israel-frågan än tvåstatslösningen med utgångspunkt i upphörande av Israels ockupation och bosättningar, flyktingarnas rätt att återvända, och där alla medborgare kan leva i fred och rättvisa

A 137 Enskild

Leve Palestina: "befria vårt land från imperialismen... bygga upp vårt land till socialismen"

Osloavtalet var redan när det skrevs 1993 till nackdel för det palestinska folket, men då fanns det i alla fall hopp om att båda parter skulle hedra avtalet och att freden var inom räckhåll. Det har nu gått 30 år. Israel har varit makalöst framgångsrika när det gäller att skapa "facts on the ground". Genom fysiska murar, bosättningar och nya gränsdragningar har det ursprungliga Palestina hackats i spillror. För att inte tala om den senaste tidens bombningar och fördrivningen av närmare två miljoner Gaza-bor.

Israels framfart, med stöd av USA, har gjort en tvåstatslösning om inte omöjlig så mycket, mycket svår. Ändå pratar Vänsterpartiet fortfarande enbart om en tvåstatslösning. Vi upprepar gång på gång att det är 1967-års gränser som gäller, trots att vi vet att förutsättningarna för två stater utifrån denna gränsdragning har förändrats radikalt.

Fler och fler fredsvänner tvivlar på att en tvåstatslösning över huvud taget är möjlig.

Vi skulle vilja tro att det kan finnas andra mindre segregera lösningar, t ex en enstatslösning över hela Israel-Palestina där alla invånare har samma rättigheter. Ett multietniskt land där judar, muslimer, kristna, ateister och andra minoriteter på riktigt kan leva sida vid sida. Vi tycker att det är dags att vi förändrar vår Palestina-politik! Istället för att låsa fast oss vid en tvåstatslösning som det enda rätta borde vi erkänna att de förändringar som har skett sedan Osloavtalet har påverkat möjliga lösningar. Vi behöver vara mer öppna för att palestinierna och israelerna kan ompröva det gamla avtalet och vara kreativa för framtida lösningar.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet öppnar upp för fler lösningar i Palestina-Israel-frågan än tvåstatslösningen med utgångspunkten i upphörande av Israels ockupation och bosättningar samt palestiniernas rätt att återvända, få tillbaka eller kompenseras för allt land som exproprierats och leva i fred och frihet i Palestina. Alla som idag lever i Palestina-Israel har rätt att leva kvar

Anders Neergaard, Malmö

A 138 Enskild

Stoppa terror- och apartheidstaten Israel, att-sats 1

Det har nu gått mer än fyra månader sedan det senaste Gazakriget började. Sedan dess har 28,228 palestinier mördats av den israeliska militären och bosättarextremister på Västbanken. Det är fler än tre gånger så många dödsoffer än folkmordet i Srebrenica. Utöver det så har fler än 67,317 palestinier skadats och fler än 7 000 palestinier saknas fortfarande. Det kan omöjligt ha undgått någon, att det som sker i Palestina är ett folkmord. Skulle man dock tvivla på detta faktum, så räcker det med att läsa Sydafrikas anmälan av Israel till Internationella brottsdomstolen i Haag, som klart och tydligt visar att så är fallet.

I fyra månader har omvärlden tittat på medan palestinier mördas dag in och dag ut, utan att göra något nämnvärt. Några få, modiga stater har valt att återkalla sina ambassadörer eller valt att avbryta sina diplomatiska relationer med Israel för att markera mot Israels agerande.

Det måste Vänsterpartiet också kräva. Partiets hållning mot Israel har kritiserats av många och vi har förlorat väldigt mycket förtroende bland både medlemmar och sympatisörer. Därför måste Vänsterpartiet göra mer.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Sverige verkar för en omfattande bojkott av Israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU infört mot den Ryska Federationen sedan starten av Ukraina-kriget

Shadi Saber, Backa

A 139 Enskild

Stoppa terror- och apartheidstaten Israel, att-sats 2

Det har nu gått mer än fyra månader sedan det senaste Gazakriget började. Sedan dess har 28,228 palestinier mördats av den israeliska militären och bosättarextremister på Västbanken. Det är fler än tre gånger så många dödsoffer än folkmordet i Srebrenica. Utöver det så har fler än 67,317 palestinier skadats och fler än 7 000 palestinier saknas fortfarande. Det kan omöjligt ha undgått någon, att det som sker i Palestina är ett folkmord. Skulle man dock tvivla på detta faktum, så räcker det med att läsa Sydafrikas anmälan av Israel till Internationella brottsdomstolen i Haag, som klart och tydligt visar att så är fallet.

I fyra månader har omvärlden tittat på medan palestinier mördas dag in och dag ut, utan att göra något nämnvärt. Några få, modiga stater har valt att återkalla sina ambassadörer eller valt att avbryta sina diplomatiska relationer med Israel för att markera mot Israels agerande.

Det måste Vänsterpartiet också kräva. Partiets hållning mot Israel har kritiserats av många och vi har förlorat väldigt mycket förtroende bland både medlemmar och sympatisörer. Därför måste Vänsterpartiet göra mer.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Sverige ska återkalla hela den svenska beskickningen från Israel.

Shadi Saber, Backa

A 140 Enskild

Stoppa terror- och apartheidstaten Israel, att-sats 3

Det har nu gått mer än fyra månader sedan det senaste Gazakriget började. Sedan dess har 28,228 palestinier mördats av den israeliska militären och bosättarextremister på Västbanken. Det är fler än tre gånger så många dödsoffer än folkmordet i Srebrenica. Utöver det så har fler än 67,317 palestinier skadats och fler än 7 000 palestinier saknas fortfarande. Det kan omöjligt ha undgått någon, att det som sker i Palestina är ett folkmord. Skulle man dock tvivla på detta faktum, så räcker det med att läsa Sydafrikas anmälan av Israel till Internationella brottsdomstolen i Haag, som klart och tydligt visar att så är fallet.

I fyra månader har omvärlden tittat på medan palestinier mördas dag in och dag ut, utan att göra något nämnvärt. Några få, modiga stater har valt att återkalla sina ambassadörer eller valt att avbryta sina diplomatiska relationer med Israel för att markera mot Israels agerande.

Det måste Vänsterpartiet också kräva. Partiets hållning mot Israel har kritiserats av många och vi har förlorat väldigt mycket förtroende bland både medlemmar och sympatisörer. Därför måste Vänsterpartiet göra mer.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Sverige förklarar hela den israeliska beskickningen persona non grata

Shadi Saber, Backa

A 141 Enskild

Stoppa terror- och apartheidstaten Israel, att-sats 4

Det har nu gått mer än fyra månader sedan det senaste Gazakriget började. Sedan dess har 28,228 palestinier mördats av den israeliska militären och bosättarextremister på Västbanken. Det är fler än tre gånger så många dödsoffer än folkmordet i Srebrenica. Utöver det så har fler än 67,317 palestinier skadats och fler än 7 000 palestinier saknas fortfarande. Det kan omöjligt ha undgått någon, att det som sker i Palestina är ett folkmord. Skulle man dock tvivla på detta faktum, så räcker det med att läsa Sydafrikas anmälan av Israel till Internationella brottsdomstolen i Haag, som klart och tydligt visar att så är fallet.

I fyra månader har omvärlden tittat på medan palestinier mördas dag in och dag ut, utan att göra något nämnvärt. Några få, modiga stater har valt att återkalla sina ambassadörer eller valt att avbryta sina diplomatiska relationer med Israel för att markera mot Israels agerande.

Det måste Vänsterpartiet också kräva. Partiets hållning mot Israel har kritiserats av många och vi har förlorat väldigt mycket förtroende bland både medlemmar och sympatisörer. Därför måste Vänsterpartiet göra mer.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Sverige ska avbryta alla diplomatiska relationer med terror och apartheid staten Israel

Shadi Saber, Backa

A 142 Vänsterpartiet Göteborg

När historien kommer ikapp oss

Inom Vänsterpartiet aktar vi oss mycket från personkult. Vi har exempel genom historien som visar att det inte alltid är helt sunt. Samtidigt vet vi att det finns personer som genom sin gärning står som symbol i en rad frågor. Ett tydligt exempel är Nelson Mandela, en person som när högern anklagade honom för att vara terrorist vi inom den breda vänstern krävde frihet för. För vi såg vad han var för en stor del av jordens befolkning, en symbol för kampen mot orättvisor och för fredlig samvaro. Nelson Mandela gick sedan vidare till att bli det fria Sydafrikas förste president. Vi är en del av den kampen.

Även idag finns en person som likt Nelson Mandela anklagas för att vara terrorist, som otvivelaktigt har använt våld som politisk metod, som sitter inspärrad efter en tvivelaktig rättegång men som nu skriver om ett fredligt samhälle och kvinnornas revolution. En person som ses som symbol för frihet över stora delar av världen. Vi talar förstås om Abdullah Öcalan. Öcalans tankar om demokratisk konfederalism vinner allt större stöd.

Vänsterpartiet har tidigare tagit kravet att ta bort PKK från EU:s terrorlista. Då är det också rimligt att vi ställer kravet om att frigge PKK:s ledare. Historien har kommit ikapp oss. Det är dags att ställa krav på frigivning av "Mellanösterns Mandela". Kravet om Öcalans frihet delas av många världen över. Det har bland annat framförts av Lechesa Tsenoli, talman från ANC i Sydafrikas National Assembly, som också lyft fram likheterna mellan apartheid-Sydafrika och den turkiska regimens agerande kring minoriteterna. En av Nelson Mandelas advokater, Essa Moosa, har påtalat likheterna i kampen för frihet för Öcalan och kampen för frihet för Mandela, men också skillnaden i att Mandela var fängslad tillsammans med andra politiska fångar, medan Öcalan sitter i isolering sedan många år.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ställer sig bakom kravet att Abdullah Öcalan ska frigges

A 143 Kista, m.fl.

Frigge Abdullah Öcalan och de andra politiska fångarna i Turkiet

25 år har gått sedan ledaren för Kurdistanens arbetarparti, Abdullah Öcalan, arresterades i en gemensam komplott där de imperialistiska statsmakterna i Turkiet, USA, Israel m.fl. var involverade. Han är sedan dess isolerad på fängelseön Imrali i Marmarahavet utan möjlighet till kontakter med sina advokater eller sin familj. Öcalans tillstånd och isolering strider också mot internationell rätt om politiska fångar. Beträffande detta fall gav Vänsterpartiet i december en skriftlig fråga med kritik mot Turkiets isolering av fångar på fängelseön i Imrali.

Senast som hans advokat fick träffa honom i 15 minuter var för fyra år sedan. Detta efter att parlamentsledamöter från vårt systerparti i Turkiet (tidigare kallat HDP, numera DEM Parti p.g.a. förbud av HDP) samt tusentals politiska fångar hungerstrejkade till stöd för den fängslade ledaren vars situation satt igång kampanjer över hela världen. Från de största arbetarfacken i Storbritannien till ANC i Sydafrika. I september förra året krävde 71 internationella fackföreningar Öcalans och politiska fångars frigivning vid en sammankomst i Brasilien. En världsomspännande kampanj resulterade också i 10,3 miljoner underskrifter med detta krav. Stödet för att stoppa isoleringen och driva frigivningen av Öcalan är stort i stora delar av

världen. Faktum är att Nelson Mandelas tidigare advokater under många år har drivit Öcalans sak då de upplevde liknande orättvisor. Dessa kampanjer fortsätter över hela världen idag med ett gemensamt mål: att möjliggöra en rättvis och demokratisk politisk lösning på Turkiets hundraåriga kurdiska fråga genom att låta den kurdiske folkledaren Abdullah Öcalan delta i en förnyad dialog.

Denna motion handlar inte om att ta ställning för eller emot någon organisation, men den handlar om att ha en konsekvent politik. Vänsterpartiet har redan tagit ställning för att verka för att ta bort Kurdistans arbetarparti PKK från den politiskt motiverade terrorlistan i EU. Detta gjordes redan på kongressen 2016. Då är det inte mer än rimligt att vi också kräver ett stopp för isoleringen av och frigivning av Abdullah Öcalan.

Vid flertal tillfällen tidigare har Öcalans förhandlingar med den turkiska statsmakten inneburit eldupphör och räddandet av tusentals civila. Han och Kurdistans arbetarparti kommer att behöva vara en av aktörerna i en framtida fredsförhandling, vilket kommer att ha en positiv inverkan på freden även utanför Turkiets gränser och i Mellanöstern.

Den svenska Nato-debatten och pågående anslutningen är något som ändrat situationen för många kurder och kurdiska organisationer. Vänsterpartiet har alltid varit en röst för solidaritet med kurdiska folket och den kurdiska vänstern, men på senare år har partiets internationella solidaritet och stödet till såväl kurder som andra grupper tonats ner. Detta är en bra möjlighet att vända på den trenden och återskapa förtroendet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att Öcalan ska frigges, i Sveriges riksdag, EU-parlamentet och andra passande organ och forum

Gin Akgul Hajo, Gävle, Dilges Akgul, Gävle, Mehmet Kaya, Karlstad, Lorena Delgado Varas, Skärholmen, Azad Aslan, Söderhamn, Anne Hölmebakk, Kristinehamn, Magnus Wallengren Långnerud, Kristinehamn, Benny Grustafsson, Söderhamn, Stig Nordgren, Söderhamn, Hans Jörgen Alsing, Söderhamn, Robin Larsson, Söderhamn, Elin Forslund, Söderhamn, Malin Rönström, Söderhamn, Anna Lööf, Söderhamn, Eva Birath, Söderhamn, Lova Marcusdotter, Birka-Vasa, Linda Johansson, Borås, Lennart Andresson, Borås, Zulfikar Qahor, Borås, Anita Spjuth, Borås, Leila Talmoudi, Borås, Kristofer Lundberg, Angered, Annica Sjögren, Frölunda, Chadi Saber, Backa, Showan Shattak, Malmö, Mohamed Nuur, Tensta-Rinkeby-Spånga, Jessica Carlqvist, Örebro, Claudia Velasquez, Helsingborg, Jenny Björklund Hanson, Helsingborg, Ferman Bükükkaya, Helsingborg, Ali Umdi, Malmö, Serhat Yusma, Malmö, Kamal Haj Khalil, Malmö, Lotta Lagnander, Gävle, Göran Landström, Borås, Lorena Diaz Pohl, Falun, Jesper Berglund, Backa, Sandra Söderqvist, Gävle

A 144 Kista, m.fl.

Bryt isoleringen av Öcalan

25 år har gått sedan ledaren för Kurdistans arbetarparti, Abdullah Öcalan, arresterades i en gemensam komplott där de imperialistiska statsmakterna i Turkiet, USA, Israel m.fl. var involverade. Han är sedan dess isolerad på fängelseön Imrali i Marmarahavet utan möjlighet till kontakter med sina advokater eller sin familj. Öcalans tillstånd och isolering strider också mot internationell rätt om politiska fångar. Beträffande detta fall gav Vänsterpartiet i december en skriftlig fråga med kritik mot Turkiets isolering av fångar på fängelseön i Imrali.

Senast som hans advokat fick träffa honom i 15 minuter var för fyra år sedan. Detta efter att parlamentsledamöter från vårt systerparti i Turkiet (tidigare kallat HDP, numera DEM Parti p.g.a. förbud av HDP) samt tusentals politiska fångar hungerstrejkade till stöd för den fängslade ledaren vars situation satt igång kampanjer över hela världen. Från de största arbetarfacken i Storbritannien till ANC i Sydafrika. I september förra året krävde 71 internationella fackföreningar Öcalans och politiska fångars frigivning vid en sammankomst i Brasilien. En världsomspännande kampanj resulterade också i 10,3 miljoner underskrifter med detta krav. Stödet för att stoppa isoleringen och driva frigivningen av Öcalan är stort i stora delar av

världen. Faktum är att Nelson Mandelas tidigare advokater under många år har drivit Öcalans sak då de upplevde liknande orättvisor. Dessa kampanjer fortsätter över hela världen idag med ett gemensamt mål: att möjliggöra en rättvis och demokratisk politisk lösning på Turkiets hundraåriga kurdiska fråga genom att låta den kurdiske folkledaren Abdullah Öcalan delta i en förnyad dialog.

Denna motion handlar inte om att ta ställning för eller emot någon organisation, men den handlar om att ha en konsekvent politik. Vänsterpartiet har redan tagit ställning för att verka för att ta bort Kurdistans arbetarparti PKK från den politiskt motiverade terrorlistan i EU. Detta gjordes redan på kongressen 2016. Då är det inte mer än rimligt att vi också kräver ett stopp för isoleringen av och frigivning av Abdullah Öcalan.

Vid flertal tillfällen tidigare har Öcalans förhandlingar med den turkiska statsmakten inneburit eldupphör och räddandet av tusentals civila. Han och Kurdistans arbetarparti kommer att behöva vara en av aktörerna i en framtida fredsförhandling, vilket kommer att ha en positiv inverkan på freden även utanför Turkiets gränser och i Mellanöstern.

Den svenska Nato-debatten och pågående anslutningen är något som ändrat situationen för många kurder och kurdiska organisationer. Vänsterpartiet har alltid varit en röst för solidaritet med kurdiska folket och den kurdiska vänstern, men på senare år har partiets internationella solidaritet och stödet till såväl kurder som andra grupper tonats ner. Detta är en bra möjlighet att vända på den trenden och återskapa förtroendet.

Föreslår kongressen besluta

att Vänsterpartiet ska verka för att bryta isoleringen av Öcalan, i Sveriges riksdag och EU-parlamentet och andra passande organ och forum

Gin Akgul Hajo, Gävle, Dilges Akgul, Gävle, Mehmet Kaya, Karlstad, Lorena Delgado Varas, Skärholmen, Azad Aslan, Söderhamn, Anne Hölmebakk, Kristinehamn, Magnus Wallengren Långnerud, Kristinehamn, Benny Grustafsson, Söderhamn, Stig Nordgren, Söderhamn, Hans Jörgen Alsing, Söderhamn, Robin Larsson, Söderhamn, Elin Forslund, Söderhamn, Malin Rönström, Söderhamn, Anna Lööf, Söderhamn, Eva Birath, Söderhamn, Lova Marcusdotter, Birka-Vasa, Linda Johansson, Borås, Lennart Andresson, Borås, Zulfikor Qahor, Borås, Anita Spjuth, Borås, Leila Talmoudi, Borås, Kristofer Lundberg, Angered, Annica Sjögren, Frölunda, Chadi Saber, Backa, Showan Shattak, Malmö, Mohamed Nuur, Tensta-Rinkeby-Spånga, Jessica Carlqvist, Örebro, Claudia Velasquez, Helsingborg, Jenny Björklund Hanson, Helsingborg, Ferman Bükkükaya, Helsingborg, Ali Umdi, Malmö, Serhat Yusma, Malmö, Kamal Haj Khalil, Malmö, Lotta Lagnander, Gävle, Göran Landström, Borås, Lorena Diaz Pohl, Falun, Jesper Berglund, Backa, Sandra Söderqvist, Gävle

A 145 Uddevalla

Nej till regeringsbildning med liberala partier!

Vi var många partimedlemmar som blev besvikna under valrörelsen 2022.

Delar av vår partiledning uttalar att det var fullt tänkbart att sitta i samma regering som marknadsliberala Centerpartiet trots den långa och framgångsrika kampen mot marknadshyror. Det är en sak att tillhöra samma regeringsunderlag på grund av ett rasistiskt parti och en helt annan att sitta i samma regering som detta marknadsliberala parti. Detta var också en av de stora anledningarna till att Vänsterpartiet backade i valet 2022.

Många som tänkte rösta på oss av de hyresgäster i miljonprogrammet stannade hellre hemma på ”soffan” på grund av att vi helt plötsligt kunde tänka oss att sitta i samma regering som det partiet som ville införa marknadshyror.

Föreslår kongressen besluta

att så länge Sverige befinner sig i fredstid skall inte Vänsterpartiet sitta i samma nationella regering som Centerpartiet